

Gospodarska zbornica Slovenije predlaga program razbremenitve gospodarstva

Gospodarstvu se pod težo obremenitev šibijonoge

Kranj, decembra - V Gospodarski zbornici Slovenije so pripravili program razbremenitve gospodarstva, ki naj bi skupne obremenitev gospodarstva s sedanjih 60 odstotkov zmanjšal na 40 odstotkov glede na neto sredstva gospodarstva, s čimer bi uveljavili približno takšne obremenitev, kakršne je imelo gospodarstvo leta 1970. Odtlej so namreč nenehno rasle, navkljub pogostim pozivom o zmanjšanju obremenitev, tako rekoč uveljavilo se je pravilo, da so se obremenitev vselej povečale, kadar so politiki veliko govorili o tem, da jih je potrebno zmanjšati. Strah, da bo tudi tokrat tako, je zategadelj upravičen, ne odpravljajo ga niti obljube, da bo program doživel skupščinsko obravnavo, pozigajo pa pravkar sprejeti ustavnim amandmajem, ki odpirajo tudi možnost dodatne obremenitev gospodarstva. Prekladanje iz žepa v žep, kakor mnogi že pravijo razbremenitvam, bo kot vse kaže zmoglo ustaviti le shirano gospodarstvo, ki se mu pod težo obremenitev vse bolj sibijo noge.

Gospodarstvu ostanejo le štiri desetine

Desetina, ki so jo podložni kmetje plačevali graščaku, je dandasnost nostalgični spomin, obremenitev gospodarstva so vseporod po svetu večje, pri nas veliko, veliko večje. Rečemo lahko, da je desetina postala za pred dvema letoma polovica, letos pa skoraj šestdesetina in gospodarstvu tako ostanejo le še štiri desetine pogače.

Zaradi nenehnih sprememb obračunskega sistema, zlasti v zadnjih letih, je pri nas težko napraviti dobre primerjave, pri prikazu obremenitev gospodarstva so zato v Gospodarski zbornici uporabili primerjavo obremenitev z neto sredstvi gospodarstva. Leta 1970, ko so bile obremenitev že znosne, so znašale 44 odstotkov, nato pa so vztrajno naraščale in leta 1986 presegle neto sredstva gospodarstva, saj so bile že 55 odstotne. Lani so narasle na 56, letos pa na 59 odstotkov.

Ce se spomnите, kdaj je bilo izrečenih največ besed o nujnosti razbremenitve gospodarstva, potem zlahka ugotovite, da naša uvodna trditev drži.

Obremenitev prehitele plače in akumulacijo

Zanimivi so tudi podatki, kako obremenitev zmagujejo v tekmi s plačami in akumulacijo, saj so bile od leta 1970 naprej enkrat hitrejše. Ce bi bila, denimo, rast obremenitev v čistih osebnih dohodkov usklajena, potem bi bile sredi letosnjega leta obremenitev le 48 odstotne in ne 59 odstotne, kolikoršče so bile, drugače povedano, morale bi biti kar za 11 strukturalnih točk niže.

Ker morajo biti - v vseh družbenih sistemih - osebni dohodki stabilnejši od akumulacije, je seveda jasno, da so naraščajoče obremenitev posušile predvsem akumulacijo, katere delež v ustvarjenem družbenem proizvodu je nenehno padal, od 15,7 odstotkov leta 1970 na 6,2 odstotka sredi letosnjega leta.

Opozorila iz Save so bila upravičena

Morda se še spomnите, kako so v kranjski tovarni Sava na začetku letosnjega leta opozarjali, da je negospodarstvo prenos nekaterih obveznosti iz dohodka na osebne dohodke in obratno izkoristilo za povečanje obremenitev gospodarstva. Zdaj namreč tudi slovenski podatki, ki jih vsebujejo program gospodarske zbornice, kažejo, da je temu res tako, realne obveznosti iz dohodka in osebnih dohodkov gospodarstva so letos za 13 odstotkov večje kot lani, od tega za 12,5 odstotkov za skupno porabo in ostale obveznosti za 18 odstotkov.

Opozoriti velja tudi na to, da navkljub t.i. sidrom še vedno nastajajo presežki v prihodih, ob polletju je bila pri skupni porabi meja presežena za 2 odstotka, pri splošni pa

za 3,5 odstotkov, kar govorji o tem, da celotni način prilaganja prispevnih stopenj še vedno ni dober, pa tudi o tem, da negospodarstvo nikoli ne potegne krajšega konca.

Poleg tega je način financiranja skupne in splošne porabe izredno zapleten, največja računska operacija v Jugoslaviji, kakor pravijo nekateri. Predvsem to velja za princip plačevanja prispevkov iz osebnih dohodkov po sedežnem in domicilen principu, zaradi tega se del sredstev preliva tudi v druge republike. Statistika ocenjuje, da je v Sloveniji zaposlenih približno 50 tisoč delevcev, ki so stalno prijavljeni izven nje. To vrstni odliv sredstev pa se je letos zaradi že omenjenih prenosov prispevkov še povečal. Težave pa povzročajo tudi razlike pri osebnih dohodkov, ki nastajajo zaradi dokajšnjih razlik pri prispevnih stopnjah.

Omejitve presegel tudi prometni davek

Najpomembnejši vir izvirnih proračunskih prihodkov je prometni davek, ki je z gospodarstvom posredna obremenitev. Ob polletju je za 48 odstotkov presegel dovoljeno rast, kar pomeni, da je bilo z njim zbranih 205 odstotkov več sredstev kot lani v tem času, temu so seveda botrovale predvsem višje cene, ki so prehitevale rast dohodka in osebnih dohodkov.

Tarifa prometnega davka je pri nas veliko bolj razčlenjena kot v razviti Evropi, zbirna splošna stopnja pa še enkrat višja, zategadelj je gospodarstvu in ljudem več kot potrebna močna tovrstna razbremenitev.

Pod predpasknikom celo več denarja

Po uradnih podatkih je delež proračuna federacije v družbenem proizvodu 6,5 odstotkov, v kar pa seveda ni všteta izvenproračunska poraba, ki je po podatkih v Ekonomski politiki 10. oktobra letos znašala približno 8.000 milijard dinarjev, zdaj menda že 9.000 milijard dinarjev, kar pomeni, da je za tisoč milijard večja kot proračunska poraba in da se pod predpasknikom prečopi celo več denarja kot na mizi. Za primerjavo povejmo še to, da izvenproračunska poraba v federaciji znaša toliko, kot bi zneslo dvajset republiških proračunov v Sloveniji.

Izvenproračunska poraba ima pokritje v zakonih, ki so bili soglasno sprejeti, toda problem je v tem, da gospodarstvo plačuje po enakih ključih, nazaj pa dobivajo denar le nekateri. Problem torej ni le v obremenitvah, temveč tudi v administrativnem preprazovanju sredstev, ki imata seveda velike razsežnosti.

Težko breme so tudi carinske dajatve

Mednarodne primerjave pokažejo, kako zelo je obremenjeno naše gospodarstvo. Čeprav pri zajemanju javnih izdatkov

Tako naj bi:

- znižali uvozne dajatve za polovico,
- znižali stopnjo prometnih dakov za polovico,
- presežke v sisih odpravili z znižanjem stopnjen.
- ukinili davek na dohodek tozgov ali znižali stopnjo davka iz osebnih dohodkov za 70 odstotkov,
- uveljavili obrestovanje obvezne rezerve pri Narodni banki Jugoslavije.

Prihodnje leto pa naj bi:

- prenesli izvenproračunske porabe federacije v njen proračun,
- z racionalizacijo uprave stvarno zmanjšali splošno porabo za 20 odstotkov,
- na podlagi 50 odstotkov znižanih stopenj poenostavili tarifni sistem prometnih dakov z določitvijo največ pet tarifnih skupin in znižanja maksimalne stopnje od 700 na 100 odstotkov,
- omogočili svobodno oblikovanje osebnih dohodkov institucijam, ki bodo porabu zmanjšale za več kot 20 odstotkov,
- poenostavili obračunavanje dakov in prispevkov (uveljavitev sedežnega principa, ključni programi na republiški ravni),
- s spremembami sistemskih zakonov bistveno poenostavili poslovanje,
- davke in prispevke naj bi placevali tudi izgubarji,
- zdrževanje sredstev v sisih materialne proizvodnje bi preneseli v ceno izdelkov in storitev,
- uveljavili stvarno višino zajamečenega osebnega dohodka in dejansko socialno pomoč, ne pa subvencioniranje posameznih izdelkov in storitev,
- radikalno zmanjšali število institucij od federacije do občine,
- poenostavili tudi odločanje.

obstajajo med državami metodološke razlike, jo je vendarle moč potegniti s povprečno stopnjo javnih izdatkov v družbenem proizvodu. Če si ogledamo razvite države, nam je najbljžja Italija, kjer je obremenitev gospodarstva 47,2 odstotna, v Avstriji je 38,9 odstotna, v ZR Nemčiji 30,4 odstotna, v ZDA 24 odstotna in v Švici 20,4 odstotna. Raven obremenitev seveda omrežuje konkurenčno sposobnost pri nastopanju na tujih trgih.

Zelo pa je naše gospodarstvo obremenjeno tudi z izdatki ob uvozu blaga, uvozne dajatve so pri nas kar 20 odstotne, blizu nam je le Turčija z 12 odstotnimi uvozнимi dajatvami, vse druge dežele pa imajo manj kot 4 odstotne, ZR Nemčija celo 0,01 odstotne. Kaj to pomeni za naše vključevanje v Evropo, denimo, da dogovore z EFTO, si seveda lahko mislite, saj so problemi na naši, ne na nihovi strani.

M. Volčjak

S kemično analizo tal do gospodarne porabe (rudninskih) gnojil

Pretiravanja in gnojenja na pamet

Kranj, 2. decembra - Čeprav so v Sloveniji in tudi na Gorenjskem še kmetije, kjer v svojo škodo varčujejo pri porabi rudninskih gnojil (na leto ga potrosijo le nekaj vreč), pa smo hkrati priča tudi nasprotnemu pojavi - pretiravanju, prekomernemu trošenju, zapravljanju denarja... Pretiravajo predvsem nekateri vinogradniki, zelenjadarji, hmeljarji in pridelovalci krompirja; obstajajo pa dokazi, da večina

prav je znano, da je kemična analiza zemlje oziroma kontrola rodovitnosti tal in gnojenja, osnova za pravilno, zadostno (ne preskorno in ne pretirano) gnojenje, pa se kmetje še vedno bolj malo odločajo za analize. (Eden od razlogov za to je tudi cena.) V zadnjih treh letih je bilo v Sloveniji na leto povprečno analiziranih okoli deset tisoč vzorcev zemlje, kar je glede na slovensko velikost še enkrat manj kot v sosedni Avstriji. Zaneselj, da bi postopoma analizi-

rati zemljo iz vseh kmetijskih parcel, pa je za zdaj še utopija ali kvečjemu pobožna želja. Če vemo, da so v naši republiki že pred tremi desetletji analizirali po sedem tisoč vzorcev na leto, zdaj pa jih le tri tisoč več, potem je več kot očitno, da je napredok

na tem področju počasen in kaj-pak obremenjen s starimi navadami in načini. Pa ne gre le za strokovnost dela in za gospodarno porabo gnojil, temveč tudi za vprašanje, kako zboljševati rodovitnost tal in hkrati razbremeničevati okolje. C. Zaplotnik

Sodelovanje s kenijsko poštno-telegrafovsko družbo

Iskra dobavila tovarno telefonov

Kranj, 5. decembra - V kenijskem mestu Gilgil so danes ob prisotnosti kenijskega predsednika Daniela Arapa Moia svečano odprli tovarno za sestavljanje Iskrinovega telefonskega aparata ETA 80, ustrezno pogodbo o dobavi tovarne telefonov je Iskra s kenijsko poštno-telegrafovsko družbo KPTC podpisala septembra lani.

V novi kenijski tovarni bodo montirali telefonske aparate ETA 85 UKK in ETA 87 UKK po tehnologiji Iskre. Letna zmogljivost tovarne je 100 tisoč telefonskih aparatov, vrednost celotnega projekta pa okrog 1 milijon ameriških dolarjev. Kenijska družba KPTC je na podlagi Iskrinega projekta sama zgradila ustrezno tovarniško zgradbo, ki so postavili v sklopu širše-

ga proizvodnega telekomunikacijskega kompleksa v mestu Gilgil, približno 120 kilometrov severozahodno od glavnega mesta Nairobi. Iskrin deluje v projektu je obsegal nabavo in montažo vse potreбne proizvodnje in kontrolne opreme, zagotovitev potreбnega šolanja kadrov, ki so predhodno v kranjski tovarni in nato v Keniji, tehnično organizacijo izvedbe projekta in za-

gonsko tehnično vodstvo ter nadaljnjo strokovno pomoč, dokler bo potrebna.

Iskra je vsaj deset let dobavljala kenijski tovarni sestavne dele in podsestave, pri čemer bo nudila tudi vse tehnične izboljšave na samem telefonskem aparatu kot tudi ustrezni proizvodni in kontrolni opremi. S tem so vzpostavili trajnejši poslovni odnos, ki obeta, da se bo razširil tudi na druge telekomunikacijske proizvode Iskre, ki so potrebni za uresničitev ambicioznih načrtov Kenije na področju telekomunikacij.

Keniji poslej ne bo potrebno stalno uvažati telefonskih aparatov. Ker bo v novi tovarni dosegna njihova potrebna stopnja standardizacije, bo njihovo vzdrževanje lažje in izbor rezervnih delov manjši. Iskra pa je družbi KPTC dala tudi licenco za izvoz v sosednje afriške dežele, kot so Etiopija, Zambija, Tanzanija, Uganda in druge dežele srednje vzhodne Afrike, kar seveda predstavlja osnovno za nadaljnje povečanje proizvodnih zmogljivosti. Za Iskro torej uresničitev tega projekta predstavlja pomembno referenco na afriškem trgu. M.V.

Čigavi bodo ključi

Bodo delavcem vzeti ključi tovarni ali pa jih bodo šele zdaj dejansko dobili v roke.

O samoupravljanju dandasno govorimo zelo malo ali skoraj nič. Nihče ga noči več postavlja v središče pozornosti, celo vsi tisti, ki so si vrsto let gradili politično kariero s pripovedkami o samoupravljanju. Tudi vsi njegovi kritiki zdaj molče, kakor da nečo pokvariti zatona poetičnega razdobja samoupravljanja.

Kaže, da je trenutno v modri starosti lastnike, ki so ga na najrazličnejših slovenskih izročali delavcem v roke. Zdaj leže pozabljeni, na zaprtenih političnih, v tem je prav tako veliko simboličnosti, saj je bistvo samoupravljanja že dolgo odrinjeno, o presežni vrednosti delavcev že zdavnaj ne odločajo več, če sploh kdaj so. Kaj ni najboljši dokaz nesamoupravljanja vse večji normativizem, ki ga je še najlaže ponazoriti z vse bolj debelimi uradnimi listi, v petletnem razdobju 1983-1987 je bil kar tri in pol krat zajetnejši kot v petletki 1960-1964. Pa to še ni vse, dejansko imamo še en uradni list, ki mu pravijo navodila službe družbenega knjigovodstva. V tem strahom normativizmu, ko je bolj ali manj tako rekoč predpisano vse, o samoupravljanju resnično ni duha in sluha, mnogi pravijo, da je celo v tovarnem zoženo zgolj na odločanje, koga bodo sprejeli v službo in koga ne.

Torej še zdaleč ne gre za to, da bi delavcem jemali ključ iz rok, kako le, če ga dejansko nimajo in ga nikoli niso imeli. Takšna in podobna vprašanja so le pesek v oči. Raje se torej vprašamo, ga bodo z gospodarsko reformo dobili v roke ali ne? Bodo pa ga, če bo jasno potegnjena meja med samoupravljanjem in poslovodenjem, če bodo resnično lahko izbrali in kontrolirali direktorja in če bodo konec leta odločali o delitvi dobička.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Novembra cene poskočile za 13,3 odstotke

Sveži statistični podatki pravijo, da so novembra cene na drobno v primerjavi z oktobrom poskočile za 13,3 odstotkov. Spomniti velja, da je bila oktobra še večja, saj je dosegla 19 odstotno rast. Novembra so na podprtju najbolj vplivale nove cene električne energije, naftnih derivatov in številnih živil ter drugih izdelkov in storitev. Drobnopravne cene so na novembra 228,9 odstotkov višje kot novembra lani, v primerjavi z decembrom pa so bile višje za 209,7 odstotkov, kar pomeni, da smo ciljno inflacijo, ki naj bi bila znašala 95 odstotkov, nekajkrat presegli. Dodajmo še statistične podatke o precejšnji rasti živiljenjskih stroškov, novembra so bili 14,4 odstotki več kot oktober, v primerjavi z lanskim novembrom pa za 220,7

Trideset novih stanovanj - Primestna krajevna skupnost Trata je s 4200 prebivalci med najvecjimi, po starosti (povprečno nekaj nad trideset let) pa med najmlajšimi v škofjelski občini. V vodstvu krajevne skupnosti pravijo, da je v novem delu naselja prebivalce težko zainteresirati za kakšno družbeno ali društveno dejavnost oziroma akcijo. Prav gotovo bo drugače, ko bo gradnja v tem delu krajevne skupnosti končana in se bodo stanovalci nekako ustalili. Trenutno je tukaj pred vselitvijo blok z okrog 30 stanovanji, v drugi fazi pa bo v tem delu zgrajenih še okrog 60 stanovanj. V tem mlašem naselju pa je trenutno največja prostorska stiska v Šoli v vrtcu. Na sliki: stanovanjski objekt s 30 novimi stanovanji. - A. Ž.

Zanimivo predavanje

Trata - Krajevna skupnost Trata v Škofji Loki, ki je tudi letos pripravila zanimiv jesensko-zimski ciklus predavanj, vabi tokrat na predavanje K2 - drugi najvišji vrh na svetu. Zanimivo predavanje bo v četrtek, 8. decembra, ob 18. uri v predavalnici osnovne šole Cvetka Golarja na Trati. Tokrat bo predaval Andrej Štremfeli.

A. Ž.

Prireditve v Šenčurju

Šenčur - V spomin na 10. december 1942, ko je bila v Šenčurju ustanovljena Kokrska četa, so se v nedeljo, 4. decembra, v krajevni skupnosti Šenčur začele prireditve, ki bodo ob krajevnem praznovanju na programu cel teden. Tako bo danes (torek) v športnem parku ob 17. uri namiznoteniški turnir, jutri ob 18. uri pa bo v Domu upokojencev slavnostna seja sveta krajevne skupnosti. V četrtek ob 17. uri bo v telovadnici osnovne šole košarkarski turnir, v petek pa bo najprej na programu pohod od spomenika do spomenika, ob 17. uri pa se bo v športnem domu začel brzopotezni šahovski turnir. Osrednja proslava sodelitvijo priznanj in kulturnim programom pa bo v soboto, 10. decembra, ob 18. uri v Domu Kokrske čete. A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Poučna ekskurzija

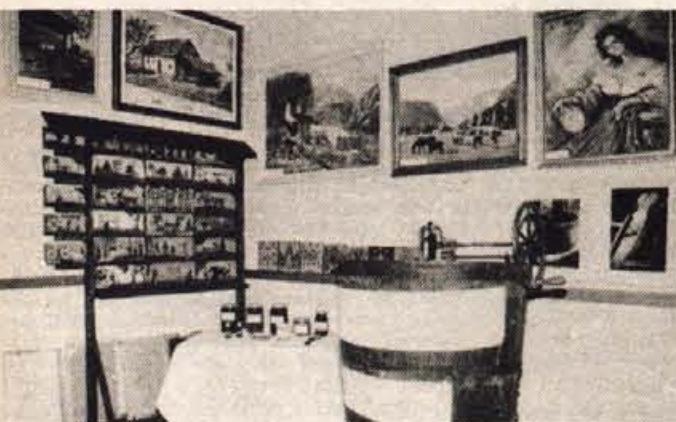
Ciril Rozman piše, da so bili kmetje, člani samoupravnih organov Gozdnega gospodarstva Bled, konec novembra na zanimivi in poučni ekskurziji. V Komendi so najprej obiskali lončarsko zadrugo in si nato v Mengšu ogledali semenarno in drevesnico Semešadike. Gozdne in tudi okrasne sadike gojijo na 60 hektarjih. Na gradu Krumperk pa so si ogledali tudi konjenički center biotehnične fakultete univerze Edvarda Kardelja. Najbolj navdušeni pa so bili nad obiskom kmetije v Črnom grabnu, kjer mladi kmet s prirejenimi stroji obdeluje zelo strma zemljišča. Redi predvsem krave mlekarice in ima vzporedno tudi prireje mesa.

Letni sindikalni sestanki

V radovljški občini so se začele priprave na letošnje članske sindikalne sestanke. V sindikalnih organizacijah naj bi bili do konca decembra, v konferencah osnovnih organizacij sindikata v občini pa najkasneje do 20. januarja. Poleg ocene letošnjega dela bodo na teh sestankih sprejemali programe za leto 1989, piše Jošt Role.

Delo kluba zadovoljnih abstinentov

Jošt Role nam je poslal tudi zapis z občnega zborna članov Kluba zadovoljnih abstinentov Donat iz Radovljice, ki so ga imeli minuli mesec. Klub je danes eden najbolj delavnih v Sloveniji in ima 42 članov. Občni zbor so sklicali novembra, v mesecu boja proti alkoholizmu in narkomaniji, ker so pričakovali tudi udeležbo predstavnikov družbenopolitičnih organizacij. Žal, jih ni bilo! Klub je v zadnjem letu organiziral proslave, srečanja, izlete, posredoval pri organizacijah združenega dela za zaposlitev svojih članov (doživeli so zgodlj razočaranja), skrbel za stil s družbenopolitičnimi organizacijami, z interesno skupnostjo socialnega skrbstva in se posebej z zdravstveno službo. Ko so ocenjevali delo kluba in posameznikov, so bili še najbolj nezadovoljni z nerdenim obiskom nekaterih članov na klubskih srečanjih. Medtem ko nekatere organizacije združenega dela ne kažejo pravega razumevanja (zlasti sindikati in SZDL), pa velja pohvala Zdravilišču Rogaška Slatina, po katerem ima klub tudi ime Donat, ljubljanski Metaliki, Mercatorju Ljubljana, skupnosti socialnega skrbstva in telesnokulturni skupnosti Radovljica. Na zboru so izrekli pohvalo Psihiatrični bolnišnici Begunje, Zdravstvenemu domu Radovljica in sedanjem dolgoletnemu predsedniku kluba Zdravku Pikonu. Za petletno nepreklenjeno abstinentico je predsednik Pikon podelil na zboru priznanja (diplome) Francu Blazniku, Cirilu Jelovčanu in Jožetu Marklju.

Razstava ob tednu kulture v Naklem - Letošnji enajsti teden kulture so v Naklem proslavljali konec novembra skupaj s 25-letnico turističnega društva oziroma turizma. Med prireditvami v tednu kulture je bila tudi posebna razstava Turistično društvo skozi čas, še bolj pa so predstavili nekateri domači umetniki. To vsekakor velja za slikarko Lucijo Šubic, Daneta Šemrova, za rezbarja Janeza Vovka, kamnoseka Borisa Udovča in druge, piše Drago Papler. - Foto: G. Šinik

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Kamna gorica

Gradbeni odbor je »držal« besedo

Kamna gorica, 5. decembra - 6. marca letos so se v krajevni skupnosti Kamna gorica v radovljški občini z glasovanjem na referendumu odločali o samoprispevku. Takrat se je prek 80 odstotkov vseh volivcev v krajevni skupnosti odločilo, da bodo redno plačevali samoprispevki. V program, ki so ga na ta način podprli, pa so zapisali Izgradnja mrljških vežic. Že v pripravah na referendum pa sta se vodstvo krajevne skupnosti in tudi gradbeni odbor obvezala, da bodo mrljške vežice že letos do konca oktobra pod streho. Tako kot so držali besedo krajani, ki so predlagali razpis referendumu o krajevnem samoprispevku za izgradnjo potrebnih vežic in se potem na glasovanju tudi odločili zanj, je »držal« besedo tudi gradbeni odbor. Oktobra so vežice imele streho.

Marsikje v radovljški občini, pa tudi nekaterih drugih krajevnih skupnosti na Gorenjskem, kjer so slišali za razmišljjanja Kamnogoričanov, so menili, da se v teh časih z referendumom spuščajo v svojevrstno avanturo. Inflacija in časi niso danes niti najmanj podobni (še manj pa naklonjeni) obdobjem, ko so bile celo redke krajevne skupnosti ali občine, kjer ni bilo takšnega ali drugačnega (referendumskoga) samoprispevka.

V Kamni gorici pa so takrat razmišljali drugače. Takšnih in drugačnih prispevkov od praga do praga, od hiše do hiše je bilo v krajevni skupnosti že precej. Morda je bil tudi to eden od vzrokov, da je nekdaj enotnost v krajevni skupnosti čez čas malce oslabela in se sprevrgla že kar v nekakšno mrtvilo. Tako so ocenili, da pri referendumu ne gre zgolj za finančno plat skupne akcije, marveč tudi za neke vrste moralne povezanosti, pripadnosti in aktivnosti v krajevni skupnosti.

»Odločitev, da gremo v referendum, smo takrat podprli v vseh organizacijah in na vseh zborih,« se spominja Andrej Potočnik, predsednik krajevne konference socialistične zvezve v Kamni Gorici. »Priznam pa, da se mi je osebno zdel program malce »korajzen, saj prej že nekaj časa v krajevni skupnosti ni bilo prave aktivnosti.«

Andrej Potočnik

Danes sem zadovoljen, pa ne le jaz, vsi. Uresničen je bil namreč osnovni namen v naši krajevni skupnosti: Od besed k dejanjem. Uspešnemu referendumu je takoj sledila akcija. Razumljivo pa je, da smo se zaradi zahodnosti programa pri nekaterih drugih načrtovanih delih znašli v časovni stiski. Predvsem smo nekaj komunalnih del, kot so urejanje potokov, cestišč, dohodov, morali zato preložiti na prihodnje leto. Poskušali smo tudi s telefonijo in s kabelsko ter

Gradbeni odbor je »držal« besedo; vežice so pod streho. Prihodnje leto morajo biti končane, pravijo...

satelitsko televizijo za celo dolino. Tudi to smo za zdaj odložili. Vendar pa menim, da zaradi tega uresničevanja letošnjega programa ne smemo kritizirati.

Pa vendar gradnja vežic letos ni bila edina stvar, ki so se je lotili v krajevni skupnosti. Spomladi so imeli na primer veliko očiščevalno akcijo, kjer so se posebej izkazali šola in mladina ter gojenčki Zavoda Matevža Langusa. Obnovili so tudi 50 metrov dolge rake v Kamni gorici in jih »oblekle« v aluminij. Pa tudi potoke so čistili. Pri teh delih

Pohvala za Toneta

Kakšen strah neki...

Velesovo, decembra - »Kaj takega, kot letos, ko je novembra zapadel prvi sneg, vti, ki hodimo na Krvavec, še nismo doživel. Tovornjak s plugom in posipalcem je prišel prav na Krvavec in očistil cesto. Menimo, da voznik Tone zaslubi javno pohvalo in želimo, da ga obiščete...«

Takšno telefonsko sporočilo smo dobili v uredništvu tük pred prazniki. Ko smo se izvedeli, da je bil voznik tovornjaka Tone Ropret iz Velesovega, smo ga laže in kar hitro našli, saj je bil na primer njegov oče (prav tako Tone), ki je zdaj predsednik sveta krajevne skupnosti Velesovo, do upokojitve tudi dolga leta pri Cestnem podjetju Kranj.

Tone Ropret-majšč, ki je tudi že 25 let pri Cestnem podjetju Kranj, je bil minulo soboto dopoldne doma. Imel je prosto soboto, vendar je bil kar malce nestrpen, saj je bilo tudi tokrat vreme takšno, da bi ga lahko vsak hip poklicali, da mora na cesto. Predvsem pa je bil prenešen nad našim obiskom. Ko smo mu povedali, po kakšni poti smo tokrat prišli, je rekel:

»Ah, zaradi Krvavca. Spominim se, ja. Bilo je 23. novembra, ko mi je vodja rekel, da bi moral opraviti pogodbeno naročilo za Gradbinca, ki dela na Krvav-

cu. Želeli so, da bi jim splužili cesto; in najbrž bo zaradi del na Krvavcu potrebna še kakšna vožnja ta mesec. Vodja me je takrat vprašal, ali upam s plugom na Krvavec, ker pač najbolje poznam cesto... Zakaj pa ne, sem menil, če je takšno naročilo, ga pač treba opraviti...«

Za številne ljubitelje Krvavca, tudi smučarji so bili že gor, je bil Tonetov prihod res prava senzacija. Priti ob takem visokem snegu, kot je bil takrat, s tovornjakom na Krvavec, res ni mačji kašelj. Zato je vse »Krvavčane« (kasneje pa tudi druge, predvsem domača) še najbolj zanimalo, ali ga je bilo kaj strah.

»Kakšen strah neki? Vedno in povsod se držim pravila, da je strah votel in da ima velike oči. Seveda pa pri delu, kadar gre za varnost, ni dobro pretiravati. Vrsto let sem že voznik tovornjaka pri Cestnem podjetju Kranj in pozimi ne tvegam brez verig. Da namestim verige, porabim deset minut; brez njih pa je lahko ure in ure tičal kje v snegu; lahko pa bi bilo še huje...«

Tonetovo pravilo, ki tudi ob prostem času vedno rad pomaga ali v stiski priskoči na pomoč, je: Vsakega dela se je treba lotiti skrbno in odgovorno. Pri cestah se posebej velja, kadar jih pozimi vzdržuješ, da jih moraš imeti rad. »Ce se je pozimi ne boš pravočasno, skrbno in odgovorno lotil, ti bo pokazala hrbet in jo bodo lahko samo še zaprli. Meni se kaj takega na cestah, za katere sem bil pozimi zadolžen, še ni zgodilo... Ce pa ste me zaradi cest že obiskali, bi rad izkoristil priložnost: Vsem voznikom želim srečno vožnjo tudi v novem letu. Za varno (cesto) pa bom tam, kjer bom delal, skrbel jaz...«

Pridobitev za športno dejavnost - v krajevni skupnosti Podnart v radovljški občini, kjer trenutno plačujejo že tretji samoprispevki, pravijo: »Vse kar imamo, smo pravzaprav sami naredili.« Pred letom so na primer gradili športno igrišče, zdaj imajo tudi objekt za normalno delo te dejavnosti (na sliki). Sicer pa so letos za vse vasi nabolj zavoljene za odpadke, 42 gospodinjstev po brez krajevne skupnosti dobilo telefone, v krajevne ceste so letos vgradili za 76 milijonov dinarjev asfalta, skrbeli so za cisto okolje, zdaj pa bodo skrbeli za pluženje in posipanje cest, itd. Prihodnje leto jih čaka obnova Doma kulture v Podnartu, za katero zbirajo denar iz tretjega samoprispevka. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

PRITOŽBO KNJIGO, PROSIM

Kdo je odgovoren?

Na cesti Toneta Tomšiča na Jesenicah, pri hiši št. 28, stoji ob pločniku drog za javno razsvetljavo. Na pločniku pa je napravljen jašek za priključek. Jašek je sicer pokrit, vendar ga je nekaj let načrnil z občasno zob časa. Luknje okrog jaška so vsak dan večje. Nikogar pa ni, ki bi poškodbo popravil. Kaže, da je odgovorni čakajo, da bo najprej prišlo do nezgodne...

Jože Mrovlje

**SMUČARSKI CENTER 810-1300 m
Kranjska gora**

PODOKOPEN 2

- ✓ PRODAJA VOZOVNIC
- ✓ INFORMACIJE, TELEFON
- ✓ PRVA PONODA
- ✓ GOSTIŠČE
- ✓ Izhodi proga
- ✓ srednje težko proga

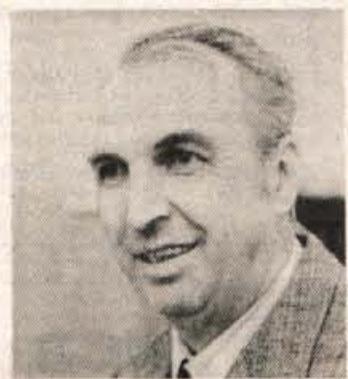
Težave z imeni - Kranjskogorci imajo težave z imeni, ki jim jih drugi kar naprej pačijo: Prisank in Prisojnik, Pišenco in Martuljek. Zadnje čase ne vedo niti, ali se gora piše z veliko ali malo začetnico. Neki »malar« pa je Podkoren »prekrstil« kar v Podkopen... - Lojze Kerštan

A. Žalar

Kranjske Prešernove nagrade

PRIZNANJA LJUBITELJSKI KULTURNI DEJAVNOSTI

Kranj - Sinoči so v Prešernovem gledališču podelili letošnja priznanja kranjske Kulturne skupnosti za dosežke na področju ljubiteljske kulture v tem letu. Kot je znano, so se pred letom dni v Kranju odločili ta priznanja podeljevati na obletnico rojstva pesnika Franceta Prešerna.

koncerte v Radencih, na Bledu, na Šoštu, Škofji Loki, Kranju in koncerta na dvodnevni gostovanju v Furlaniji.

MIHA ŠTEFE je prejel Veliko Prešernovo plaketo za dolgoletno vsestransko delovanje v ljubiteljski kulturi. Že skoraj dvajset let je član KUD Dobrava Naklo, več let je bil tudi predsednik društva. Vsa leta je bil pobudnik in organizator Tednov kulture v Naklem. Tu je tudi organizator vseh dramskih predstav, režiral je več kot deset predstav, odigral celo vrsto vlog, igral na dekah Prešernovega gledališča.

Razen tega je Miha Štefe že osemnajst let član recitatorske skupine v Iskri, na osnovni šoli v Naklem pa več let uspešno vodi dramski krožek. Za svoje bogato kulturno delo je pred leti že prejel Malo Prešernovo plaketo.

Kranjska Mestna hiša

ZEMUNSKI LIKOVNIKI

Kranj - Ze zdavnaj v tradicijo prerasla likovna izmenjava med Kranjem in Zemunom je obema mestoma prinesla vrsto zanimivih likovnih informacij, ki segajo na različna področja umetniškega ustvarjanja.

Akademsko slikarjo Mirjam Repič - Lekić, ki tokrat razstavlja kranjski Mestni hiši, kranjsko občinstvo že pozna srednjih let. Tokrat se predstavlja kot odlična oblikovalka keramične plastike in kot slikarka. Solala se je na rimski Likovni akademiji, kot oblikovalka keramike pa izhaja iz znamenite italijanske Akademije San Giacomo. V razstavljenih keramičnih eksponatah odmevajo elementarne oblikovalne silnice primitivnih in starih izginulih kultur. V slikarstvu pa umetnica izraža svoje poglede na sodobovinsko dogajanje - sodobna in pretekla, in jih opremlja s pesniškimi dodatki in grafiti.

Elegantno oblikovane forme v lesu pod skupnim naslovom Ribe in delo akademskoga kiparja Milorada Rašića - Raše, ki prav zdaj predstavlja v Malmaju na Švedskem. Prvikrat pa se v Kranju predstavlja ugledni srbski ilustrator slike Mihailo Pisanjuk. Razstavljeni dela in številne nagrade, ki jih je umetnik že prejel, ga uvrščajo med najbolj kvalitetne ilustratorje knjig za otroke in mladino pri nas.

Cene Avguštin

Podeljenih je bilo tudi osem Malih Prešernovih plaket. Prejeli so jih:

Ivan Kranjc je prejel priznanje za svoje delo na področju zborovskega petja. Bil je soustanovitelj Obrtnega moškega pevskega zborja. Pred tem je sodeloval pri velenjskem pevskem zboru, pri zboru Svoboda Primskovo kar dvajset let, pri Prešernovem zboru dvanajst let in šest let pri zboru Svoboda Tržič. Zveza kulturnih organizacij Slovenije ga je za delo na področju zborovskega dela že pred časom odlikovala z Zlato Gallusovo značko.

KUD Dom učencev in študentov Ivo Lola Ribar Kranj je prejel priznanje za razvejanost in pestrost kulturnih dejavnosti. Kulturne skupine združujejo učence iz različnih okolij Slovenije, pa tudi drugih republik. Učenci delujejo v dramskih skupinah, foto-krožku, krožku za oblikovanje, izdajajo domsko glasilo, vključujejo se v plesne tečaje, prirejajo predavanja, razstave, obiskujejo abonmentske predstave v gledališču in kinu, pomembnejše likovne razstave. Veliko truda je bilo vloženega v iskanje poti, kako mlademu človeku privzeti vso lepoto jezikovnega izražanja, odrskega udejstvovanja in pri tem upoštevati navade krajev in kulturnih okolij, iz katerih prihajajo učenci.

Mateja Jaklin je prejela priznanje kot dolgoletna članica skupine Sava Kranj. Ko je pred leti opravila republiški seminar za vodje folklornih skupin, je pričela učiti mlade plesalce, opravljala je zahtevno korepetitorsko delo ter strokovno vodila starejše skupine.

Janja Kraševc je prejela priznanje za organizacijsko delo na področju zborovskega petja. Vrsto let je članica APZ France Prešeren, že drugi mandat pa je tudi predsednica zborja. Organizacijsko delo v zboru zahteva veliko dela, časa in potrežljivosti, njena zasluga pa je racionalnejše delo v izvršnem odboru, prizadavanja za svobodno menjavna dela in za to, da ima APZ France

Prešeren kot prvi zbor na Slovenskem svojega pedagoga pevske tehnike.

Lea Mencinger je prejela priznanje za novinarsko delo na področju kulturnih dejavnosti. Odkar je prevzela uredovanje kulturne strani, je kulturna dejavnost dobro predstavljena, saj zavestno sledi ljubiteljski dejavnosti tako v Kranju kot tudi na Gorenjskem. Bogate so njene predstavitev kulturnih ustvarjalcev, uspešni skupini so vedno zabeleženi. V njenih člankih se kaže poglobljen odnos do ljubiteljstva in želja predstavljati to nenehno gibanje sprotno, zanimivo in objektivno.

Metka Štucin je prejela priznanje za ljubiteljsko delo v kulturi. Veliko je pomagala pri organizaciji Tednov kulture v Naklem, sodelovala kot recitatorka, igralka, pa tudi režija ji ni tuje. Veliko se ukvarja tudi z mladimi. Posebej radi dela v dramski sekci, kjer kot slavistka skrbi za pravilno izgovarjanje, jasnost besed in izraževanje odnos do jezikov. Že nekaj let je tudi lektorica glasila Naklan'c.

Janez Žlindra je prejel priznanje za delo na filmskem področju. Vrsto let je član Kino kluba Duplje in nekaj časa tudi njegov predsednik. Pod njegovim vodstvom je delo v klubu ponovno zaživelno in se razmehnilo. Večkrat je prejel najvišje nagrade za svoje filme: film Kam je bil na primer najboljši pionirski film v Sloveniji in Jugoslaviji. Dva filma pa sta bila na dosedanjih festivalih posebej pohvaljena, tudi na zadnjih revijah filmskih skupin oktobra v Kranju.

Franci Žižmond je prejel priznanje za delo na folklornem področju, saj se s tem ukvarja že blizu šestnajst let. Bil je plesalec pri Folklorni skupini Predosije, nato pa pri Folklorni skupini Iskra, kjer je tudi prevezel naloge gospodarja. Obenem skrbi za nabavo novih noš, za njihovo izvirnost ter kvalitetno izdelavo, saj ima skupina na programu tudi ples drugih narodnosti. Nepogrešljiv je tudi pri organizaciji nastopov in turnej.

Tretja premiera v Prešernovem gledališču

IZ PRAVLJIČNOSTI V STVARNOST

Kranj - Teater za otroke je zelo občutljiva zadeva. Premišljena režija in ironizirana karakterna igra v Cesarični in pastirju odmevata pri mladih gledalcih

Slej ko prej ostaja neizpodbitno dejstvo, da se z uprizarjanjem predstav za najmlajše in mlade gledalce na Slovenskem nihče ne ukvarja sistematično. Gledališče, ki ima v svojem nazivu poudarjeno oznako mladinsk, se s to zvrstjo ukvarja le poredkom, ker se je pač usmerilo v iskanje novih oblik in eksperimentiranje, kar seveda noče biti očitek, marveč zgolj ugotovitev. Vendar sta prav zaradi tega »specializiranega« gledališča tako Drama v Ljubljani kot Mestno gledališče ljubljansko v minulih dvajsetih letih izločili iz repertoarja mladinsk predstave; Drama zdaj spet uvaja z Minoiljevim Vilinčkom z lune. Sicer pa vsa druga slovenska »pokrajinska« gledališča redno uvrščajo v svoj spored po eno igro za otroke in to praviloma ob izteku leta, kar je povezano z večjimi ali manjšimi evforijami dedka Mraza. Tako tudi Prešernovo gledališče v Kranju, ki je letos uprizorilo Cesarično in pastirju Nicholasa Stuarta Graya v režiji Lojzeta Domajnka ta dokaj samosvoj režiser je tudi v minulih sezona uprizoril več posrečenih predstav, od Kekca do Achardove komedije A me vzamezrate zraven. Hotenie, ki ga izpričujejo predstave same, je razvidno: uporabiti priložnost za kolikor tolikor spodobno predstavo.

Cesarično in pastirju, ki je nastalo po Andersenovi pravljici Svinjski pastir, je v prevodu Marie Lužnik uprizorilo že tedanje Mladinsko gledališče (v svojem prvem delu) leta 1962. Z besedili za otroške predstave je zelo nepraktično zadrga; nekateri avtorji so pomrli, drugi so se uprehali, nemara bi kazalo ponovno uprizoritveno preverjati zdaj že klasična slovenska mladinska dramatična Pavla Golijo. Dramaturške kompozicije teh starejših besedil namreč omogočajo tako karakterno oblikovanje likov kot dramsko akcijo. To se je izkazalo tudi s Cesarično in pastirjem.

V tej pravljici se namreč razpredajo povsem vsakdanje človeške zadeve, kar je Domajnkova uprizoritev s svojo redukcijo oseb in teksta še poudarila in usmerila pozornost na medčloveška razmerja. Tu se razrešujejo skrbi akvamarinskega kralja (Tine Oman), vsem očetovske skrbi zaradi čudaških sinov, spakujotega se, gospodskega princa Akvana (Matjaž Višnar) in vrtinarstvu zavezanega princa Marina (Ivo Godnjič). Podobno se dogaja tudi pri sedosedu, cesarju Pavlu Rakovcu in njegovi trgomlavki princeski Juditi Zidar z Bernardo Oman, ki je iz dvorne dame postala princeskina priateljica.

Pojoči lonček in čudežna vrtnica sicer ostajata pravljica rekvizita, toda liki so taki, kot jih lahko srečamo na Pungartu ali na Britofu ali kjerkoli. In končno, da si princ Marin pridobi cesarično v raztrajanjem v vlogi svinjskega pastirja, pomeni pogumno, če ne že kar etično dejanje, ki mora navdušiti mladega gledalca.

Za vse to dogajanje je primerna sinhrona scena po zasnovi Vojte Repiča, saj razvidno označuje kraje dogajanja in omogoča širok prostor gibanja, pa tudi njen estetski okvir je opažen; značajno motivirani so tudi kostumi po zamisli Karin Košak. Kompozicija predstave je vsekakor posrečena, ne bi pa ji skodovalo nekaj več izrazne zagretosti in dinamike, do česar pa bo z uigranostjo verjetno še prišlo.

France Vurnik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je na ogled razstava *Sodobna prizadavanja za likovno opremo Presernove hiše in Krst pri Savici Ivana Seljaka - Copiča*. V Mestni hiši pa je na ogled razstava *Likovnih del umetnikov iz Zemuna* - Mirjam Repič - Lekić, Mihaila Pisancuka in Milorada Rasicha - Raše. V Stebriščni dvorani Mestne hiše je odprta razstava *Miniature z Julijskih Alp v letih 1915-1917*.

Danes, v torek, ob 18.30 v Mali galeriji Mestne hiše odpira razstavo kiparskih in grafičnih del *akad. kiparja Borisja Sajovica*.

V četrtek, 8. decembra, ob 17. uri se v Domu JLA v Nazorjevi ulici znova po krajšem premoru začenjajo lutkovni četrtrki. Lutkovna skupina iz Naklega bo predstavila igrico *Vžigalnik*.

Danes, v torek, ob 20. uri bo v gradu Kieselstein ponovitev *plesono - gledališke predstave* po predlogi S. Becketta Prihaja in odhaja v izvedbi Plesnega gledališča *MAS*.

V galeriji Kavka razstavlja plastike iz žgane gline *akad. slikar Drago Bušič*.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je se te dan odprta razstava likovnih del članov Dolika.

V galeriji Kamen so na ogled dela akad. slikarke *Alenke Kham - Pičman*, ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji razstavlja *Janez Hafner*.

Zbirke Loškega muzeja so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. **KAMNIK** - V veliki dvorani kina Dom Kamnik bo v četrtek, 8. decembra, ob 19. uri na sporednu znamenito zagrebško predstavo *Gala. LJUBLJANA*. Danes, ob 19.30 bo v Narodni galeriji koncert Slovenskih madrigalistov ob izidu zvočne kasete.

NELAGODJE V PROSTORU

LJUBLJANA - V četrtek, 8. decembra, ob 19. uri bodo v Moderni galeriji odprti razstavo kiparice Dube Sambolec, ki se je s svojo prizadavo v polkroglo letos že predstavila na Beneškem bienalu v sekcijs Aperto 88. Razstava bo odprta do 29. januarja 1989.

Boris Kuburič o lutkah

KAJ DELA SOVA POZIMI

TRŽIČ - Potem ko je lutkovna skupina pri Mladinskem gledališču Tržič trinajstkrat(!) ponovila lutkovno igrico Polonce Kovač **Kaj mora delati sova jeseni**, bo čez dobrih štirinajst dni ista skupina pripravila novo lutkovno predstavo iste avtorice - **Kaj mora narediti sova pozimi**.

Seveda to še ne pomeni, da je predstava Kaj mora delati sova jeseni že odslužila svojemu namenu. Prav gotovo jo bodo tržički lutkarji še ponovili kdaj kasneje, prav gotovo pa otrokom v Lešah pri Tržiču, saj so jim to obljubili.

Zdaj ste sredi priprav na novo lutkovno igrico. Ali so bili tržički lutkarji vedno takoj delavni?

»Se mi zdi, da tako delamo že kar okoli deset let. Nekaj zagnancev nas dela pri Mladinskem gledališču v skupini Smeħ in kadar tako kaže, prirejamo veselje prireditve za odrasle, nemalokrat pa se lotimo tudi lutkovnih predstav. Za to drugo lutkovno predstavo bomo uporabili kar lutke iz prejšnje predstave, saj gre za enake lutke, le tekst je seveda drugačen. Zato bo lahko predstava tudi dokaj hitro nared - 20. decembra bo premiera.«

Bo to v Tržiču?

»Ne, v Ljubljani. Igrali jo bomo namreč kot novoletno predstavo za otroke kolektiva Beografske banke. V Tržiču pa bo predstava 23. decembra. Dogovorili smo se za vrsto predstav, kar težko bo odigrati po pet, šest predstav na dan. Tudi v Kranj pridemo na nekatere sole in še morda kam.«

Ali vsa to obujena lutkovna dejavnost pomeni, da so se v Tržič ponovili nekdanji zlati časi lutkarstva?

»Nekaj je bila ta dejavnost pri nas res bolj živahnina in tudi kvalitetna. Danes se žal ne moremo primerjati s skupinami, kot je recimo besniška. Sam se sicer ukvarjam z režijo predstave, vem pa, da bi za kvalitetno predstavo potrebovali še marsikaj. Imenito bi bilo, če bi za nas kdaj sceno in lutke naredil Saša Kump. Zdaj nam manjka lutkarskega znanja. Upam, da bomo to še nadoknadi. To, kar zdaj ponujamo otrokom, je sicer dobro, radi pa bi, da bi bilo še boljše. In ne samo za novo leto, ko skupaj z Družtvom prijateljev mladine organiziramo lutkovna gostovanja po občini. Morda bomo kdaj spet tako dobro, da se bomo lahko predstavili tudi na kakšnem lutkovnem srečanju ob drugih lutkovnih skupinah.«

L. M.

O VODOMCIH - IZVEN UČNEGA NAČRTA

Jesenice - Ključa do prirode notranje razvit in zdrav otrok ne bo nikoli izgubil, čeprav ga ne nosi obešenega okoli vrata, saj je vsako mlađe živo bitje najlažnejši sad njene vsebine in oblike. Zato bodo človekovi svetovi - še takopopolni in čudežni - kot je npr. svet računalnik - vedno potrebovali svoj prirodnih temelj, svoje naravno etično ravnotežje, dokler bodo služili življenju in človeku...« Tako je pred leti zapisal pesnik in pedagog iz Kranjske gore Benjamin Gracer v svojem razmišljanju »Iskranje možnosti identifikacije z naravo prek literatur«, objavljenem v jeseniških Listih. Sad tega razmišljanja je literarno - pedagoški projekt VO, DOMEC, ki so ga pod Gracerjevim mentorstvom udejani tretjesolci osnovne šole v Kranjski gori.

Ideja za ta projekt se je Gracerju porodila ob nenavadno živahnom odzivu njegovih učencev na knjigo češkega mladinskega pisatelja Karla Novjya »Ribiča v modrem zalinu«, ki zajema snov iz življenja vodomci. Otroci so prisnali v šolo iz revij izrezane fotografije teh svojskih obvodnih pticev, članek in zapise o njih, vse skupaj pa so šli celo k izviru Save Dolinke v Zelenčih, kjer so nekoč živeli vodomci, pa so jih potem od tam pregnali, če da uničujejo ribi zarad. (Zato tudi navide

ODMEVI**DEMOKRACIJE NAJ BO RAVNO PRAV**

Že, že, toda, kdo bo presodil in določil, kdaj je demokracije ravno prav? Demokracije se ne da meriti na vatre, demokracija ali je ali je pa ni! In pa, kaj sploh je tale "demokracija"? Menda oblast ljudstva. Prva ustava naše republike je določala, da: "oblast izhaja iz ljudstva in pripada ljudstvu". torej ljudstvu in nikomur drugemu! Samo ljudstvo je nosilec suverenosti in samo ljudstvo ima pravico, da si voli svojo oblast. Če si kakšna politična grupacija lasti "vodilno vlogo" brez mandata ljudstva, je to usurpacija oblasti. Moram pa reči, da sem prepričan, da bi partija, ki se je odločila za sestop z oblasti, tisti tip, ko bi priznala politični pluralizem, postala normalna demokratična stranka in najbrž še napredna povrhu. Že, če pristaže na svobodne volitve, si lahko pridobi legitimnost.

Tovariš Ferdo Tolar! Moj nastop na zborovanju v Ljubljani te moti? Kmečka zveza naj se bori za kmeta, v politiku pa naj se ne vtika? Da, da, Kmečka zveza se bori za kmeta, pri tem pa zadeva na - politiko. Kaj meniš, tov. Ferdo Tolar, ali naj Kmečka zveza zahteva samo višje cene - recimo mleka? To je

Ivan Oman

PREJELI ŠMO**SUMLJIVI NOČNI OBISKI**

Rad bi opozoril na primer, ki se prijetelj v nedelji zvečer ob 9 do 9,30. Neki sumljivi moški, oblečeni v vojaško obleko, vendar vojak očitno ni bil, kajti kranjski vojaki hodijo ob nedeljah v mestu v lepi uniformi, medtem ko je bil ta oblečen v umazano, izbranjeno in zmečkano uniformo s pelerino in kapo z zavrkami in ščitnikom. Kapo je imel malomarno pokrito in potegnjeno na oči, bil je temnejše polti in dolgih las, podolgovatega obraza, govoril je srbohrvarško pa tudi slovensčino je dobro obvladal. "Iskal" je neke ljudi, katerih imena si je sproti izmisljal. Bil je mlajši, pa tudi po vedenju sedeč še ni bil vojak. Bil je močan in srednje postave ter izredno odurnega pogleda. Zahvalil je, naj mu odpredo, ker da ve, da tukaj stanejo njegovi znanci, predstaviti pa se ni hotel. Stal je pred vrati tako, kot stojijo tekači na startu na daljše proge. Govoril je, da ima on pravico zahtevati, da mu odpre-

Ivan Šepetave

jo, da bi se nekaj pogovoril. Zvonil je kar naprej, vendar le v pritičju, v nadstropja ni šel. Posebno vztrajal je bil tam, kjer je stál ženski glas in se je po štirikrat vrnil. Na srečo mu nobena v pritičju ni odpela, kajti njegovi nameni so bili očitni. Po polnem nadlegovanju in zvonenju ter zahtevah, naj mu odpri, je končno le odšel. Naslednji dan smo primer prijavili. To vam sporočam, ker so takšni primeri že bili in vedno so sumljivi ljudje nekoga iskali, a niso pravzaprav vedeli koga in vedno so skušali priti v stanovanje. Če je bilo v hodniku več ljudi, pa so hitro odšli in se niso vrnili, čeprav jih je stranka pritičju klicala nazaj. To je več kot očiten dokaz, da se zadnje čase vse več ljudi potepa in v večernih urah skušajo priti v stanovanje. In kakšni nagibji jih vodijo? Morda rop, morda posilstvo, kdo ve, morda pa eno in drugo, če ne še tretje, uboj? Zato želim opozoriti javnost v Kranju na ta primer oz. te primere, da bodo ljudje bolj pozorni. Znano je načr, da ljudje posebno v blokih ne zapirajo vežnih vrat, pa tudi kletnih ne. Ta pa je neposredna nevarnost pred zlikovci, ki jih je vedno več v našem mestu.

Ivan Šepetave

MAJHNA GRAJA IN VELIKA ZAHVALA

(Letošnjim Čufarjevim dnevom na rob)

Letošnji Čufarjevi dnevi na Jesenicah so bili zame velika priložnost, da se po dolgem obdobju, v katerem sem odnosu do uredne jeseniške kulture nihal od abstinenca do diverzantstva, slednjič začnem obnašati, kot se spodbobi - konstruktivno, resno in odgovorno.

Posledice te moje drže so bile take: prodajana razstava knjig jeseniških piscev, za katero sem material že nekaj tednov prezbiral po vsej Sloveniji, ní bila uvrščena v uredni program Čufarjevih dnerov. Vanj sem jo moral vrniti sam in sicer tako, da sem naročil obvestila v radiu Triglav in v Zelezaru. Dokler sem imel stojnico s knjigami pod milim nebom pred Murko, mi je posebno vzel v niti zeblo me ni preveč, saj so me prijatelji pridno zalagali s čajem in rumom iz bližnjega bifeja, pa tudi zamenjal me je kdo, če je bila huda sila. Ko pa sem razstavo preselil v avto gledališča, kjer se je odvijala večina prireditve od Čufarjevih dnevov, se je že zapestlo: predsednica občinske kulturne skupnosti mi je že vnaprej dala vedeni, da bo na sobotni zaključni prireditvi gledališča avla rezervirana za slavnostni sprejem in pogostitev Čufarjevih nagradencev in gostov in da takrat tam s svojo stojnico nimam kaj iskati.

Tako je bila zatrita moja privatna kulturna inicijativa v okviru Čufarjevih dnerov, (ki se je sicer skrivala pod firmo jeseniške literarne sekcijs), saj bi prav na slavnostnem sprejemu, kjer se zbere vsa občinska kulturniška in politična smetana, lahko prodal največ knjig in na enem mestu pokazal, kaj vse je v zadnjem desetletju zraslo na knjižnem polju med Mežakljo in Karavankami. (In tega sploh ni tako malo: blizu 50 naslovov 25 avtorjev!) Stojnica s duhovno hrano se je tudi ob prazniku jeseniške kulture moralna umakniti mizicam s prigrizki in napitki, četudi je gledališča avla dovolj velika, da bi se v nej našel prostor za eno in drugo.

Da pa ne bom - kot ponavadi - samo kritiziral, naj ta malo dopis zaključim z zahvalo. Zahvaljujem se odboru za podelitev Čufarjevih priznanj za letošnjo ČUFARJEVO DIPLOMO, ki sem jo prejel za "književno ustvarjalnost in publicistično delo." Diplomo bom dal v okvir in obesil nad pisalno mizo, da me bo nenehno spodbujala k še večjim naporom na strmi poti do mojega živiljenjskega cilja: osvojite VELIKE ČUFARJEVE PLAKETE, sile redke trofeje, s katero se v nepreglednem mnoštvu jeseniških kulturnih aktivistov in umetniških ustvarjalcev ponosa komaj nekaj čez 120 (sto dvacet) posameznikov in organizacij! Enako zahvalo kot Odboru sem dolžan tudi predlagatelju, Zvezki kulturnih organizacij Jesenice. Bil sem več kot prijetno presečen ob tem predlogu, saj je predsednik te - iste ZKO se ne

tako dolgo tega moje publicistično delo javno, v Zelezaru, razglasil za »klobasarie«, mene kot pisca pa pomilovalno trpljal po ramentih kot »našega jeseniškega škrbonarčka«, ki vsevprek »navzkrično grizlja... Kar vidim ga, našega predsednika, kako trmasto nasprotuje predlogu, ki se je v širokih javnih razpravah izobiloval v bazi, in kako se mora nazadnje - dasi s stisnjennimi zohmi - le ukloniti mnjenju večine...

Sicer pa - konec dober, vse dobri! Zato pa - hvala, hvala, tavžentkrat hvala!

Edo Torkar

IZ ZGODOVINE**NOB (35) Ivan Jan****O izgubah voditeljev NOB v 1942. letu**

že je prejšnji politkomisar Selške čete. Mlad, perspektiven.

August.

— Dne 7. avgusta je na Pokljuki padel doletni bojevnik za delavske pravice **Polde Stražišar-Rudi**, politkomisar v juniju ustanovljenega Gorenjskega oreda. Ob pa četni komandir **Ivan Bernard**, brat heroja Jake. Rajnen, ujet in nato ubit je bil tudi španski borec **Franc Potočnik**.

— 28. je na Jelovici padel komaj imenovani namestnik politkomisarja 1. grupe odredov **Viktor Kejzar-Peter**.

September.

— V tem mesecu so partizani doživeli izgube, ki so bile spet nenadomestljive. 9. je na Jelovici padlo 25 borcev Selške čete, med njimi pa tudi poveljnik gorenjskih partizan, heroj in španski borec-oficir znameniti **Jože Gorčič-Goren**. Padla pa sta tudi četni komandir in politkomisar **Polde Ravnhar in Mirko Sušteršič-France Logar**.

— 13. in 14. pa so v Udinem borštu padli (med 24):

— **Stane Teran-Nared** (Tinetov brat), intendant Kokrškega odreda; **Leon Skapin-Lado**, politkomisar Kokrškega bataljona; **Stanko Mlakar-Cveto**, četni politkomisar; **Janez Perko**, četni komandir, med 33 ujetimi pa sta bila dva četna funkcionarja ter štirje vodniki, oz. 1 politdelegat.

Oktober.

— 5. je v Hrašah pri Lescah padel **Albin Žemva-Izidor**, komandant 1. bataljona GO-Cankarjevega.

— 20. je hudi rani podlegel še tretji član grupnega štaba in politični motor gorenjskega partizanstva, politkomisar 1. grupe odredov in pokrajinski sekretar KP narodni heroj **Lojze Kebe-Stefan**.

— Potem so padali še in 24. decembra tudi komandant Kokrškega odreda narodni heroj **Matija Blejc-Matevž**, in več drugih, kar bo opisan kasneje.

— Tako je do konca 1942. leta padlo za povprečno močan odred vodilnega kadra ter preizkušenih organizatorjev in borcev.

— V tem letu se okupatorji tudi med talci pomorili največ ljudi, in sicer 359. Človeka stiska srce ob tem navidez "hladnem" naštevanju, vendar tudi ta prikaz dokazuje, koliko se je žrtvovali vodilni kader v času, ko je šlo za preizveditev slovenskega ljudska. Številke so grozljive, a bi bile brez teh ljudi še večje. Zato bi ob vsakem imenu moralno biti popisani več strani. To pa opravljamo v knjigah. Prihodnjih: **Boris Kidrič in Gorenjska konec 1942.**

Res je, ko praviš, prijatelj, da sta to dve skrajnosti. Strinjam se s teboj. Vendar ostajem pri tem, da je vsak človek, vsak bolnik osebnost z njemu lastnimi specifičnimi potrebami, reakcijami na notranje in zunanjne vplivne, s svojo preteklostjo in da je vse to potrebno zajeti v celovitost zdravljenja.

Toda čas je naredil svoje in tako se je marsik spremeno. Tudi SOCIALA se je do neke mere visidrala v zdravstvu.

Iz zdravstvene ustanove sem šla s službo v Center za socialno delo, kjer se je pred mano razgranal vse pisana paleta socialne problematike.

V začetku sem bila v centru za socialno delo prestrašena in skoraj obupana, posebej še, ko se je znašel pred mano kup spisov, na katerem je bilo zapisano »alkoholizem«. Zgorašil sem se in izgubila vsako zaupanje vase, v lastno znanje, ko sem prebirala te spise, saj o alkoholizmu nisem vedela veliko, morda nekaj več kot nič. V soli smo tako malo spoznali to vrsto socialne patologije, a tako rekoč nič se nismo naučili, kako obravnavati alkoholike, skratka, kaj ni kako naj socialni delavec dela na področju alkoholizma.

Strmela sem v spise, strmela v ljudi in najraje bi zbežala nazaj — to sem šele takrat spoznala — v mirne vode prejšnje službe. Toda ostala sem, vztrajala in nekako je šlo naprej.

Začela sem nabirati znanje o alkoholizmu in takrat še tako borne literature. Iskala sem jo povsod, kjer sem menila, da bi jo lahko dobila. Začela sem se udeleževati vseh seminarjev s tega področja.

Pola goma sem prihajala do spoznanja, da je potrebno v delo na področju alkoholizma vlagati ogromno truda in znanja, da je potrebno jemati alkoholizem kot družben problem, da je potrebno animirati številne činitelje in razne službe in da posameznik ali posamezna služba na tem področju ne more narediti veliko.

INDUSTRIJA GOSTINSKE OPREME IGO LJUBLJANA

Delavski svet DO IGO razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA KOMERCIALNEGA SEKTORA**Pogoji:**

- visoka šola ekonomsko ali strojne smeri
- tri leta delovnih izkušenj na vodilnih mestih
- aktivno znanje enega svetovnega jezika
- obvladovanje predpisov s področja nabave in prodaje

Izbrani kandidati bodo za opravljanje razpisanih del in nalog imenovani za dobo 4 let s tem, da so po poteku mandata lahko ponovno imenovani.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi na naslov: DO IGO Ljubljana, Koprska 72 s posebno oznako "za razpisno komisijo". Vse ostale informacije dobite na telefon 265-180.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

Slavka Šarčevič

IZ BELEŽNICE SOCIALNEGA DELAVCA

2

Toda delo, delo v SOCIALI me je kaj kmalu postavilo na noge. Treščila sem ob ta in to tako dobesedno, da se nekaj časa nisem znašla. Kajti spoznala sem, da bi morali vsi ljudje tako misliti kot jaz, če bi se naj problemi reševali tako, kot bi bilo treba in kot sem želela in pričakovala.

Svoje pokliceno delo sem začela v zdravstvu in kmalu občutila, da je SOCIALA v zdravstvu nekakšen tujek, saj se zadira v že tako zelo utirjeno pot. Medicina zdravi največkrat oboleni organ, a bolnik kot psihosomatica celota s svojim socialnim okoljem se je postavljaj predmet in z njim potrebuje, da ga kot takšno celoto tudi obravnavam.

Spoznaš sem, da so imeli zdravstveni delavci različen odnos do SOCIALE in njenega »vmešavanja« pa tudi do bolnika, da je bilo z enim lažje z drugimi težje najti prijeme in pristope.

Vidim prijatelj, da se tudi ti ne strinjaš povsem z menoj, a ker mislim, da ti bom najbolj popolno odgovorila s primerom, bom iz najbolj skrtega kotička potegnila primer, ki mi je stal v spominu zaradi njegove specifičnosti.

V bolnišnicu je bil sprejet Rom, Matija, ki je živel napol civilizirano življenje. Pozimi je živel ob robu vasi, poleti v gozd. Bil je zaposlen pri Gozdnem gospodarstvu. Po gozdnih je podiral drevje in pripravljal drva.

Ko je prišel v bolnišnico, je bil nemiren, in

čutil, da ga se jaz vključim v obravnavo. V številnih razgovorih z njim sem ugotovila, da je hospitalizacija zanj nekaj, česar ne more sprejeti, kar skrajno težko prenaša. Rekel je, da ga vznemirijo dolgi hodniki, da ga vznemirijo ljudje, s katerimi je v neprestanih stikih, da pogreša svež zrak in širne gozdove. A vse to nekako uspeva premagati, ker ima otroke in se boji, da bi zboleli še oni, če bi se nezdravljhen vrnil k njim.

Bolnik Matija je odhajal na dovoljene nekaj dnevne dopuste, ki pa jih je podaljševal in tako prišel navzkriž s hišnim redom. Ko se je zopet vrnil s takega podaljšanega dopusta, mu je bilo sicer dovoljeno, da nadaljuje zdravljenje, vendar zdaj tri mesece ni smel na dopust.

Matija ni zdrjal, neke nedelje je ostal brez dovoljenja zunanj bolnišnice in naslednji dan so ga disciplinsko odpustili. Bolnik sam je prosil za omilitev kazni, vendar ni uspel. Moral je editi v svoje "širne gozdove".

Ta primer mi je ostal v spominu,

PROSO ZA ZDRAVJE IN LEPOTO

Poznavalec zdravilnih zelišč Rivius je okrog leta 1560 pisal o prosu med drugim, da "pomaga tistim, ki trpijo za vodenimi boleznimi (vodeno), in žene na vodo, prav tako pospešuje potenje. Proso čisti tudi črevesje, uporabljaj ga je sv. Ambrož in z njim zdravil revne ljudi, ki so trpeli za slabostjo in vročico."

Proseno kašo, ki jo vedno bolj spodriva ovsena kaša, je v Evropi skoraj popolnoma spodrinil riž. Sodobna rastlinska biologija je proso spet uvrstila med zdravilne rastline, ker prosa kot zdravilne diete ni mogoče dovolj priporočati. Če prekisla hrana črevesnim bakterijam škoduje, ali pa jih antibiotiki deloma ali celo popolnoma uničijo, pride do črevesnih bolezni, ki se najbolje zdravijo z dieto. Pri tem se proso prav dobro obnove, ker najdejo v njem črevesne bakterije ugodno bazično osnovo za razvoj, gnilobne bakterije pa se ne morejo več razvijati. Ker v naši "moderni kuhinji" prevladujejo kislune, ki škodljivo vplivajo na črevesno floro, bi bilo zelo priporočati enkrat do dvakrat na teden obrok proso kot dietno hrano.

Proso v obliki dietne hrane je koristno tudi v kozmetiki. Nečista polt ima vzroke večinoma v prekisanji krvi. Prezgodnje sivenje las tudi izvira med drugim iz pomanjkanja rudinskih snovi, prav tako krhkih nohtov. Dosledna uporaba proso v obliki diete na biološki podlagi bi privredila do uspešnejše kozmetike kot uporaba zelo dragih krem in pomad. Kozmetiko je treba predvsem izvajati od znotraj navzven: čiščenje krvi, zdravilna dieta in smiselno dopolnjevanje vseh manjkajočih vitalnih snovi, kakor jih lahko daje samo rastlina. Proso je odlično zdravilo proti revmatičnim in protinskim kopčenjem, ne čisti samo našo kri vseh škodljivih snovi, celotnemu organizmu dovaja snovi, ki so potrebne za obnavljanje, med drugim tako zelo pomembno kremenčevu kislino, in sicer topljivo kremenčevu kislino. Prav to pa vsebuje proso, podobno kot njivska preslica.

DIETIČNA PROSENA JED

Vzamemo manjšo ali večjo skodelico kakovostnega zlatega proso in jo namočimo v 5-kratni količini mrzle vode za 5 ur, pri čemer bo proso zelo nabreknilo. Zdaj segrejemo to proso na kašo, ki ji lahko dolijemo tudi vode, če jo je proso vskralko do kraja. Vode, ki smo jo uporabili za namakanje, ne smemo v nobenem primeru zliti pro. Tej kaši dodamo dobro prigibe drobno narezane jušne zelenjave, čebule, korenja, petršilja, pora in zeleni. Šele na koncu, ko je kaša z zelenjavouku kuhaná, dodamo ščepec morske soli in malo sladke smetane. Kot dodatek k temu dijetnemu obroku lahko jemo presno zeleno solato.

POSKUSIMO ŠE ME

JABOLČNI ZAVITEK MALO DRUGAČE

Pred kratkim sem okušala tako dobro jabolčno sladico, da si ne morem kaj, da vam je, drage braanke, ne bi posredovala. Julka Erbežnikova iz Naklega mi je zaupala recept zanj. Saj beseda "zavitek" ni prava, kajti nič se ne "zavija", temveč le potresa in nastane dobrotu, ki se ji, povem vam, ne boste mogle upirati in bo pri marsikateri gospodinji ostala za domačo sladico. Ta jabolčna sladica je zelo enostavne priprave in tudi draga ni. Pa poglejmo, kako se pripravi:

V skledi zmešamo po 1 čajno skodelico sladkorja, moke in belega zdroba ter dodamo 1 zavitek pecilnega praška in 1 zavitek vanilijevega sladkorja. Vse skupaj suho dobro premešamo. Pečak namačemo z margarino in po njem potresem 1/3 suhe mase. Nanjo potresem 2/3 na rezine narezanih jabolk (za vso sladico potrebujemo 8 do 10 srednjih velikih jabolk). Zatem jabolka v pekaču posujemo s sladkorjem, orehi in cimetom. Vsega naj bo zmerno, po okusu. Nato dodamo še preostali 2/3 suhe mase, po vrhu pa še 1/3 jabolk. Jabolka posujemo povrh

še z malo sladkorja in naribanimi orehi.

Nazadnje zžvrkljamo 2 jajci v 2 čajnih skodelicah mleka. S tem polijemo maso po vsej površini in damo v pečico. Pečemo 45 minut pri 180 stopinjah C.

Če hočete, da bo ta jabolčna sladica še boljša, dodajte prvem jabolkom, ki sestavljajo srednjo plast, še nekoliko rozin, nameščenih v rum, morda tudi pest kokoševe moke. Z orehi ni treba pretiravati, potrebujemo le nekaj pesti, le za okus. No, le poskusite, boste videle, da boste navdušene. Dober tek!

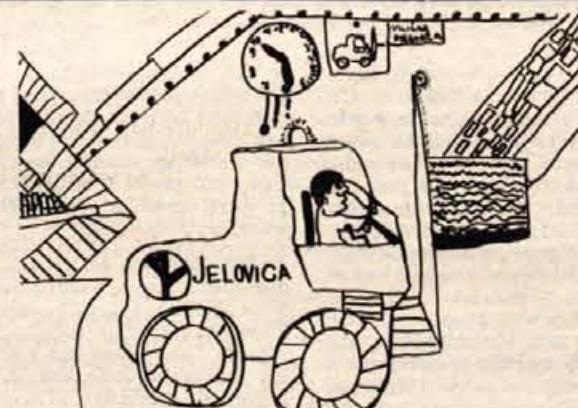
Pa se to: vsaka gospodinja zagotovo pripravlja za svoje najdražje sladice, ki ji dobro "rata" in jo je osvojila za svojo domačo sladico. Zakaj ne bi priprave le te zaupali tudi drugim. Sporočite nam, kako jo pripravljate, kaj vse potrebujete zanj, tudi vse podrobnosti, ki so pomembne zanj. Mi jih bomo objavili, dve gospodinji, ki jih bomo izzrebali, pa bosta šli z nami na spomladanski Glasov izlet. Velja? Upamo, da nas boste zasuli s pismi!

D. D.

Moda naših babic se vrača — Se še spominjate izvezenih prtičev, ki so včasih krasili stene starih kuhinj; poseben prtič je bil pri posodi z vodo, drugačen nad štedilnikom, spet drugače izvezen nad divanom. Tudi kakšen napis, ki se je lepo risal, so imeli. Zdaj se vezenine v kuninji spet aktualne. Nemške gospodinje, ki so še vedno zaljubljene v svoj čebulni vzorec na porcelanu, ga v prav tako modri barvi vezijo na kuhiške brisače, na kratke zavesice, na namizne prte in podobno. Če imate čas, če imate voljo, izvolute. Res pa je, da je lepa vezenina bila in bo nekaj najlepšega.

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Obiskali smo Jelovico

Bili smo na obisku v tovarni. Smo četrtošolci. Letos se učimo o gozdu. Zdaj vsi vemo, da je gozd veliko bogastvo narave in ga znamo ceniti. Naši gozdovi zaradi onesnaženja ozračja propadajo, zlasti iglavci. Vsi bi se morali zavzeti za čistejši zrak in za zdrave gozdove.

V Jelovici smo si ogledali pot do hoda pa do izdelka, okna. Delavci pri žagah imajo zelo težko delo. Pomislili smo, kako jih žebe, ko pritisnemo mraz. Delavci pri strojih imajo odgovorno delo. Čudili smo se tudi, kako zdržijo v obratih, kjer lepijo in lakirajo. Nas je kar dušilo v grlu. Cenimo delo, ki ga opravljajo. Tovariš, ki nas je vodil, nam je povedal, kako se trudijo za kakovost izdelkov. Težko je s podojno, smo zvedeli. Pa smo razmisljali: je kakšna pot iz te krize? Kdaj bomo lahko spet več gradili? Ko bomo odrasli, bi vsi radi sezidali pole domove, v katere bi vstavili okna, ki jih naredijo v Jelovici.

Učenci 4. d. r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka, risibko je narisala

Tamara Završnik

Anketa

Kaj delaš med odmorom?

Pripravljam se na pouk. Klemen, 8. a

Nic. Niko, 6. b

Včasih se pogovarjam ali pa se učim. Lucija, 7. a

Pestujem knjige. Vinko, 7. a

Se učim ali pa se pogovarjam. Tanja, 5. a

Učim se. Simon, 5. a

Sedim v garderobi. Simona, 5. a

Pišem naloge. Matej, 6. a

Se podim. Robi, Primož, 5. b

Pogovarjam se. Barbara, 4. b

Učim se in sedim. Izabela, 5. b

Sedim. Nevenka, 5. b

Tina Zupančič, 5. a r. OŠ bratov

Sneg

Ko sem se zbudil, sem pogledal skozi okno. In kaj sem videl! Videl sem, kako pada sneg. Hura, sem vzkliknil. Pospoldne se bom lahko že smučal. In šel sem v šolo. Komaj čakam, da bo konec pouka.

Anže Kusterle, 2. c. r. OS

Cvetka Golarja Škofja Loka

Moj dom je v Preddvoru

Pri nas doma živimo Aleksandra, mami, oči in jaz. Mi imamo kuhinjo, dnevno sobo, kopalnico, hodnik in spalnico. Z Aleksandrom imava vsaka svojo sobo. Oči dela na Jezerskem, mami pa v Kranju. Aleksandra hodi v sedmi razred, jaz pa v prvega. Katja Zupanc, 1. a r. OŠ Matije Valjavega Preddvor

Še en uspel tečaj šivanja mehkih igrac - Stirinajst deklet, mladih mamic in babic se je ves november na posebnem tečaju učilo krojenja in šivanja igrac iz blaga. Tečaj je organiziral Krajevna skupnost Kranj - Center, vodili pa sta ga Mariča Hrovatin in Marta Uršič. Od vsepovsod so prisile tečajnice, celo iz Železnika in iz Žirovnice, naredile pa so celo goro lepih, zanimivih in prijetnih igrac, s katerimi bodo razveseljevale otroke. Da je tečaj tako uspel se tečajnice in tovariši zahvaljujejo tudi gorenjskim delovnim organizacijam, ki so jim pomagale pri tem: Gorenjski tisk je dal papir za krojenje, Odeja Škofja Loka jim je pomagala s polnilji, Tekstilindus in Gorenjska oblačila z ostanki blaga, Alpina Žiri pa s končki usnja. Foto: D. Dolenc

PRAV JE, DA VEMO

Nekatere listnate begonije, predvsem kraljevske begonije, v teh temnejših dneh kaj rade odvražajo liste. Ko begonije nimajo več listov, jih smemo zelo malo zalivati. Vode skoraj ne potrebujemo, zato bi z zalivanjem ustvarili ugodne razmere za koreninska obolenja. Morajo pa ohraniti toplo sobo.

Kdor ima členaste kaktuse z mnogimi cvetnimi popki in bi željal, da mu zavceto za božič in novo leto, jih naj postavi na toplo. Kolikor bolj so na toplem, tem obilnje jih moramo zalivati. Če se zemlja enkrat samkrat presusi, odpadejo popki. Ni pa treba, da bi rastlina stala na najbolj svetlem prostoru.

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

KREPITEV LASNIH KORENOV

Za pripravo losjona potrebujemo 20 g tavžentrože, 50 g belega vina in 400 g vode.

Tavžentrožo kuhatje, dokler ne zavre, dodajte belo vino in spet kuhatje, dokler ne zavre, pustite, da se ohladi, precedite. Pripravili ste losjon, s katerim lahko popravite kakovost las, ker se po njem lasni koren hitro okrepijo.

S konci prstov masirajte lasne korene s to zdravilno tekočino. Lase negujte dalj časa, saj so zdravi koren pogoju, da bodo lasje zdravi in lepi.

ureja DANICA DOLENC

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Zdravo! Glasbo angleškega tria Bros najbrž obojujete, pa sem se zato odločila, da vam fante tudi drugače predstavim. Skupino sestavljata dvojčka Matt (vokal) in Luke Goss (bobni) ter Craig Logan (bas kitara). Soše najstniki, stari med 18 in 19 leti. Rodili so se: Craig Logan 22. aprila 1969 v Kirkaldyu na Škotskem, Matt 29. septembra 1968 v Londonu, njegov brat Luke pa je prikobacal na svet nekaj minut kasneje.

Do sedaj so Brosovi posneli tele pesmi: When will I be famous, Drap the bay, I owe you nothing in I quit. Za tiste, ki bi jim radi pisali, prilagam še naslov: BROS, c/o DBS records, 17-19 Soho Square, London WI, Great Britain.

Pišite, koga bi radi videli v tej rubriki, predlagajte, vprašajte! Pa lepo pozdrav.

Vaša Marjeta

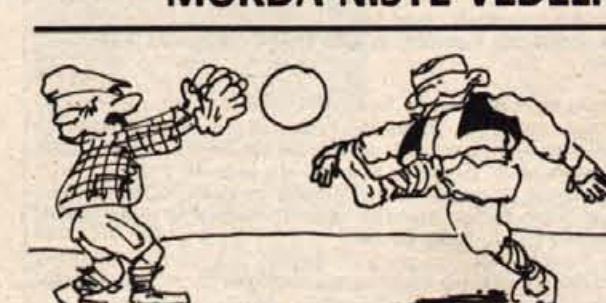
Starši so bili na govoričnih urah

Ura je petajst minut čez štiri. Mami odhaja na govorične ure. Skušam se zbrati in napisati domačo nalogu. Številke in besede mi mešajo pred očmi, a z mislimi sem šolski učilnici, kjer pred odprtjo redovalnico sedi mami in si skrbno ogleduje vsako številko, zapisano pod mojim imenom. Njenega obrazu ne razločim dobro, a vidim njen roko, ki hitro zapre redovalnico. Moja domišljija presega vse meje, sploh se ne morem zbrati in napenjam ušesa ob vsakem šumu.

Nekdo odpre vrata. Mami. Njen obraz je nasmejan in to mi pove vse. Pri srcu mi je mnogo lažje in kar malo domišljavo stopam po kuhinji, nato pa nemoteno dokončam nalogu.

Helga Dobrin, 6. a r. OŠ heroja Grajzera Tržič

MORDA NISTE VEDELI

Kdaj so pri nas začeli igrati nogomet?

Na ozemlju današnje Jugoslavije so začeli igrati nogomet v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Menda so prvi igrali neki Angleži in naši delavci, ki so v Županji v letih od 1880 do 1884 gradili tovarno tanina. Prvi nogometni klub pa so leta 1903 ustanovili v Zagrebu.

ureja HELENA JELOVCAN

Na pomladansko Glasovo turo po Sloveniji bomo povabili tudi nekatere od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi pretirano ubadali z mislijo, kako najbolj pravčno deliti sedeže v avtobusu med številna vaša imena, bomo žrebali. Vsak mesec bomo izzrebali enega, ki je s svojim spisom, pesmijo, šalo, risbo sodeloval v naši rubriki. Septembra izzrebanji Alenki Krt se je novembra pridružila Lavra Spik iz 6. b. r. OŠ heroja Bračča v Tržiču. Kdo bo dobil tretji sedež v avtobusu? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran, v poštov za žrebanje!

Tudi drugi večer ljudskih godcev in pevcev je uspel

Najlepše so narodne viže

Kranj, 3. decembra - Turistično društvo Kranj si je resno zastavilo analogo, da bo vsako leto pripravilo večer ljudskih godcev in pevcev. Lani je bilo prvič, letos drugič, obakrat zelo uspešno. Morda je lani predolgo trajalo, zato pa je bilo letošnjo krajše, a toliko bolj kvalitetno. Najbolj pa je treba pozdraviti mlade, ki so se tokrat odzvali v izredno velikem številu in so neizpodbitno poročito, da bomo še lahko doživljali tako prijetne večere ob ljudski glasbi in pesmi.

Letošnja ekipa ljudskih godcev je bila dokaj pisana in pomlajena.
Foto: D. D.

Osemnajst godcev in pevcev je tokrat nastopilo, igrali so največ na harmonike in citre, celo staro lajno je prinesel s seboj Zdravko Debeljak iz Selške doline. Izredno je spet navdušil mladi citar Aleksander iz Kranja, pa Matija Naglič iz Črnc in Alojz Debeljak iz Stražišča, ki sta vneto raztegovala meh in ubirala poskočne, nič manj pa korajžni najmlajši harmonikar Aleš Meglič iz Kranja. Skratka, bil je lep večer. Morda bi bilo treba za prihodnje okorajžiti tudi drugačne godce. Kot bi pozabili na klarinet, na trobento, na pastirsko piščal. Tudi ti instrumenti so včasih krajšali dolge zimske urice. Prepričani smo, da bo prihodnji tak ljudski večer še bolj popesten.

Tudi drugi večer ljudskih godcev in pevcev je uspel. K temu so pripomogle tudi številne gorenjske delovne organizacije in zasebniki. Občinski sindikalni svet je tudi tokrat brezplačno dal na voljo dvorano v Delavskem domu, za zakusko godcem, ki so prav tako brezplačno igrali, so poskrbeli Mesarja Arvaj, Neoplanta Kranj, ABC Pomurka Škofja Loka, Živila Kranj, Peks Škof-

Aleksander Prime, mladi citar iz Kranja, je še enkrat dokazal, da je na tem starem instrumentu pravi virtuoz. - Foto: D. D.

ja Loka, Ajda Kalan je napovedovala, tudi brezplačno, zakuskajo pa so pripravili prav tako brezplačno v restavraciji Park.

D. Dolenc

Na Pintarjevem kmečkem turizmu pri Sv. Duhi

Jabolčni štrukljii hišna posebnost

Škofja Loka, 4. decembra - Za Pintarjev rod pri Sv. Duhi je znaničilna podjetnost. Že sedem desetletij je njihova kmetija znana po izvrstnem kislem želu, sedanjim gospodar Franc, ki je svoje čase izdeloval mline za koruzo, pa se je od majja naprej zapisal kmečkemu turizmu. Turizem ga je mamil že takrat, ko so se v škofjelski kmetijski zadruži kmetje šele začeli o njem pogovarjati. Celo novo hišo je pred dvema desetletjema gradil za ta namen. Žal se mu je posrečilo šele zdaj, ko so otroci odrasli, samostojni, in je v ženi Heleni dobil trdno oporo.

V treh različno velikih jedilnicah lahko Pintarjevi postrežejo sedemdesetim gostom. Helena je največ za štedilnikom. Zadnje čase, ko je gneča vse večja, ji pride pomagat ena od sosedov. Posebnost njene kuhinje so jabolčni štrukljii, ki jih dela po receptu Francove matere. Na jedilniku pa so seveda tudi številne druge dobre: pečenka, piščanec, vse vrste domačih klobas, krače. Ni pa ne rezekov, ne pomfrija, niti ne jedi z žara, ki so jih polne naše gostilne in restavracije.

«Ljudje prihajajo z različnih koncov,» pravi Franc Pintar, »največ pa iz Škofje Loke, Ljubljane, Kranja. December je že "razprodan". Mislim, da jim je všeč naša hrana pa gostoljubje. Z ženo veva, da samo poln krožnik in kozarc nista dovolj, da ne odloča niti nekoliko nižja cena, kot jo imajo gostilničarji (zaradi davkov). Gostje rabijo vzdusje. Ni name težko zaigrati; žena na harmoniku, jaz na metlo ali "kruglo", tudi zapojava, da je le dobra volja.« Franc Pintar se z nasmeškom spomni društine Nizožemcev, ki so bili to poletje teden dni v gosteh in niso mogli prehvaliti, kako dobro jim je bilo.

V kmetijski zadruži Škofja Loka Pintarjeve spodbujajo k še večjemu razcvetu turizma. »Spomladi nameravamo graditi teraso, zraven še malo igrišča za otroke, da jim ne bo dolgas in se staršem ne bo tako mudilo. Ko se bo starejši sin preselil v novo hišo, bomo dobili prostor za nove sobe in garaze za goste. Kasneje, če bo po sreči, pa bomo teraso prekrili, zgradili morda še tenis igrišča, sicer pa bomo videli, kako bo šlo.«

Franc Pintar je mož pri šestdesetih, okreten in čil, vendar že misli na naslednika. Upa, da bo kmečki turizem čez kakšno leto prevezl mlajši sin, ki se zdaj pri mesaru Kalanu v Stražišču uči predelovati meso, kar bo v hiši prišlo nadvse prav.

Kmetija je velika štirinajst hektarov, sedem in pol jih je obdelovalnih. V hlevu je 22 glav živine. Dela je torej za par v visokih zrelih letih kar veliko. Zato so polja v glavnem zasejanja, tudi s pšenico, iz katere bo Pintarjeva gospodinja sama pekla kruh.

H. Jelovčan
Slika F. Perdan

Dr. Ivan Kejžar, avtor študije o raziskovalni in inventivni dejavnosti v jeseniški občini v letu 1987

Marsikdo ne razmišlja, ali bo jutri tapete delal ali ovce pasel

Kranj, 2. decembra - Študijo, ki jo je naredil profesor Visoke šole za organizacijo dela v Kranju dr. Ivan Kejžar, je naročila jeseniška občinska raziskovalna skupnost. Vse dosedanje ocene raziskovalne in inventivne dejavnosti v občini so bile bolj ali manj grajene na osebnih, trenutnih vtiših, s podatki podprtimi analize pa ni bilo. Raziskovalci so izprashali 28 podjetij v občini, razen tega pa še posebej 34 poslovnih delavcev. Rumena, 66 strani obsegajoča knjižica, pove tudi marsikaj grenkega, posebej za razvojnoračunalno delo, nekoliko manj pa za inventivno dejavnost.

V študiji ste analizirali razvojnoračunalno dejavnost, ki je običajno profesionalizirana v razvojnih službah, inventivno dejavnost, ki je amaterska in odprta za vse, in popularizacijo dosežkov obeh dejavnosti. Vaša sklepna razmišljanja niso pretirano optimistična.

»Niso, če upoštevamo, da je znanstvenotehnološki razvoj osnovni pogoj rasti in prihodnosti podjetja. Vendar moram ob tem poudariti nekaj splošnih značilnosti tega dela in odnosa naše družbe do raziskav in inventivnosti, kar je splošna in ne samo jeseniška posebnost. Pri raziskovalnem in inventivnem snovanju smo priča nezaupanju in previdnosti, ker niti pri prvem niti pri drugem ne moremo trdnego zagotavljati rezultata, kar pa za marsikoga ni zdravljivo s trenutno ekonomsko in finančno miselnostjo, da je sprejemljivo in zanesljivo le tisto, kar se da trdnego planirati, kar je definirano vnaprej ali vsaj obnovljivo. Raziskave in inovacije motijo ta red, to zanesljivost in jih zato najraje mečemo kar med stroške redne proizvodnje, ne pa posebej, med stroške razvoja, ki pa jih je težje časovno razmerni. Zato pretirane zahteve po tehničnem uspehu in komercialni rentabilnosti raziskave ali inovacije, pa pogosta razhajanja med vodstvi podjetij, ki terjajo v

enem ali kvečjemu dveh letih uresničljive projekte, in raziskovalci ter inovatorji, kateri zamisli se lahko glede na okolje in razmere uresničujejo tudi še po desetih, dvajsetih letih. Preveč se otepamo tujih licenc. Tuje znanstveno raziskovalno delo in inventivnost, zdržljiva v licencah, pospešuje domače znanje in ne vem, zakaj se tega bojimo. Licenca ni greh in to so spoznali v ZRN in v mnogih drugih razvilitih državah.

Študija Jeseničanom očita, da imajo zastarele proizvodne programe, da so razvojne službe marsikje privesek drugih opravil in da so še tisti redki pravi razvojniki nad polovico časa v povsem drugih funkcijah.

»Ugotovili smo starost in statističnost proizvodnih programov.

Grad Brdo se odpira

Samo 24 odstotkov proizvodnih programov je mlajših od petih let, 21 odstotkov programov je starih od pet do 10 let, kar 55 odstotkov programov pa nad 10 let!

Siemens, čeprav je primerljivost z njim težja, ki sem ga raziskoval, je imel leta 1986 obratno sliko in je bilo kar 56 odstotkov programa mlajšega od petih let. Zato ni čudno, da programi nadzadujejo, da so proizvodi zastareli, kar kaže na nizko razvojno usmerjenost podjetij. Odraz te je delez izvoza. Dobrih 20 odstotkov izdelkov je šlo leta 1987 na tuje, kar je razumljivo, saj tuji trg sprejme nove, drugačne, tehnološko sodobnejše narejene izdelke. Posebej smo povprašali tudi po skrbi za razvoj izdelkov in storitev. Le v dobrimi polovici podjetij se s tem ukvarjajo, v 13 delovnih organizacijah pa se s tem nihče ne ukvarja. Službe razvoja in raziskav so tudi različno organizirane. V 60 odstotkih je to sektor, oddelek ali služba, v dobrih 7 odstotkih vprašanih pa te dejavnosti sploh nimajo. Sčim se ti ljudje ukvarjajo. Največ z razvijanjem novih proizvodov, povečevanjem družbenega proizvoda in povečevanjem zanesljivosti ter kvalitete, najmanj pa z zviševanjem produktivnosti, uvajanjem mikroelektronike, elektronskim upravljanjem mehanizmov, kar pa je za napredek bistveno. Porazen je

podatek, da 231 razvojnikov raziskovalcev v jeseniški občini le 30 odstotkov svojega časa namenijo delu, za katerega so zapsljeni. To pomeni, da so mnogi teh službah samo fizično, deloma pa dejansko vse drugo. Med raziskovalci je premalo mladih, jih je le 35 odstotkov mlajših od 35 let, ostali pa so starejši.

Z raziskavo ste tudi ugotovili raziskovalne namere v prihodnosti.

»Ugotovili smo, žal, nizko stopnjo razvojne usmerjenosti. Samo dobrih 82 odstotkov podjetij je imelo lani z zakonom predpisani srednjoročni plan, le podjetij pa ima plane raziskovalne in razvojne dejavnosti, podjetij pa le posamezne raziskovalne naloge. Taka nizko razvojna usmerjenost je pogušča. Mnoge sploh ne skrbijo za hodnost in ne vedo, ali bodo deli tapete ali pasli ovce.«

Kaj vi kot avtor študije svetite Jeseničanom?

»V zaključnih spoznanjih se vse napisalo in dejal, da so pri inventivni dejavnosti na boljšem delu. Pri inovacijah, izmih, patentih in tehničnih izboljšavah so med najboljšimi v Gorenjskem, pri razvojnim raziskovalnem delu pa na red. Očitam jim lahko preveliko z upravljajočim v občinske in gorenjske meje ter počasnost pri uvajanjih novosti. Zboljšati je treba nagrevanje raziskovalcev in inovatorjev. Skratka, zavzetost, ki jo pokazali pri nastajanju študije, bi kazalo obdržati pri odstavljanju slabosti.«

J. Košček

Gala silvestrovjanje v hotelu Kokra

Počasi, a vztrajno se odpirajo vrata nekdanje Titove rezidence na Brdu. Doslej je bil hotel Kokra v okviru Brda namenjen le bolj poslovнемu in seminarškemu turizmu, za prihodnje leto pa napoveduje odprtost tudi vsem drugim gostom. Za začetek naj bi bilo gala silvestrovjanje, ki se ga bodo pač lahko udeležili le bolj petični gostje. Stalo bo 250.000 dinarjev, prostih mest pa je 370. Lahko pa ostanete gost na Brdu kar čez noveletne praznike.

Kot nam je povedal dolgoletni direktor hotela Kokra na Brdu, Jože Oseli, se v hotelu resno pripravljajo širše odpreti vrata turizmu, pa naj bo poslovni, lovski, konjeniški ali kakšne druge vrste. Nekakšna otvoritev zanj pa naj bi bilo letošnje gala silvestrovjanje, na katerega vabijo tudi Gorenjce. Prodajo rezervacije in sicer sicer v skribi Kompaš in sicer vse njegove poslovalnice po Sloveniji, Hrvatski in v Trstu. Kaže, da je za to silvestrovjanje že zdaj veliko zanimanja in po zadnjih vesteh je prišlo iz Trsta že petdeset rezervacij. Italijani so sploh pogosti in hvaležni gostje Brda.

In kaj vse obetajo na Silvestrovjanje? Cerkev bo vsaj v hladnih bifejih podobna tisti, ki so jo jugoslovanski kuharji pod vodstvom glavnega kuharja iz blejskih Toplic Janeza Lenčka pripravili na kuharski olimpijadi v Frankfurtu pred dobrim mesecem dni in zanjo dobili eno od zlatih medalj. Kdor je videl televizijsko oddajo pred dnevi, ko so

se naši olimpijski kuharji s svojim mojstrstvom izkazali v hotelu Kokra na Brdu, že ve, za kakšne dobre greti. Eden od glavnih kuharjev silvestrskega menuja bo prav Andrej Goljat, eden od uspešne frankfurtske petorce.

Naj povemo še za zabavni program. Goste bodo zabavali Mišo Kovač s svojim ansamblom in narodno zabavni ansambel Tonija Savnika s pevčema. Pridretev bo snemala tudi zagrebška televizija, ki bo jugoslovanski javnosti predstavila lepote kompleksa gradu Brdo in vse dejavnosti, ki jih danes Brdo opravlja. Tudi srečelov bo na tem silvestrovjanju. Obljubljajo bogate dobitke, 30 srečnikov pa bo lahko prisostvovalo televizijskemu snemanju v nekdanji Titovi rezidenci. Ce bo sneg, se bodo gostje lahko tudi s sanmi v konjski vpregi popeljali po brdskej parkiri. Vabilivo, mar ne? Cena za silvestrovjanje 250.000 dinarjev pa je za kar nudijo, mena niti ni tako visoka, saj je ena-

Hotel Kokra se zadnja leta vse bolj odpira javnosti, v prihodnje pa naj bi tu polno zaživel kvalitetni turizem.

ka, kot bo stalo silvestrovjanje v hotelu Toplice na Bledu, silvestrovjanje v Vili Bled pa bo celo dražje.

Kdor pa bi si zaželel kar malih počitnic na Brdu, bo lahko ostal v hotelu 4 dni, od 30. decembra do 3. januarja. Na voljo je 140 postelj. Ce bo dovolj zanimanja, bodo v hotelu organizirali tudi prevoze na smučanje na Krvavec ali v Kranjsko goro, na izlete v Postojno in podobno. V ponudbi so načrti polpenzionirani prav s tem namenom, da bi dnevi gostje lahko izkoristili za

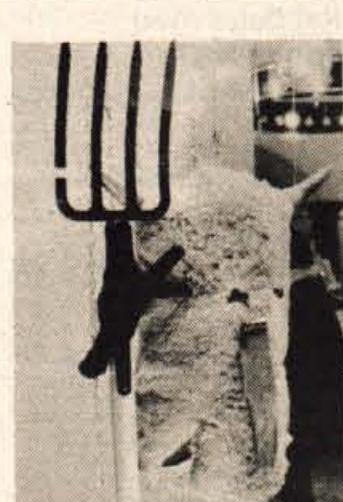
smučanje, razne oglede in podobno.

Ce bi torej radi preživel na daljšo noč v letu na Brdu, stopite do prve Kompašove poslovnice, lahko pa praznovanje razvijate tudi v hotelu Kokra, na telefonu 22-452, 22-453 in 22-454. Morda je to res enkratna priljubljenost. Le pohitite morate, kaj število sedežev je omejeno. hotelu pravijo, da ne bodo vse znotriniti enega gosta več, kot je sicer normalno sedežev v hotelu, kaj vsem, ki bodo prišli, hočejo niti le kvalitetno.

D. Dole

Parkeljni v Kranju

Elitine trgovine v Kranju spet vzbujajo pozornost mimoidečih s sveže oblikovanimi izložbami. Za uvod v zimsko praznovanje, ki prihaja vsako leto z decembrom, se je Elitin aranžer, Janez Košnik, izmislil nekaj imenitnega. S fanti iz Dupelj se je zgovoril, da mu za nekaj dni posodijo maske za izložbo. Tako kot v nekaterih drugih vasih v okolici Kranja se namreč tudi v Dupljah fantje še vsako leto »napravijo« v Miklavža — največ je seveda parkeljnov, ki prvega spremljajo. (Svoj običaj so zaznamovali tudi na filmskem traku.) Tako so parkeljni iz Dupelj prišli v Kranj in zdaj so razstavljenia njih kosmata oglavja v enajstih izložbah kranjskih trgovin. Najlepša so v veliki Elitin blagovnici ob Prešernovem spomeniku.

Maske so narejene iz bele ali rjave ovčje kože z navzven obr-

njenim dlako, druge so iz zajčje kože, imajo izrezane odprtine za oči, usta z dolgimi rdečimi jezikiki, nekatere so zgoraj opremljene z rogovi. Po svojem izraznem učinku ne zaostajajo za — zdaj že slavnimi, maskami ptujskih kurentov. Nekaj pr

SLOVENSKE LJUDSKE VRAŽE (IZ KNJIGE RADA RADEŠČKA)

Sveti Miklavž ali Nikolaj

O sv. Miklavžu ali Nikolaju, dobrotniku otrok, ki jih vsako leto obdaruje ob svojem dnevu, nisem odkril nobenih posebnih враž. Če imamo še danes ponekod po Sloveniji ohranjene obhode sv. Miklavža, gre v resnici le za stare običaje: v srednjem veku zasidrana običnost sv. Nikolaja z njegovo legendarno dobrotljivostjo se je moralova povezati s poganskim vražom o vratiljivosti prednikov. Prednikova narava je namreč blaga in dobrotljiva, hkrati pa hudobna in maščevalna. Sveti Nikolaj je sprejel prvo značajsko potezo, drugo pa so prenesli na našemljence, ki so nekdaj predstavljali duše prednikov. Krščanskem svetu so nastopali kot krščansko pojmovani zli duhovi, kot vrati - parkeljni - ki jih kroti svetnik Nikolaj. Princ nagradjanja za pridnost in značajsko potezo darežljivosti sta doživeli drugog po svetu tudi drugačne upodobitve.

Dedka Mraza smo pri nas vpeljali šele po letu 1945 in z Miklavžem še vedno živita drug ob drugem.

Novosti iz zabavne glasbe

Obvezna smer z Mojo Slovenijo

V enakomerem tempu letnega izdajanja glasbenih kaset je zopet presenetila skupina **Obvezna smer iz Kranja**, ki je zdala jeseni že tretjo kaseto z naslovom **Moja Slovenija**. Po odhodu Francija Keblerja in Daria Plesničarja, se je pred dvema letoma ustalila stalna zasedba ob glavničarju Ivi Žavbi, basistu Slavku Veselu in pevcu Toniju Kapušinu, pridružila pa sta nebovani Jani Šalamon in kitarist Božo Bohinjc. "Šest skladb sem napisal sam, po eno pa Taide Hrušovar, Ivo Žavbi, Franc Lipičnik in Heine Blagence. Besedila so ob kompozicijah v večini tudi avtorsko delo, bolj poglobljene in močne skladbe pa sem za tekstovni napev odstopil že uveljavljenemu piscu Ivanu Sivcu. V tem projektu tako stavim uspeh na skladbo Moja Slovenija in melodijo namenjeno našim otrokom. Ljubezen za srečo otrok, za kateri smo posneli tudi video spota, predvajana pa sta bila v TV oddaji 3 x 3 in Zdravo. Veliko prahu se je dvignilo ob našem nastopanju na jugoslovenskem izboru za popevko

Priredbe so delo celotne skupine, skladbe pa so posneli v studiju Akademik in eno v studiju Metro, kaseto pa je izšla pri ZKP RTV Ljubljana. Obvezna smer vsako nedeljo igra v dvorani na Primskovem, vsako prvo in drugo soboto pa po tradiciji v hotelu Transturist v Škofji Loki, ostale termine pa so namenili gostovanjem po Sloveniji. Razmišljajo tudi o posnetkih uspešnic Srece je popotnik, Čez praznike, Utrip srca in Maj v nemški inačici..

Drago Papler

RAZVEDRILO NARODNOZABAVNA LESTVICA RADIA ŽIRI

Jutri, v sredo, 7. decembra, ob 17. uri bo na valovih Radia Žiri, ki oddaja za Žiri in Poljansko dolino na UKV območju 98,2 MHz, za Selško dolino na UKV območju 96,4 MHz in za Škofjo Loko in okolico (Lubnik) na UKV območju 91,2 MHz, četrtek v tej sezoni oddaja o narodnozabavnih glasbi v ritmu valčka in polke. Prisluhnili boste lahko novicam in novostim iz glasbenih reviernic, spoznali gosta narodnozabavnih viž ter slišali decembrsko narodnozabavno lestvico Radia Žiri. Pred napovedjo lestvice pa povejmo še, da bosta poleg redne mesečne oddaje v okviru prazničnega sporeda v tem konceptu še dve oddaji: v nedeljo, 25. decembra, bo oddaja Božič, naš družinski praznik in v nedeljo, 1. januarja, oddaja Narodnozabavna inventura 1988.

Iz pretekle oddaje so se uvrstile:

1. Sinko moj zaspi - Ansambel RŽ
2. Očetu - Alpsi kvintet
3. Pri naši mami - Ansambel Mihe Dovžana
4. Zaihtela bi od sreče - Stoparji
- 5.-6. Spomin na prvo ljubezen - Štajerski sedem
- 5.-6. Mi smo muzikantje - Ansambel Ivana Ruparja

Predlog novih narodnozabavnih viž:

7. Lepa je Slovenija - Celjski instrumentalni kvintet
8. Primorci smo veseli ljudje - Ansambel Ottavia Brajka
9. Jaz pa vem - Ansambel Jožeta Burnika
10. Štajerji v Londonu - Štajerski sedem
11. Zvonovi zvonijo - Ansambel RŽ

Izmed kuponov ob prejšnji lestvici smo izzrebal: Marijo Frelih, Log 10, Železniki in Heleno Kalan, Jama 19, Mavčiče. Tudi tokrat izrežite kupon, ga izpolnite in na dopisnici pošljite do 20. decembra na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri.

KUPON

Ime in priimek
Naslov
Glasujem za
Prihodnji gost oddaje

MEH ZA SMEH

Točen čas

Prijatelj obiše prijatelja in ko sta povečerjala, postane gost nestren.

"Veš," takoj moram v pisarno. Ali morda veš, koliko je ura?"

Prijatelj stopi k oknu, pogleda v sonce in pravi:

"Pet minut do dveh."

"Ali se nikoli ne zmotiš?"

"Ne, nikoli," se glasi odgovor.

"No, pa mi povej, kako ponocni veš, koliko je ura?"

"Preprosto," pravi prijatelj, "za to imam trobento. Ponocni stopim k oknu, glasno zatrobim v trobento in takoj se oglesi sosed:

"Norec! Ali ti sploh veš, da je ura tri ponoci!"

Kaj je pisal Gorenjc leta 1938

Spodnji Brnik - Prejšnji petek proti večeru se je v naši vasi priprnila huda nesreča, ki je zahtevala precejšnjo gospodarsko škodo. Povzročila jo je preko ceste ležeča žica električnega voda v napetosti 250 voltov. Po cesti je pa isti čas privolil posestnik Janez Omersa iz Zgornjega Brnika, ki vsak dan nosi mleko iz tamkajšnje mlekarne v Ljubljano. Imenovan je vratil proti domu z vozom, v katerega je bilo vpreženih par konj. Ker je bil že mrak, voznik seveda žice ni opazil in sta konja stopila nanjo ter ju je tok na mestu ubil. Ko je voznik videl, da sta konja popadala na tla in je ves prestrašen skočil k njima in tako tudi sam prišel v stik z žico, da ga je elektrika močno pretresla. Seveda mu je bilo tedaj takoj jasno, kaj se je konjema zgodilo. Kmalu se je okrog mesta nesreča nabralo precej ljudi, ker je bil nenavadnen pogled na vprežnega, pognula konja sredi ceste. Na krog dogodka so prišli tudi orožniki in ugotovili dejansko stanje, da se dožene, kje je krivda. Škoda se ceni okrog 8000 din (to je povprečna plača delavca, L.M.), ki je tako nepričakovano za voznika precej hud udarec.

Miloš Likar

vala 90-letnico.) Malo popačeno hišno ime je Concnek, pravi Janko, pravilno je včasih bilo Sončnek, ker je kmetija v zgornjem koncu vasi, na soncu.

"Naši vasi so včasih pravili "vas na koncu kraha" ali pa tam, "kjer se berači obračajo". To je bilo v letih revščine, kot sem, slišal praviti, ko so berači od tod odhajali praznih rok. Saj je bilo nekaj velikih kmetij, toda bilo je tudi veliko dñinarjev, in čeprav so bila žitna polja zorana v sam breg nad vasio, kruha ni bilo za vse dovolj. Vsako pomlad so ljudje iz Zaloge odhajali na delo "v fremd". Da je od moških samo Lampret postal, so pravili. S tem so mislili svetnika zaloške cerkvic sv. Lambert. S Koroško so bili najbolj povezani, kajti nedaleč proč, mimo Gorič in Golnik, je že takrat vodila pot proti Tržiču in Ljubljano in od tod na Koroško. Odhajali pa so tudi na Štajersko in drugam, mladi v uk, starejši za delom. Domov so prihajali na zimo. Vas pa je doživela pravi razvzet v začetku tega stoletja. Ko so zunaj po Koroškem iskali delo, so moj starci oče Jože Sonček, rojen 1841. leta, Plevl in Tavčar odkrili v Celovcu tržišče za meso, slanino, klobase in drobovino od prašičev in telet. Od 28. septembra, to

PRIJAZEN NASMEH

gorenjski SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

Anton Trobec

Se vam je že kdaj zgodilo, da ste prišli po plin na plinsko postajo v Kranju, pa ste doma pozabili tisti šmentani ventil, brez katerega vam ne dajo nove, polne jeklenke. Ponj morate domov ali pa odštejete za novega trenutno tri tisočake. Meni se je ondan zgodilo. Presneti ventil. Če ga ne nadeneš takoj, ti ostane kje v predalu. Saj je prav, da nas navadijo reda. No, včasih se zgoditi, da komu kdo od delavev tudi spregleda tisti ventil, če obljubiš, da ga bo prihodnji zagotovo prinesel. Redko, včasih pa le. Če ima tudi on dober dan. Če morda nima sam za razložiti cel kamion jeklenek, če ni sam za vse, za obe strani, za tehnični in gospodinjski plin. Jasem imela srečo, da sem naletela na prijazen dan in dobila jeklenko brez vijaka. Anton Trobec je bil ta prijazni fant, jaz sem mu pa za sveto obljubila, da bom vijak ob prvi priložnosti prinesla. In mu ga tudi bom, saj nimam z njim pod milim nebom kaj početi. Lepo pa se mi je zdelo, ko mi ni bilo treba še enkrat na blagajno in vreči kar tako stran tristo jurjev pa tudi domov mi ni bilo treba po vijak. Zato pa je Tone pristal v tej rubriki.

"Ne morem popustiti pri vsem kupcu, kajti preveč je takih, ki vijak pozabijo in ne vem, kam bi prišli, če bi ne vzdrževali reda. Tudi šefi so strogi. Je pa res, da kakšnega izjemoma, ko vidim, da je človek v stiski, spregledam. Pa ti drugič kdo še kakšnega več prinesi in je število spet polno.

Navadno se s strankami kar dobro razumem. pride pa včasih kakšna sitnoba, ki te ožire brez vzroka. Zgodilo se mi je prejšnji

teden, ko sem bil sam za obe strani, za tehnični in gospodinjski plin, in sem stopil v upravno zgradbo male pomalcat. Niti pet minut nisem še bil tam, ko je bila tule zunaj že slaba volja. Res je, da morava biti tule zunaj vedno po dva, vendar včasih pride pri katerem od naču bolniška, kakšen dan dopusta, pa si sam za vse. Ne jemljemo si časa za malice in pojemo pač takrat, ko lahkoo, da stranke čim manj zadržujemo. Res jim gremo na roko, a, vidite, zgodi se, da je slaba volja. Malo več razumevanja bi moralo biti med ljudmi, to je vse. Presneto se namučimo z jeklenkami. Po poln kamion jih gre kakšen dan, zdaj se že zelo pozna plačilni dnevi, polna jeklenka tehta 25,5, prazna pa 12,5 do 13 kg, kamion pa ima po 300 jeklenk, potem pa zračujante kakšno težo preneseš. In če minete dan brez slabe volje in bolega hrbita, si res lahko zadovoljen."

D. Dolenc

Črek

Vse za turizem

Iz praktičnih razlogov so ime neke vasice v Veliki Britaniji skrajšali s 50 na 20 črk. Izvirno vase je bilo: Llanfairpwllgwyngyllgoedrychwyrndrobwllllantystiliogogogoch, sedaj pa so ga enostavno skrajšali na Llantysilio Plwgwyngyll.

Po zgodovinske izročili ime v prevodu pomeni: Cerkev svete Marie v dolini belih lesk bližu Llantysilio pri rdeči pečini. Izmisli si ga je v 19. stoletju lastnik neke krčme v vasi, da bi v njim prihajalo čimveč turistov.

Madžarska seksualna vzgoja

Na Madžarskem se bo kmalu pojavila v prodaji prva video-seks kaset. Pravijo, da bodo v filmu pokazali res vse, igraja pa dva para, ob spremni besedi psihologa in zdravnik, ki govorita o umetnosti in ljubezni ter svetujeta, kako se izogniti nosečnosti, veneričnim boleznim in aidsu. Dovoljenje za izdajo kasete

povabilo tja do Jezerskega. Naklaga in tudi v vseh nižje od Kranja. Pri vseh treh kmetijah so uredili klavnice, najemali voznike in ljudi za pomoč pri predelavi mesu. Cela karavana voz je krenila iz Zaloge proti Ljubljani. Po trikrat so v strmih klancih prepregali konje. V Celovcu so pri prodaji pomagali fantje, ki so se tam učili poklicev. Ob slabem vremenu so naročili celo vagon, v Kranju so naložili meso na vlak in ga v vlakom peljali v Celovec. To je bila velika trgovina z mesom. Dobro so ga prodajali, ker so ga ceneje držali, kot Korošci. Bila pa je ostra konkurenca in tudi strogi predpisi so veljali. Vse meso je vedno moral pregledati živilozdravnik in izdati pismeno potrdilo. Nazadnje ga je pregledoval dr. Bedenk iz Kranja. Ko je neko napisal le, da "je prasiče pregledal žive in zaklane", so Sončeku v Celovcu vagon zavrnili. Pozabil je namreč dodati, da "je živali tudi za zdrave spoznal".

Najbolj je mesna trgovina cvetela do prve svetovne vojne in še nekaj let po njej, potem pa je Avstrija mejo zaprla. Naredila je svoja pitaliča prasiče in cena je takoj padla za polovico."

ureja DARINKA SEDEJ

Zganje, prašiči in božja pot

Širje veliki grunti so bili včasih, Concnek, Tavčar, Plevl in Urban, mi pripoveduje Janko Bidovec, današnji gospodar pri Concneku, pri Brsnaku je bilo pol grunta, pet pa je bilo malih kmetij, kjer so redili le po eno, dve živali. Edino Concneko kmetija je še danes čista kmetija, tudi sin Janez se je odločil, da bo stal na kmetiji in naprej vodil gospodarstvo. Našla sem ju v »klavnici« pri pripravi za zidanje žganja. Po dveh stvarih je najbolj slovelo zaloško gospodarstvo: v letih pred prvo svetovno vojno po domači klavnici prašičev, ki so jih pravilno prodajali, vsa lepa pa po odlidčnem sadjevcu, tudi po hruševem žganju, kajti hruške tod še posebej lepo uspevajo. Da je vas zaslovela še dlje, je poskrbela cerkvica sv. Lambert sredi vasi. V stranskem oltarju ima sv. Valentina, h kateremu so hodili prisoti za zdravje tistih,

ki jih je metalo božjast, kot so pravili. Zalog je bila takrat prava malta božja pot.

Kjer se berači obračajo

No, o vsem tem mi je pripovedoval Concnekov ata Janko, umen gospodar in trenutno najstarejši moški v vasi. (O Ahčevo mami, najstarejši Založanki, pa ste v našem časopisu lahko brali pred kratkim, ko je prazno-

Generalni sekretar SZ Slovenije Janez Bukovnik in sekretar nordijskih disciplin Peter Dremelj

Človeka z razgibano dolžnostjo

Ljubljana, 2. decembra — »Na smučah uživaš zemljo z nogami, božaš tla, spreminjaš pregibe pokrajine, lahko drseš preko gladkega snega. In treba je neke genialnosti celotnega telesa, da uganeš pravo stoj, razdelitev moči po mišicah, nagib telesa, hitrega sklepa, katero pot izberes — in v trenutku izbiranja: koliko nagle sode, jedrnatega preudarka, trenutne modrosti! In razgibavanje tvojih sil — to je ples, razgravanje mladosti in kipenje sokov brez erotične primesi, čisto in krepoli kakor sneg, ki leži vsenački, kakor zrak, ki ga vdihavaš.« (Oton Župančič, Dnevnik — 1909)

Smučarska sezona 1988-89 se je začela z dokajšnjimi uspehi slovenskih smučarjev. Prav Oton Župančič je bil leta 1909 v svojem dnevniku tisti slovenski mož, ki je že takrat dojel, da bo iz klečega slovenskega naroda zrastel rod, ki bo oral smučine v vseh smučarskih panogah, in iz tega malega slovenskega naroda se je rodil rod, ki že uspeva v smučini.

V ozadju tekmovalcev stojijo ljudje v Smučarski zvezi Slovenije. Kaj malo vemo, koliko moči, koliko noči in dela je treba opraviti, da zrastejo taki tekmovalci, kot jih imamo danes. Taka sta tudi generalni sekretar SZ Slovenije Janez Bukovnik in sekretar nordijskih disciplin Peter Dremelj. Janez Bukovnik je čist Gorenjec, Peter Dremelj pa na pol Gorenjec, saj ima za živiljenjsko družico Gorenjko. Pa naj se kdo reče, da Gorenjci nismo ljudje, da nam ni mar, kako teče delo pri SZ Slovenije in Jugoslavije.

● Janez Bukovnik: »Da se je sezona začela tako izjemno dobro, je že posledica, da so vsi delali tako, kot je treba, še z večjo zagnanostjo kot v preteklih letih. Lanski uspehi jih niso uspavali. Gredo naprej še večjim ciljem. Za to je treba povativati vse trenerje od klubskih do zveznih. V tej računici uspehov je tudi JLA. Veliko naših vrhunskih tekmovalcev je služilo vojaški rok. Kljub temu pa so lahko nemoteno trenirali in si nabirali splošno telesno pripravljenost. Prav zato so prvi rezultati vspodbudni. To je odraz dela, saj je bil kolikšno trening boljši. Skoraj enak kot njihovih kolegov, ki so iz smučarsko bolj razviti

in tudi gospodarsko močnejših držav. Vendar imamo mi ob strani tudi naše proizvajalce smučarske opreme. V SZ Jugoslavije smo izgubili generalnega sekretarja Sveta Dragovića. Kaj težko bo najti takega človeka za ves smučarski pogon. A treba ga bo najti.«

● Peter Dremelj: »Svoje dolžnosti kot sekretar nordijskih disciplin pri SZ Slovenije sem prevzel pred štirimi leti. Ni mi žal, čeprav je delo naporno. «Si mati» skoraj za vse. A prvi so na vrsti klubi, ki vzgajajo nov tekmovalni rod. Tu je še drugo delovno področje. Naprej je koordiniranje reprezentance, kamor so di organizirano pripravljajo reprezentance v skladu s programom, prijavljajo reprezentance za tekmovanje, organizirajo odhodov in nastevitev, vodenje evidence tekmovalcev in članov reprezentance, kontroliranje in podpisovanje poročil treningov, tekmovaljan in drugih aktivnosti. Sodelovanje pri izdelavi

programa oddelkov smučarske gimnazije. Tu je koordiniranje dela odbora in komisij, izdelava analiz, informacij in poročil, lahko bi naštelo do jutra. Sem tudi sekretar naše ZK, stanovanjski referent in poverjenik sindikata med SZ Slovenije in ZTKO Slovenije. In te in še! Prav sedaj imamo sestanek s komisijo za smučarski tek skupaj s fakulteto za telesno kulturo. Prav tu bo treba narediti še veliko. Z diplomo imamo le Raipša, Žerjava, Pustovra, Gracer prihaja, na študiju za teke sta Robi Keršajn in Robert Slabanja, z biatlon brata Velepec in Trstenjak. Janja Pustovra bo potrebljeno napotiti na fakulteto za znanstveno raziskovalno delo za teke. Kaj kmalu bo naredil magisterij. Magisterij ima že Jošt za smučarske skeke. In še bo treba dobiti sposobne kadre za smučarski tek in biatlon ter akrobate. Sedaj smo registrirali smučarsko šolo pri SZ Slovenije. Prvi v Jugoslaviji ima takšno šolo Ivo Čarman v Kranjski gori.«

D. Humer

Jubilejna sezona jeseniških kegljačev na ledu

Jesenice, novembra — Čeprav je kegljanje na ledu še vedno preveč zapostavljen šport v železarskem mestu, pa največji navdušenci ne odnehajo.

Jesenški klub je jubilejno 35. sezono začel s pestrim sporedom najrazličnejših tekmovanj, ki bodo vse zimske mesece. Za uvod v letošnjo sezono so na ledeni ploskvi Podmežakljo najprej organizirali mednarodni turnir sodnikov iz osmih držav. Program so nadaljevali s turnirjem Gradbinca, na katerem je nastopilo 15 ekip, najboljši pa so bili člani domače ekipe, ki nosi ime po tem de洛ovnem kolektivu.

Ekipa Gradbinca, ki je odlično začela novo sezono, je nastopila tudi na evropskem pokalu v Regnu v ZRN. Nastopilo je 18 ekip iz osmih držav. Naši predstavniki so zasedli 10. mesto, pri tem pa so imeli kar precej smole. Premagali so prvaka ZRN, več odličnih avstrijskih ekip, slabše pa so igrali proti Luksemburgu in Švicu, sicer pa bi bila njihova uvrstitev zanesljivo mnogo boljša. Na ledeni ploskvi Podmežakljo se je začelo tudi slovensko prvenstvo posameznikov v bližanju in zbijanju. Po prvem kolu so najboljši Jesenčani in sicer vodi Franc Čampa, drugi je Ante Bazo, tretji pa Borut Berčič.

Jesenški klub je v počasnitve dneva republike organiziral tudi 33. medklubski turnir za prehodni pokal. Nastopilo je 13 ekip z Bleida, Žirovnice, Rateč, Kranjske gore in Jesenic. Najboljše so bile jesenške ekipne, prehodni pokal je osvojila ekipa Gradbinca, druga je bila Hladna valjarna, tretja pa ekipa Jesenec I.

J. Rabić

Gorenjska kegljaška liga

Kranj, 3. decembra — S tekmovanjem so začele tudi ekipne v gorenjski kegljaški članski ligi. Odigrali so že dve kol, kegljači Kranjske gore pa so v obeh kolih zmagali.

Izidi — I. kolo — Jesenice : Bled 5134 : 4846, Triglav : S. Jenko 5100 : 4970, Elan : Ljubljelj 4782 : 4834, Lubnik — Adergas 4860 : 4827, Sava : Kranjska gora 5044 : 5089; II. kolo — Kranjska gora : Bled 5172 : 5001, Adergas : Sava 4951 : 4963, Ljubljelj : Lubnik 4888 : 4797, S. Jenko : Elan 4832 : 4656, Jesenice : Triglav 5120 : 5250.

Po dveh kolih imajo po štiri točke Triglav, Kranjska gora in Ljubljelj.

-dh

Trinajst dirkaških sezona Janeza Pintarja

Zlata čelada je šla tudi tretjič po zlu

Kranj, 2. decembra — Proti koncu letošnje dirkaške sezone se je sam hudič spravil na kranjskega dirkača Janeza Pintarja, enega od redkih jugoslovenskih dirkačev, ki jih poznaš tudi v Evropi. Na neuradnem treningu pred zadnjim dirko sezona konec septembra na Grobniku je padel, si precej grdo zlomil zapestje leve roke in s tem zapravil najvišje jugoslovensko dirkašno priznanje, zlato čelado, pa še najmanj en naslov državnega prvaka. Moral pa je še na operacijo žolčnih kamnov, kar bo vplivalo na vadbo za prihodnjo sezono.

Po uspehih pa je vsaj po našem sezona vseeno med vašimi boljšimi.

Na Grobniku sem največ izgubil. Na neuradnem treningu pred zadnjim dirko sem padel in si precej grdo zlomil zapestje leve roke.

Možnost osvojitve naslova državnega prvaka v kategorijah 80 in 125 ccm je šla po zlu,

prav tako pa tudi najvišja trofeja Avto moto zvezde Jugoslavije, zlata čelada, ki jo osvojil za trikratno zaporedno osvajanje naslova ali petkratno s presledki.

Zlato čelado imam sploh smolo. Leta 1985 in lani sem bil najboljši v kategoriji do 125 ccm,

pa so tik pred podelitevijo sklenili, da dve dirki nista bili regularni zaradi premajhnega števila dirkačev in prav na teh dirkah sem bil najboljši.

Opoznam, da imam na državnih prvenstvih sploh smolo in to že 13 let, od leta 1974 dalje, ko tekmujem za to lovorko. V mojo škodo je tudi novo točkanje za državno prvenstvo. Letos so prvič upoštevali dosežke vseh dirk, pretekel leta pa so po dve odstotki.

Če bi bilo tudi letos tako, bi tudi zaradi smole na Grobniku zmagal. Tako pa sem letos dirkal na štirih dirkah v kategoriji 125 ccm in vsakič zmagal, v kategoriji 80 ccm pa na treh dirkah, kjer sem dvakrat zmagal, enkrat pa sem bil tretji. To ni zadostovalo. Doma nisem bil na vseh dirkah, ker sem imel pac tudi cilj doseči čim več in mednarodnem merilu. Omenjate okvare na motorjih. Zadnje leto jih je bilo več, ker dirkam v dveh razredih in je dva motorja težje popolnoma pripraviti na dirko kot enega. Večinoma je to moja naloga, pomagata pa mi Leon Pintar mlajši in Rafko Čebulj, ki je kljub mladosti izredno spreten, ročen, dovetzen. Pred dirko in med dirko časa za debate ni in je treba pač narediti čim hi-

treje, čim bolje. Najmanjša napaka te pri 200 ali več kilometrih na uro lahko stane življence. Recimo, da ti motor zariaba.

Ob smoli doma pa ste imeli na tujem izredne uspehe, tako da se je nekatere domače dirke splošno spustiti.

«Pri nas je sploh problem usklajenosti domačih dirk z velikimi tekmovalnimi na tujem. Pred leti te niso spustili ven, oziroma niso dali startnina za 4 do 5 tisoč kron, na svetovnih in evropskih prvenstvih pa jo dobis, če prideš na glavno dirko, kjer pa je prostora le za 36 dirkačev. Na Češkem je bila za zadnje mesto nagrada 700 švicarskih frankov, jaz pa sem jih za dvanašto dobil tisoč. Evropska prvenstva pa so veliko slabše plačana. Dobis komaj četrino vsote s svetovnega prvenstva. Zato tudi ni čudno, da se na treningih tolčemo za finale in da se jih na treningih največ ubije. Velikim moštvo denar ni problem in se tepejo za mesta, mi, posamezniki in revnejši pa za mesta in za denar, da imamo poplačanih vsaj del stroškov udeležbe na tekmi. Jaz imam bivalni kombi, ki sem si ga sam uredil in grem z njim na dirke, sam vzdržujem vse, od kombija do motorjev, plačujem cestnine, hrano, ki si jo pripravljamo v kombiju, skratka vse, zato je vsaka nagrada dobra, vsaka pomoč dobrodošla, pa tudi kakšen rabljen del prodam še revnejšim dirkačem. Letošnjo sezono je po finančni plati šlo, sicer tudi ne bi dirkal do konca, in upam, da se bom s pokrovitev v obojestransko korist dogovoril tudi za prihodnjo sezono.«

Tocke prinašajo denar. Je zaradi tega običajno suha mošnja jugoslovenskega dirkača bogatejša?

«Član AMD Domžale sem in od leta 1986 dalje član moštva Riko iz Ribnice. Prej sem vozil za kranjsko Savo, sedaj pa Riko, ki je z menoj in z reklamnim učinkom naše ekipe zadovoljen, jaz pa bi brez Rika zelo malo dirkal. Čudi me, da Sava nima

interesa, saj ga ima na primer Elan in se nekateri drugi manjši pokrovitelji. Riko mi je dal 12.000 mark, ki jih potrebujem, da lahko sploh začnem sezono, potem pa se skušam preživeti s startnimi nagradami. Na dirki za svetovno prvenstvo v Brnu je bila startnina od od 4 do 5 tisoč kron, na svetovnih in evropskih prvenstvih pa jo dobis, če prideš na glavno dirko, kjer pa je prostora le za 36 dirkačev. Na Češkem je bila za zadnje mesto nagrada 700 švicarskih frankov, jaz pa sem jih za dvanašto dobil tisoč. Evropska prvenstva pa so veliko slabše plačana. Dobis komaj četrino vsote s svetovnega prvenstva. Zato tudi ni čudno, da se na treningih tolčemo za finale in da se jih na treningih največ ubije. Velikim moštvo denar ni problem in se tepejo za mesta, mi, posamezniki in revnejši pa za mesta in za denar, da imamo poplačanih vsaj del stroškov udeležbe na tekmi. Jaz imam bivalni kombi, ki sem si ga sam uredil in grem z njim na dirke, sam vzdržujem vse, od kombija do motorjev, plačujem cestnine, hrano, ki si jo pripravljamo v kombiju, skratka vse, zato je vsaka nagrada dobra, vsaka pomoč dobrodošla, pa tudi kakšen rabljen del prodam še revnejšim dirkačem. Letošnjo sezono je po finančni plati šlo, sicer tudi ne bi dirkal do konca, in upam, da se bom s pokrovitev v obojestransko korist dogovoril tudi za prihodnjo sezono.«

Nameravate potem v prihodnji sezoni poravnati letošnje rezultate, predvsem na domačih prvenstvih?

«Tekmoval bom v obeh kategorijah. Imam novo 125 kubično Hondo in starega 80 kubičnega Eberharda, ki se ga ne spleča menjati, ker utegne biti ta kategorija ukinjena zaradi sličnosti s kategorijo 125. V teh kategorijah nas tudi tekmuje več posameznikov in manj močnih mestov, profesionalnih, ki pa predlagajo v močnejših kategorijah. Zaradi operacije žolčnih kamnov bo trpela zimska vadba, ki obsegajo posebno gimnastike in plavjanje, pa se pri hrani se bo treba še nekaj časa paziti, kajkašna pa je hrana med potepnjem po svetu, pa večina večje poješ vse, kar imaš in ne smeti biti izbršen. Posebej pomembno je vadbni rok in nogi. Roka na primer na eni dirki 10.000 krat stisne sklopko, prav tolkokrat pa prestaviš z nogo, ki jo lahko ne pravilno trenirana, omrežči krč. Veliko pomagajo tudi kušnje. Meni sta po strokovni plati veliko svetovala profesionske telesne vzgoje Andrej Slavec in psiholog Janez Rojšek. Odvisno je tudi od tega, katerih programov vadijajo. Jaz sem doma na naravnih. Ni me strah pločnikov, drgov, hiš, nevarovanih zavojev, Odloča tehnika, čim hitreje ovinek in čim hitreje iz njega potem si tudi na ravnini hitrejši. Pred vsako sezono nekaj dnevin dim na Grobniku, sicer pa pred vsako dirko treninga v glavo.«

Vas je že kdo nagovarjal, da postali član kakšne tuje tovarške ekipe, da bi bili profesionali?

«Ne. Dajejo nam nekateri posamezniki kose osebne opreme, ker le upajo, da se bodo na način uveljavili tudi pri nas. Dikler pa pri nas na primer predstavlja motorje, ki se ga ne spleča menjati, ker utegne biti ta kategorija ukinjena zaradi sličnosti s kategorijo 125. V teh kategorijah

OD TEKME DO TEKME

Rokometne novice — Pred nedavnim sta bili odigrani finali rokometnih tekmi za pokal mladosti za gorenjsko območje. Med moškimi je Termopol z 29 : 20 premagal Alipes, v ženskem finalu pa je Kranj premagal Alipes s 24 : 17. - J. Kuhar

Srečo Mrvar zmagal — Na hitropotnem turnirju tržiških šahov je bil med 16 udeleženc zmagal Mrvar pred Božičem, Keršičem Andrejem Locem in Kogojem. - J. Kikel

Dvoboj atletov Tržiča in Radovljice — To je bil prvi atletski dvojboj. Tekmovalo je 36 najboljših radovljških in tržiških atletov. Zmagali so Tržičani, ki so bili najboljši v teknu na 100 metrov, skoku v daljino in višino ter suvanju kroglice. Radovljčani pa so zmagali v teknu na 1500 metrov. Tržičani so zbrali 5684 točk, Radovljčani pa 5092 točk. - J. Kikel

Britof jesenski prvak — V zadnjem kolu gorenjske enotne članske nogometne lige so bili doseženi naslednji izidi: Bitnje : Lesce 1 : 1, Mavčica : Polet 0 : 3, Britof : Visoko 1 : 1, Zarica : LTH 0 : 1, Tržič : Mavčice 3 : 0, Primskovo : Alpina 0 : 4. Britof ima 20 točk, Alpina 17, LTH 16, tržič 14, Visoko 14, Primskovo 12, Lesce 10, Zarica 10, Bitnje 8, Mavčice 7, Polet 4, Kokrica pa je brez točke. - J. Javornik

Tekaški tečaj na Pokljuki

Kranj, 2. decembra — Zaradi dobre lanske udeležbe prireja tudi letos Zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja Kranj trdne vni začetni in nadaljevalni tečaj smučarskega teka, posebej prizeten za začetnike hoje in teka na smučeh. Tečaj se bo začel v četrtek, 15. decembra, in bo trajal do nedelje, 18. decembra, do kosila. Tečajniki bodo nastanjeni v Sport hotelu na Pokljuki. Cena tečaja je ugodna in znaša 179.500 dinarjev. V ceni je upoštevano bivanje prehrana v hotelu in stroški vaditeljev. Prijave sprejemajo do petka, 9. decembra, Janez Gorjanc

Akcija za izboljšanje prometne varnosti

Temeljite priprave pred začetkom

Polje, 2. decembra - Dvodnevni posvet s predstavniki članic republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter vodstvi svetov iz slovenskih občin je bil eden od številnih letosnjih dogovorov za pripravo akcije, s katero naj bi že prihodnje leto zmanjšali število prometnih nesreč za 10 odstotkov glede na povprečje zadnjih treh let. Kot so ocenili nekateri predsedniki SPV z Gorenjsko, se bodo po občinah resno lotili te skupne naloge.

S problematiko prometa in zagotavljanjem varnosti v prometu se pri nas poklicno ukvarjajo delavci sekretarijatov za notranje zadeve. Samo njihovo delo je gotovo premašilo, da bi ob naraščanju prometa in slabšaju razmer na cestah lahko zajezili nenehno povečevanje števila prometnih nesreč. Tudi amatersko delo svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ne zadostuje, kot je v uvodu posveta naglasil predsednik SPV SR Slovenije Ivan Winkler, da bi se bistveno spremeno nevarno ravnanje voznikov. Zato je nujno spodbuditi vse institucije, ki se kakorkoli ukvarjajo s prometom, naj izdelajo programe dejavnosti za izboljšanje razmer. Zmanjšanje števila prometnih nesreč je namreč moč pričakovati le, če bodo že od začetka v prihodnjem letu vsi resodelovali v akciji -10%.

Da bi upravičili razloge za tako akcijo, gotovo ni potrebno ponavljati grozljivih podatkov o vse večjem obsegu prometnih nesreč. Vse premašo pa govorimo o posledicah tega nesreč! Premalo se zavedamo, kaj za družbo pomenijo izgubljena človeška življenja, koliko nas stane združevanje ponesrečencev in še kaj. Samo lani so v Sloveniji iz blagajn izplačali za 200 milijard raznih odškodnin za posledice prometnih nesreč, od tega le eno petino za pločevinou! Mar še lahko pogrešamo toliko ponesrečenih prebivalcev na cestah, mar se lahko upravičimo takšne stroške za odškodnine, se je med drugim vprašal predsednik Winkler.

Opazno hotenje po izboljšanju

Dobra osnova za začetek akcije za zmanjšanje števila prometnih nesreč so izpolnjene zahteve aktivistov v svetih za nekatere splošne spremembe v naši družbi. Novi zakon o temeljnih varnosti cestnega prometa rešuje nekatere doslej kritične točke pri sankcioniranju kršitev in daje več možnosti za ukrepanje proti kršilcem. Čeprav glede na razvite države še vedno na-

menjam premajhen del bencinskega dilerja za ceste, je pri tem zvezna vlada letos nekoliko bolj radodarna; cestarji so zato postorili več del kot zadnjih pet let skupaj. Spodbudno je tudi, da je slovenski izvršni svet sprejel program akcije -10% in priporočil občinam, naj še pred koncem letosnjega leta sprejmejo svoje programe in s tem potrdijo odločitev za sodelovanje v vseslovenskem programu.

Zmanjšanja števila prometnih nesreč so se v tujini lotili zelo načrtno na osnovi temeljnih raziskav. Tega namenja, kot je na posvetu naglasil namenik republiškega sekretarija za notranje zadeve Branko Brakoč, vendar zato ne bi smeli odlasati z načrtovano akcijo. Kot učinkovite ukrepe je naštrel odpravo črnih točk, hitrostne omejitve, obvezno nošenje čelad za motoriste, izpopolnjevalne tečaje za voznike začetnike, izgradnjo mestnih obvoznic, povečan obseg informirjanja in drugo, kar bi po zgledu tujcev lahko uspešno uporabili tudi mi.

Med udeleženci posveta v Poljčah so bili tudi predsedniki svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu z Gorenjsko. Tri izmed njih smo povprašali, s katerimi dejavnostmi so se letos ukvarjali v svetu in kako ocenjujejo pripravljenost za vključevanje v akcijo -10% v svojih občinah. Tole so povedali!

Sandi Kotnik z Jesenic: »Tudi v našem svetu si prizadevamo za boljšo prometno varnost. Pred dobrim mesecem smo izdelali program nalog v prihodnosti in ga dali v obravnavo izvršnemu svetu. Skupaj z miličniki, službo za tehnični nadzor vozil in članiki AMD smo med akcijo na terenu kontrolirali urejenost vozil in ravnanje voznikov; ob tem smo jim delili nalepke za akcijo -10%, za pripenjanje z varnostnim pasom in za

urejeno vozilo. Pripravili smo tudi oddaje o prometni varnosti za lokalni radio. Razen tega načrtujemo predavanja o novem prometnem zakonu za poklicne voznike, mentorje na šolah in druge. Če bo vsak nekaj storil za boljšo varnost na cestah, bodo rezultati boljši kot doslej!«

Stane Božič iz Kranja: »S predstavniki občine in strokovnih služb smo se že dogovorili za izdelavo programa. Odločili smo se, da se bomo po strokovni plati vključili v skupna prizadevanja za izboljšanje prometne varnosti z dejavnostmi v redni akciji NNNP, naš svet pa bo še naprej skrbel za preventivne naloge. Ko bodo nosilci strokovnih nalog pripravili svoje programe, bomo za seje zborov občinske skupščine pripravili informacijo o poteku akcije. Predvidevamo, da bomo odločitev o pristopu k vseslovenski akciji sprejeli januarja.«

Jaka Šter iz Tržiča: »Naš svet je letos uresničil 12 različnih akcij za izboljšanje prometne varnosti. Veliko skrbi smo namesto soljarjem in njihovi varni poti v šolo, srečali pa smo se tudi s pešci, kolesarji in vozniki motornih vozil. Program, ki ga ustavljamo za prihodnje leto, zato ne bo prinesel nič novega. Pomembno pa bo, da se bo v dejavnosti sveta vključilo čimveč ljudi, pa da bo vsaka služba storila vse, kar od nje terjajo predpisi.«

Stojan Saje

Kava še kar diši čez mejo

Prek 200 kilogramov surove kave ima na vesti Mustafa iz Karlovca, ki so ga zadnji zaločili pri tihotapljenju. Nabavil jo je v Zahodni Nemčiji, kjer nezaslen prejel milici, da mu je neznani storilec zadel avto. Stvar so doborda proučili, kajti šlo je za veliko škodo, okroglih 10 milijonov. Dognali so, da se je sam zatelet doma na Jesenicah, odgovornost in plačilo škode pa skušal prevliti na drugega.

Kuj železo, dokler je vroče

Rafu je rojaku Muju z Jesenic obljubil, da mu bo po ugodni ceni priskrbel betonsko železo. Mujo mu je vnaprej izročil nekaj sto nemških mark in nekaj drobičja, železa pa dolgo ni videl. Ker se je po pol leta naveličal čakati na že plačano robo, je goljufa, ki mu je ves čas stregel le z obljudbam, naposlед prijavil.

NESREČE

Dvojna smrt v čelnem trčenju

Bistrica pri Naklem, 1. decembra - 23-letni Vinko Sarić s Cresa in Ibrahim Dedić, star 57 let, iz Bosanske Gradiške, sicer pa na začasnom delu v ZRN, sta umrli v prometni nesreči, ki se je pripetila na magistralni cesti v Bistrici pri Naklem.

Sarić je s kombijem vozil proti Podtaboru, nenadoma pa zapeljal na levo, ravno ko je nasproti pripeljal osebni avto nemške registracije z Dedićem za volanom. Vozili sta silovito čelno trčili, v razbitinah sta umrla obojavnika, sopotnica v kombiju, 24-letna Dragica Sarić pa je bila hudo ranjena. Zaradi nesreče, v katero so morali poseči tudi kranjski poklicni gasilci, da so iz zverišene pločevine potegnili mrtvega Dedića, je bil tri ure zaprt promet.

Z avtom s ceste

Gozd Martuljek, 1. decembra - Med vožnjo iz Kranjske gore proti Jesenicam se je ponesrečila 30-letna voznica osebnega avtomobila Jasmina Bučinėl iz Kranjske gore. Zapeljala je s ceste na neutrjeno makadamsko

Nočna vožnja

Tudi Zoran in Franci z Jesenic sta brez svojega avtomobila, zato sta si enega izbrala med parkiranimi. Z drugim ključem sta ga odklenila in spravila v tek, nato pa se odpeljala po turističnih poteh: na Bled, Zatrnik, v Ljubljano. Lastnik je avto okoli polnoči pogrešil, toda na vsezgodaj zjutraj sta ga mu fantata spet disciplinirano pripeljala nazaj.

Tisti z rdečim golfom ni ušel

Zadnjič smo pisali o pripeljavi v žirovski gostilni Kavčič, kjer je nekaznovano razsajal neznanec z rdečim golfom ljubljanske registracije. V uredništvu se je po objavi oglašil ogroženi tamkajšnji natakar in pojasnil, da so fanta, ki je pisan skusal potrpljenje gostilniškega osebja, ujeli uro zatem. Toliko bolje!

bankino in trčila v travnat nasip. Sopotnica Jovanka Stanković z Jesenic je bila laže ranjena. Sumijo, da je nesrečo zakril alkohol.

Kolesarki zdrsnilo na snegu

Seleca, 2. decembra - Julijani Kemperle, stari 77 let, iz Železnikov, je med vožnjo s kolesom na zasneženi cesti zdrsnilo, ovratal pa je tudi odprt dežnik. Padla je in z glavo udarila ob asfalt. Ranjenki je pomagal voznik osebnega avtomobila Pavle Garner, ki je pripeljal mimo.

Trčila v električni drog

Kranj, 3. decembra - Na nepluženi cesti v Savski loki proti Planini je v ovinku zaneslo s ceste avto Verice Sodnik iz Šenčurja. Trčil je v drog javne razsvetljave, pri tem pa je voznica utrpela hujše rane.

Delavcu stisnilo prste

Jesenice, 4. decembra - V Ježerni I. jeseniške Železarne se je pripetila delovna nezgoda, ko so na industrijskem tiru premikali kompozicijo livnih vagonov. Mirsadu Kadriču s polavtomati-

Slab zgled

Zakon o Triglavskem narodnem parku, ki ga je republiška skupščina sprejela pred sedmimi leti, v 12. in 13. členu dokaj natančno opredeljuje, kaj je prepovedano na celotnem območju parka in kaj v njegovem osrednjem delu. Gre za skupno 46 omrežij in med njimi tudi za to, da je v parku prepovedano "graditi individualne počitniške hiše ali počitniška stanovanja". V zakonu sicer ne piše, da more zakon spoštovati tudi organizacija za varstvo naravne in kulturne dediščine, torej uprava Triglavskoga narodnega parka, vendar se zdi to samo po sebi umevno. Če naj bi zakon veljal za gozdarje, kmetje, love, gospodarsko-turistične organizacije in za vse druge, ki živijo in delajo na območju parka, potem naj bi bila parkovna uprava tista, ki naj bi bila pri spoštovanju zakonitosti najbolj dosledna in drugim za zgled. Primer, za katerega zahteva pojasnilo tudi delegacija krajevne skupnosti Gorje, kaže na nedoslednost, na slab zgled.

Za kaj pravzaprav gre? Iz dokumentacije je očitno, da je eden od delavcev organizacije Triglavski narodni park hotel spremenil senik v Radovljico (oziroma brunarico za turistično poslovne namene), last parka, v počitniško hišo. Lani je iz strehe pokukal dimnik, zgrajena sta bila tudi električni in vodovodni priključek. Prav račun za električni priključek, naslovljen na ime delavca parka, in zahteva za parcelacijo zemljišča z vpisanim (prihodnjim) lastnikom, sta najtrdnejša dokaza za to, da kajša naj bi bila usoda nekdanjega senika. Ker tudi ni mogoče verjeti, da bi bilo vlaganje delavca v družbeni objekt prvi primer delničarstva na Gorenjskem, je vsako sprenevedanje in ovinkarjenje odveč. Če bo park dosleden do sebe, bo kajpak lahko tudi do drugih. Mar ne?

C. Zaplotnik

Prometna varnost v radovljški občini

Letos slabše kot lani

Radovljica, 2. decembra - Na cestah radovljške občine (zajeta ni magistralna cesta) je bilo letos do konca oktobra 92 hujših prometnih nesreč, kar je sicer devet manj kot lani v enakem obdobju, vendar je bila prometna varnost na splošno slabša. »Letos je v nesrečah umrlo sedem ljudi - trije več kot lani, hudo ranjenih je bilo 56 ali 23 več kot lani, lažje ranjenih je bilo osem manj, nesreč je bilo tudi letos neprimerna hitrost, nepravilna stran vožnje in vijenost,« ugotavlja Egon Cokan, pomočnik komandirja Postaje milice Radovljica.

● Pred nedavnim je začel veljati novi zakon o varnosti v cestnem prometu. Kako je vplival na ravnanje voznikov in ostalih udeležencev v prometu?

● Opažamo, da se vozniki in sopotniki več privezujojo, kot so se prej, vendar predvsem za daljše vožnje in za ceste, kjer dosega večje hitrosti. V naseljih in na krajsih relacijah je stanje precej slabše. Voznikov, ki vozijo pod vplivom alkohola, je zdaj manj, še vedno pa jih je preveč, saj vemo, da je bil alkohol v letosnjih prvih desetih mesecih kriv kar za 24 nesreč. Pri nadzoru prometa ugotavljamo, da vozniki ne izpolnjujejo svojih obveznosti do pešcev in da bi morali biti obzirnejši vsaj do otrok. **●** Ko smo že pri otrocih - kaj je minil začetek šolskega leta, je bilo kaj nesreč, v katere bi bili vpletjeni otroci?

● Solsko leto se je začelo dobro, brez nesreč, kar je nedvomno tudi zasluga staršev, šol, vrtec, sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, milice in drugih. Žal je že v začetku oktobra prišlo do nesreče, v kateri je umrl otrok in sicer kot sopotnik na motornem kolesu. **●** Še pred nedavnim ste tarnali, da je radovljška občina ena redkih v Sloveniji, ki nimajo osvetljenega niti enega prehoda za pešce. Je stanje zdaj že kaj boljše?

● Organi za notranje zadeve in svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu smo si štiri leta prizadevali, da bi vzdrževali cestne osvetlitve in prehode v občini. Zdaj je osvetljenih šest: trije je v Radovljici ter po eden na Bledu, v Bohinju in v Podvinu. **C. Zaplotnik**

Po kresničke v tujino?

Prej kot v enem mesecu se bo tudi uradno začela akcija "minus deset" oziroma uresničevanje vseslovenskega programa za izboljšanje prometne varnosti. Med akcijo bomo vzgajali, osveščali, opozarjali (kaznavali) in pozivali državljane k spoštovanju cestoprometnih predpisov, k varni in obzirni vožnji, k zmerinem piju alkohola in podobno. Pešcem bomo ponovno svetovali, naj vendarle spoštujejo zakon in nosijo kresničke, kadar hodijo ponoči ali ob slabi vidljivosti po cestah brez pločnika, morDA bo kdo med njimi celo moral seči v žep in plačati kazen. Zakaj to pišemo? Zato, ker je uporaba kresničke po republiškem zakonu o varnosti cestnega prometa obvezna (še zlasti za otroke), pri nas pa jih trenutno ni mogoče kupiti. Ko smo v soboto dopoldne poklicali v prodajalno Slovenija na Kranju, v knjigarno Državne založbe Slovenije, na Petrolovo črpalko na Koroški cesti ter še na črpalki v Lescih in Cerkljah, so nam povsod povedali domala enako: kresnički nimamo že več kot eno leto in čeprav jih naročamo, jih ne dobimo.

To je vsekakor slab zo prometno varnost in za akcijo "minus deset". Namesto da bi kresničke ponujali v vseh knjigarnah, prodajalnah z rezervnimi deli za vozila, na črpalkah, v avto-moto društih, v uličnih kioskih in tudi na drugih (javnih) mestih, so razmerje takšne, da morajo tisti, ki jih želijo imeti za vsako ceno, ponje v tujino. Pa ne gre le za to: tudi cena bi moral biti zmerna in dosegljiva za vsak, še tako plitev žep. Pomembno vlogo bi lahko pri tem odigrala tudi delovne organizacije. Primer, ko je je radovljški SGP Gorenje kupil kresničke delavcem, ki stanujejo v samskem domu blizu Bleda in veliko hodijo po cesti (brez pločnika) do Lesc in obratno, je vsekakor zgleden in vreden posnemanja.

C. Zaplotnik

sko spenjačo ni uspelo speti dveh vagonov, zato je poskušal ročno, pri tem pa mu je stisnilo tri prste na roki.

Loke. Viličarist Mustafa Babič je s kamiona prestavljal hektolitrsko cisterno, nenašel na je motor viličarja ugasnil. Zaradi nenašelne trzaja je cisterna zdrsnila, Knapič pa jo je skušal zadržati, a mu zaradi teže ni uspelo. Cisterna ga je udarila in odrnila v karoserijo tovornjaka. Hudo ranjenega so odpeljali v Klinični center v Lj

... koliko je gorenjska ZSMS avtonomna pri svojem odločanju, kakšno je oza-
dje političnih koordinacij, kdo ima na Gorenjskem resnično moč, kje se je po-
zabilo na bazo, kadrovski golaži...

MLADI NISMO ENAKOPRAVNI!

Ob vseh aktualnih družbenih dogajanjih smo posamezne akcije gorenjske mladinske organizacije spremljali večinoma na rednih časopisnih straneh Gorenjskega glasa, ob zaključku leta pa smo se odločili, da ponudimo bralcem našega časopisa razmišljanja najodgovornejših gorenjskih mladincev zbrana na enem mestu.

Poskusimo za začetek v nekaj besedah preleteti najpomembnejše letošnje dogodek v posameznih OK ZSMS na Gorenjskem in posamezno mladinsko sredino označujejo v kar največji meri.

Svab: »Mislim, da je bila letos v Tržiču najpomembnejša akcija ustanovitev mladinskega servisa, kljub temu da smo ob tem doživeli mnoga nasprotovanja, naprimer s strani izvršnega sveta, da o kakšnih drugih ne bi niti govoril. Sledi organizacija samostojnega mladinskega raziskovalnega tabora, kjer velja omeniti, da smo od vseh predvidenih finančnih sredstev, ki smo jih predvidevali od združenega dela, dobili samo tretjino. Kot zadnjo odzivnejšo akcijo pa bi še posebej omenil mladinsko oddajo na tržiškem radiu, kar je steklo pravzaprav šele v zadnjem času.«

Jesenko: »Tudi pri nas velja izpostaviti ustanovitev mladinskega servisa, kjer pa za razliko od Tržiča, nismo doživljali nikakršnih preprek. Če govorim o drugih akcijah, velja predvsem reči, da smo poskušali in poskušamo biti tesno povezani z našimi osnovnimi organizacijami. In čeprav smo malo že obupavali, češ stik se izgublja, ugotovljamo, da sprito vseh dogodkov v letošnjem letu, povzema ostaja. V nemali meri nas označuje tudi zamenjava polovice članov našega predsedstva, kar pa ocenjujem, da ni bistveno motilo kvalitetnega dela.«

Peskar: »Na Jesenicah smo si med drugim prizadevali za odprt listo na SZDL, med ljudi smo uspeli spraviti štiri številke občinskega mladinskega glasila Horizont in v njem objavljali takšne članke, ki jih naprimjer Železar in ostali časopisi niso hoteli objaviti, in s tem preko Horizonta lansirali v javnost posamezna stališča. Pripravili smo okroglo mizo, na kateri smo se spraševali, kje je naša prihodnost, odgovora nismo dobili, vsaj od vseh pristojnih v naši občini ne, druga stvar pa so bile še javne opredelitev naše OK ZSMS do referendumu za tretji občinski samoprispevek, opredelitev do ustavnih amandmajev, ki smo jih v celoti zavrnili, kot tudi domnevne napade na JLA. Tu moram povedati, da nam vseskozi manjka mladinskih aktivistov, še posebej sedaj, ko ugotovljamo, da smo nehali biti samo servis za prireditve in se preusmerjam na politično delo, kar nam nenačadne piše tudi v našem imenu.«

Jesenko: »Sam tu vidim problem drugje. Partija dobi s centralnega komiteja usmeritve, dobre informacije, jih potem v občini premelje in posreduje naravnost v osnovne organizacije. Dajmo roko na srce, kaj smo dobili zadnje pol leta na mizo s strani RK ZSMS? Nič!«

Podlogar: »To ni res! Dobili smo bilten informacij, programe vseh organov, česar nismo dobili doslej še nikoli!«

Jesenko: »Vsekakor, mislim, da Školjč ve veliko več, kot nam pove.«

Vrnimo se še malo nazaj, na letos opravljeno delo, predvsem v Radovljici in Kranju?

Podlogar: »Omenil sem že prosti čas, kjer pa velja ocena, da nismo naredili tistega, kar smo pričakovali. Pri vsem tem ni nepomenben podatek, da na naši OK ZSMS nima nihče v zakupu delegatškega mesta, kar praktično pomeni, če se naprimer pojavi interes med igralci bilarda, zakaj ne bi imeli svojega delegatškega mesta, če se ob tej igri združuje dvesto, tristo mladih.«

Govekar: »Za Kranj ustanovitev mladinskih servisov v Tržiču in Škofiji Loka zanesljivo pomeni v bližnji prihodnosti izpad znatnega dela dohodka, kajti del denarja za naše delo dobivamo prav od kranjskega mladinskega servisa. Pa ne želim s tem reči, da sem proti servisom v drugih gorenjskih občinah, ravno nasprotno, skrajni čas je že, da preidemo vsi skupaj na področje svoje ravnini financiranja, ker bo šele takrat možno v polni meri zastopati in voditi svojo politiko. Dokler pa je neka DPO finančno odvisna od donatorja, pa mora vsaj v določeni meri izražati podporo politiki, ki jo je donator sicer izvaja.«

Matjaž Peskar, predsednik OK ZSMS Jesenice: »Na Jesenicah je mogoče v tem trenutku ekvivalent partijske organizacije, kjer imajo tudi po zaslugu mladega sekretarja drugačno, sodobno miselnost, kar pa se tiče ostalih DPO, niso delali toliko, samo tudi tu se kaže odrinjenost ZSMS.«

Če omenim naše letošnje akcije - vsekakor glasilo Naprej, ki je našel svoje trdno mesto, ne samo znotraj občine, pač pa tudi znotraj regije. Nadalje, za mladinski kulturni center smo pripravili osnovne elaborate, nekako tako je tudi z radiom, ki je iz naziva mladinski prešel v naziv kranjski in s tem tudi iz naše pobude v roke SZDL, kjer pa bomo sodelovali s svojim uredništvom. Tu imamo trenutno kadrovski problem, kajti z odhodom Boštjana Šefica, predsednika OK ZSMS Kranj, na novo delovno dolžnost, smo izgubili človeka, ki je to podrobneje spremljal. Sledi ekološki tabor Bobovek, kjer smo izdali tudi posebno brošuro, akcija Sport aid, kjer smo zbrali 1,5 stare milijarde čistejšo ostanka.«

Blaž Jesenko, sekretar OK ZSMS Škofja Loka: »Partija dobi s centralnega komiteja usmeritve, dobre informacije, jih potem v občini premelje in pošlje naravnost v osnovne organizacije. Dajmo roko na srce, kaj smo mi dobili zadnje pol leta na mizo s strani RK ZSMS? Nič!«

Kaj delajo gorenjske DPO?

Našteli ste kar nekaj povsem konkretnih aktivnosti. Poskusimo vse to sinhronizirati z ostalimi štirimi bratskimi organizacijami. Kar naprej je namreč moč slišati ali prebrati, če mladina nič ali premašo dela, vprašajmo se obratno - kaj razen papirnatih floskul resnično delajo gorenjska partija, SZDL, sindikat, borci, gledano skozi vaše oči? Nalijmo si tudi na tem področju enkrat čistega vina, koliko konkretnih akcij (za ljudi) so v tem letu napravile ostale štiri DPO?«

Peskar: »Na Jesenicah je mogoče v tem trenutku ekvivalent partijske organizacije, kjer imajo tudi po zaslugu mladega sekretarja drugačno, sodobno miselnost. Kar se pa tiče ostalih DPO, mislim, da niso delale toliko, samo tudi tu se kaže odrinjenost mladinske organizacije, kajti vedno se govorja samo o SZDL, partiji.«

Podlogar: »Delovanje sindikata mi ni znano prav v podrobnosti, (koliko dela, kaj dela, ne vem), lahko rečem, da je radovljiska SZDL bolj odprt, kot je bila, dejstvo pa je, da ne delujejo javno, tu mislim tudi različne forme.«

Jesenko: »Šli bomo v tiste službe, katere smo imeli in sam se o tem ne bi na dolgo in široko pogovarjal. Verjetno pa je res, da nekdo pride na politično funkcijo tudi zaradi tega, da bi se dvignil za stopničko. Če smo čisto odkriti, cilj vsakega človeka je, da poskuša iti naprej. Greš nazaj tja, kjer si bil ali na ustrezno drugo delovno mesto, ker, če se vrneš nazaj točno tja, odkoder si prišel, ljudje radi rečejo, saj si bil zanič, zato si pa prišel nazaj.«

Na okrogli mizi so sodelovali Sašo Govekar, sekretar OK ZSMS Kranj, Marjan Svab, sekretar OK ZSMS Tržič, Rafael Podlogar, sekretar OK ZSMS Radovljica, Blaž Jesenko, sekretar OK ZSMS Škofja Loka, Matjaž Peskar, predsednik OK ZSMS Jesenice, s strani uredništva pa novinar Vine Bešter, ki je pogovor tudi pripravil za objavo. Fotografije so delo Franca Perdana.

Jesenko: »Spričo dobre garniture, ki jo ima v tem trenutku slovenska republiška politika, nemim, da, kdor se je kje hotel znotraj tega poiskati, je lahko veliko naredil tudi v svoji sredini. Če govorim o škofjeloški SZDL in partiji moram reči, da sta aktivni, o borchih ne bi podrobno govoril, ker bo slej ko prej potrebov na njih kaj reči, ne da se jih bo ukinilo, marveč uredilo v neko drugačno organizacijo.«

Ostanimo še za trenutek pri republiški politiki. V kolikšni meri ste uspevali odpirati polje novim idejam, se obnašati nekonformistično, zasledovati republiški politični trend in ne iskati zgolj srednjo linijo tudi glede možnosti nadaljevanja kasnejše osebne kariere, hoditi po svoja mnenja na partijski komite?

Podlogar: »Sam sem neobremenjen z raznimi političnimi igrami in mi je mogoče v tem smislulahko. Povem pač tisto, kar res mislim. Tudi v naši depeoevski hiši ni problem, da se dobimo skupaj, se usedemo, popijemo steklenico, pojemo narezek. Saj te tam pustijo govoriti, samo osebno ne vidim prav nobenega napredka, če te samo pustijo govoriti, odločitev je pa potem drugačna.«

Govekar: »Pri izobrazbi je stvar lahko tudi sleda - poznam diplomirane ekonomiste, ki sedijo v službah in prepisujejo iz tabel, njihovi šefi pa so izobrazbi formalno stopnjo nižje pa uspešno prelejajo svoje delo. Pri politikah pa predvsem opazimo problem neznanja poslušanja, ne biti vedno najprejnejši, pač pa kdaj kakšno stvar tudi glasnuje vprašati in se kaj novega naučiti.«

Govekar: »Pri izobrazbi je stvar lahko tudi sleda - poznam diplomirane ekonomiste, ki sedijo v službah in prepisujejo iz tabel, njihovi šefi pa so izobrazbi formalno stopnjo nižje pa uspešno prelejajo svoje delo. Pri politikah pa predvsem opazimo problem neznanja poslušanja, ne biti vedno najprejnejši, pač pa kdaj kakšno stvar tudi glasnuje vprašati in se kaj novega naučiti.«

Novi prijemi učinkoviti

Peskar: »Zadnjih nekaj let smo obupano vplivali na politika ne vmešava v gospodarstvo in na Jesenicah je sedaj prišlo do te stopnje, da politiki tudi tam, kjer bi hotela pozitivno vplivati na gospodarstvo, enostavno nima več avtoritete.«

Uvodoma smo se že dotaknili pomembnosti pravih informacij in s tem področja informiranje občinskih mladinskih časopisov nekaj časa delujejo pa zmanjka kadrov, denarja ali obogaja. V tem smeri je mogoče v določeni meri ob neobstojanjem srednje šole še najbolj specifičen Tržič?«

Svab: »Ta naša ljuba srednja šola, ki je ni, pri nas stalen problem, pa naj bodo to študentji ali zagotavljanje kadrov za organe OK ZSMS. Ta prazen prostor je pravzaprav nemogoče zapolniti, kajti gre tudi za kadrovski potencial, odkoder lahko stalno črpa nove ljudi. V Tržiču pa imam prakso, da hodijo dijaki in študentje ven iz občine, kjer se glede na porazno tržiško gospodarstvo tudi zaposlujejo. Spomnimo se, da skorajda noben tržiški politik ni šel manj kot do direktorskega stolčka, pa je imel izobrazbo in ustrezne izkušnje ali ne. Glede mladincov pa že nekaj generacij velja, da je moral vsak sam poskrbeti za svojo novo službo. Imamo občino z ukrepi družbenega varstva in se vpraša, kdo je to zatrivil, vidiš, da so nekateri nekdani politiki. Po drugi strani pa govorimo češ pustimo tisto, kar je bilo, mislimo na sedajnost.«

Poglejmo malo še sedanj organizirano ZSMS. Iz Ljubljane je moč zaslediti nekatere nove prijeme, koliko se je od tega prijelo na Gorenjsko?«

Podlogar: »Mi smo se letos odpovedali sicer tradicionalnemu mladinskemu seminarju in smo se odločili za sistem javnih tribun, okroglih miz.«

Peskar: »Sam statut niti ni toliko okoren, kaže dokazuje drugačna organiziranost naše občinske konference.«

Govekar: »Naša mladinska politična šola se je preimenovala v ciklus okroglih miz, kjer smo udeležencem ponudili različne aktualne teme. Ob tem verjetno velja posebej omneni miting v podprtju četverici, ki je bil pripravljen v Prešernovem gledališču, kjer je bila množična udeležba predvsem starejših. Po drugi strani pa se je pokazalo, da ne gre več vnaprej zavračati vsega starega, kar nam dokazuje naša novinarska šola.«

Nimamo možnosti odločanja

Svab: »V naši občini je tradicionalni seminar še vedno oblika, ki konkretno delu občinske konference pripomore veliko. To nam dokazuje tudi nedavni seminar v Bohinju, kjer je bila posebej živahna razprava s Spomenko Hribar tako o razvrtju 57. številki Nove revije kot Bavčarjevemu Odboju.«

Podlogar: »Ravno to mislim, da je pomembno organizirati se moraš tako kot ustreza posamezni sredini, mi imamo naprimer, kot je znano, mladinski servis organiziran skupno.«

Jesenko: »Organiziranost je res specifična za deva, kar se je pokazalo tudi na našemu seminarju pred desetimi dnevi.«

Smo pri enem (večino) osnovnih problemov kako pritegniti k delu v mladih?«

Govekar: »Samo nekaj konkretnosti: ustavitev vedenja enot drobnega gospodarstva, ustanovitev lige mladih managerjev, pravne posvetovalnice za mlade, akcija en topel obrrok vsakemu srednješolcu.«

Počasi, kljub temu da smo pustili odprtih še celo vrsto vprašanj, ki se jih nismo niti dotaknili, poskusimo zaključiti. Koliko ste kot ZSMS v svojih mandatih resnično naredili za gorenjske mladince? Ali ne gre zaključiti naše okrogle mize z mislio iz uvoda, da pravzaprav sploh niste poleg, na mestih in času, kjer se odloča?«

Preskar: »Praktično smo izven kroga.«

Podlogar: »Nimamo možnosti resničnega odločanja.«

Govekar: »Naše pobude zvodenijo, nobene zlike niti tudi na vsemogočih delegatskih skupinah.«

Kje ste mladi?

Jesenko: »Ko govorimo o mladinskih aktivistikah, ne morem mimo tega, da ne omenim svoje izkušnje z Bavčarjevima nastopoma v Škofiji Loka. Tam je bilo namreč polovico mladih, in so kot mladinski funkcionar sprašuje, da so tem istim ljudem mladinska vrata na široko odprta, v resnicici jih pa ni nikjer...«

Govekar: »Vse kaže, da nimamo v zadovoljivi meri dodelanih metod delovanja.«

Podlogar: »Mi smo si zastavili predvsem dve nalogi - preizvajanje prostega časa in javno delovanje znotraj sistema. Zavedamo se tega, da nismo enakopravna družbenopolitična organizacija. Temu vprid govoriti, da smo odvisni od informacij, nismo jih naprimer toliko kot komite ZK, odvisni smo tudi finančno. Znotraj vsega tega skušamo delovati in sami sebe prepričevati, da smo enakopravni in dokazovati nekaj, kar je vsem popolnoma jasno, da ni res.«

Enakopravnost, transmisija in podobni pojmi se že od nekdaj vežejo na ZSMS?

Govekar: »Enakopravnost je potrebno videti v lastnem okolju, to pa je različno.«

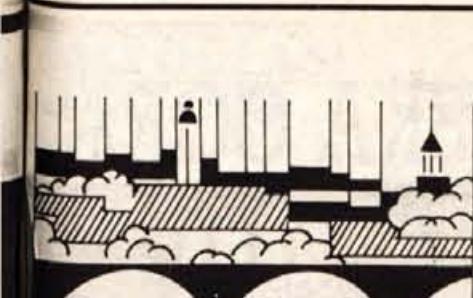
V bistvu ste vsi proračunski porabniki?

Peskar: »To je zelo velik faktor odvisnosti.«

Podlogar: »Vsekakor, vendar bi se vrnili na informacije, kajti znano je, da lahko odločaš ali zgolj vplivaš na odločitev samo, če imaš kvalitetno informacijo, teh pa nimamo!«

Partija - monopol informacij

K

Elita PEPELKA na Mohorjevem klancu
IZREDNA PONUDBA
 podložene jeans jakne
 krila
 termo hlače

**122.000 din
 23.300 din
 55.000 din**

Elita — da vam bo toplo

TOVarna POHISTVA
AJDOVSCINA

V SALONU POHISTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENSKIE
Dvorane PPC
GORENSKI
SEJEM Kranj

LIPA
POHISTVO

ZA PRIJETNO POCUTJE
IN UDORJE
V VACAH DOMA

**OSNOVNA ŠOLA PLANINA II
V USTANAVLJANJU**
Kranj, Tuga Vidmarja 1

Svet osnovne šole MATIJA ČOP, p.o. razpisuje prosta dela in naloge

**RAVNATELJA SOLE
za dobo 4 let**

Pogoji: Kandidati morajo izpolnjevati pogoje 137. člena Zakona o osnovni šoli — imeti morajo ustrezno izobrazbo pedagoške smeri in najmanj 5 let izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu.

Poleg gornjih pogojev morajo kandidati izpolnjevati pogoje moralno-političnih lastnosti, ki jih določa družbeni dogovor o kadrovski politiki v občini Kranj.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite najkasneje v 8 dneh po objavi na naslov: Osnovna šola Matija Čop, p.o. Kranj, Tuga Vidmarja 1 — "za razpisno komisijo".

**KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
OSNOVNE ŠOLE LUCIJAN SELJAK Kranj**

Razpisuje:

1. UČITELJA ZEMLJEPISA za nedoločen čas - od 30.1.1989
dalje

1 UČITELJA MATEMATIKE ALI MATEMATIKE-RAČUNALNIŠTVA za določen čas
(nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta).

Nastop dela 19.12.1988.

1 PEDAGOGA za določen čas

(nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta).

Nastop dela 4.1.1989. Kandidat mora biti diplomirani pedagog.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na OŠ Lucijan Seljak, Šolska ul. 3, Kranj.

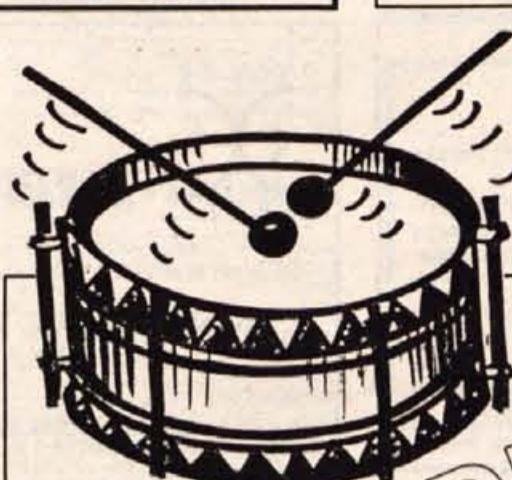
O izidu izbiro bodo vsi kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

VIDEOBLUE

VIDEOTeka
KRANJ

VALJAVČEVA 29
Tel.: (064) 21-882
64000 Kranj

PON - PET
16.30 - 19.30
SOB. 9.00 - 14.00

**TRŽNI DNEVI
DNEVI UGODNIH NAKUPOV**
7., 8. in 9. decembra 1988

**pri nakupu z gotovino
v vrednosti nad 100.000 din
vam za vse ponujeno blago
v blagovnici nudimo**

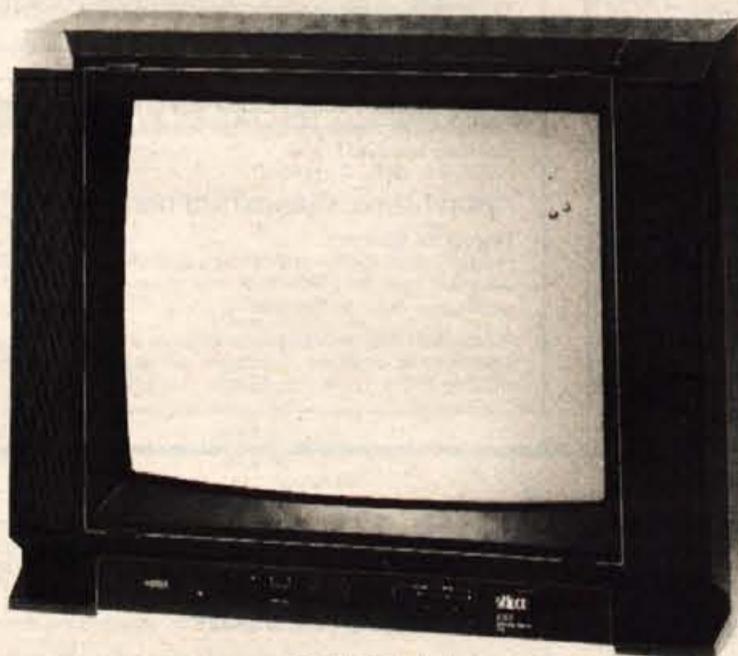
10 % POPUST!

Priporoča se ASTRA blagovnica Kranj

**Blagovnica
Kranj**

TRŽNI DNEVI

Novo seleco

**NOVA
TELEVIZIJSKA STVARNOST**

Konsignacijska prodaja: MERKUR Kranj, tel. (064) 26-461
LESNINA Kranj, tel. (064) 26-076

PRIMEX
nova gorica p.o.

**DENARJA S
NE MEČITE
OKNO**

**NE MEČITE DENARJA SKOZI OKNO!
IZOLIRAJTE S TERVOLOM!**

Izvensezonski popust 15 %

DA

Tervol zmanjša izgubo toplote tudi za 35 %. Pri enodružinski hiši lahko letno prihranite od 1000 do 1500 l kuričnega olja. Kasnejši prihranek je torej vaš čisti dobiček.

Zaščita pred hrupom?

DA

Tervol je odličen zvočni izolator zaradi visokega notranjega dušenja.

Neprodušna izolacija?

NE

Tervol je paraproposten, zato preprečuje nabiranje vlage v izoliranih zidovih.

Vpijanje vode?

NE

Tervol ne vpija vode in s tem ne zmanjšuje svoje topotne izolacijske sposobnosti.

Gorljivost?

NE

Tervol ne gori, je obstojen pri temperaturah preko 800°C in zadržuje ogenj.

Pokličite tel. (061) 315 477
ali tel. (061) 323 167
ali pa nam pošljite kupon na:
Termika Ljubljana
Kamniška 25
61000 Ljubljana
marketing

TERVOL

in poslali vam bomo
informacijski material
ime
primerek
ulica
kraj

TRGOVSKO GOSTINSKI CENTER

BLAGOVNICA

Kokrea

Trgovska DO Kranj, Poštna 1

IKOS Kranj
Savska c. 22
64000 Kranj

IKOS Kranj, Industrija kovinske opreme in strojev, Savska cesta 22

STE DIPLOMIRANI INŽENIR ALI INŽENIR ELEKTROTEHNIKE - šibki tok in si želite kreativnega dela na razvoju elektronske opreme strojev, v prijetnem okolju, se nam oglasite.

Samo kolektiv, ki ve, kaj hoče, zato se uveljavlja z uspešnim poslovanjem in kakovostjo svojih izdelkov.

Poleg stimulativnega osebnega dohodka, vam nudimo tudi stalno izpopolnjevanje na strokovnem in računalniškem področju ter pomoč pri reševanju stanovanjskega vprašanja.

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poizkusnim delom 12 tednov.

Poklicite nas na telefon 064 26-961 int. 20, ali pošljite prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov »IKOS« Kranj, Savska c. 22.

GIDOR GORENJA VAS
64224 GORENJA VAS

GIDOR Gorenja vas, razpisuje na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge:

ORODJARJA

Pogoji: končana IV. stopnja kovinske stroke - smer orodjar in 2 leti prakse.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljijo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: »GIDOR« 64224 Gorenja vas.

SOZ PROJEKT, p.o. Kranj

Zbor zadružnikov razpisuje prosta dela in naloge:

1. VODENJE DELOVNE ENOTE UNEC

Pogoji:

- VI. ali V. stopnja izobrazbe ekonomske ali tehnične smeri
- 1 leto delovnih izkušenj in smisel za opravljanje komercialnih del
- trimesečno poskusno delo

2. TEHNIČNO VODSTVENA DELA, KOMERCIALA, KOOPERACIJA

Pogoji:

- VII. ali VI. stopnja izobrazbe strojne ali druge ustrezne smeri
- trimesečno poskusno delo

3. VODENJE FINANC IN RAČUNOVODSTVA

- VI. ali V. stopnja izobrazbe ekonomske smeri
- delovne izkušnje pri opravljanju finančno-računovodskega dela
- trimesečno poskusno delo

4. OPRAVLJANJE TEHNIČNO-ADMINISTRATIVNIH DEL

- Pogoji: VI. ali V. stopnja izobrazbe ekonomske ali administrativne smeri
- trimesečno poskusno delo

Kandidati, ki izpoljujejo razpisne pogoje, naj pisne ponudbe z dokazili pošljajo v 8 dneh od dneva objave na zgornji naslov.

TOKOS TRŽIČ
64290 TRŽIČ

Delavski svet Tokos Tržič razpisuje prosta dela in naloge

1. VODENJE FINANČNO - RAČUNOVODSKEGA SEKTORA

POGOJI:

Visoka izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj ali višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Sposobnost vodenja in organiziranja dela.

2. VODENJE TEHNIČNEGA SEKTORA

POGOJI:

visoka izobrazba strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali višja izobrazba strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Sposobnost vodenja in organiziranja dela.

Poleg navedenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še druge, z družbenim dogovorom o izvajjanju kadovske politike v občini Tržič, predpisane pogoje.

Izbrana kandidata bosta imenovana za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: TOKOS TRŽIČ, Cankarjeva 9, 64290 TRŽIČ.

KLADIVAR

Industrijska c. 2
Žiri

Razpisna komisija pri delavskem svetu v skladu z določbami statuta delovne organizacije razpisuje dela oziroma naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za individualni poslovodni organ je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev določenih z zakonom, izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima višješolsko ali srednješolsko izobrazbo tehnične, ekonomske oziroma pravne smeri,
- da ima najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri samostojnem opravljanju del oziroma nalog v gospodarstvu
- da ima pravilen in ustvarjen odnos do uveljavljanja samoupravljanja in da je družbenopolitično aktiven,
- da je pri svojem delu uspešen v pokazal vodstvene in organizacijske sposobnosti,
- da izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva Družbeni dogovor o uredniščevanju kadovske politike v občini Škofja Loka,
- izbrani kandidat bo na razpisana dela oziroma naloge imenovan za mandatno dobo 4 let.

Kandidati naj pošljijo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev na naslov »Kladivar« Žiri, Industrijska c. 2, Žiri, s pripisom »za razpisno komisijo«, v osmih dneh po objavi razpisa. Nepopolnih in nepravočasnih prijav razpisna komisija ne bo upoštevala.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v osmih dneh po sklepu delavskega sveta o imenovanju.

KRANJSKA GORA

V BLAGOVNICI BO BOGATA IZBIRA ŠPORTNE OPREME, OBLAČIL ZA PROSTI ČAS, OBUTVE, KONFEKCIJE, PLETENIN, USNJENE GALANTERIJE, KOZMETIKE, KRISTALA, ZLATNINE IN SPOMINKOV

CENTER SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA JESENICE

Svet Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice razpisuje prosta dela in naloge:

1. SKLADIŠNIK ORODJA

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

2. SKLADIŠNIK MATERIALA

za določen čas s polovičnim delovnim časom

Pogoji za sprejem:

- končana srednja izobrazba IV. stopnje ene izmed smeri:
- kovinarska, elektro, trgovska stroka s tehničnim blagom
- 1 leto delovnih izkušenj

Za prosta dela in naloge pod točko 1. zahtevamo 3-mesečno poskusno delo. Dela pod točko 2. so primerna tudi za upokojence.

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Svet Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice, C. bratov Ruš par 2, Jesenice. Priložite tudi dokazila o izobrazbi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh od sprejema sklepa Sveta.

SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA STARA ČESTA 2

TOZD Komunalne dejavnosti

Razpisna komisija razpisuje proste delovne naloge s posebnimi pooblastili

VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKE SLUŽBE TOZD

Pogoji:

- višja izobrazba ekonomske stroke in 3 leta delovnih izkušenj
- ali

- srednja izobrazba ekonomske stroke in 5 let delovnih izkušenj

- izpolnjevanje pogojev, določenih z družbenim dogovorom o enotnih merilih kadovske politike v občini Škofja Loka

- gospodarska razgledanost

- izpolnjevanje splošnih in posebnih pogojev, predvidenih za to delo in naloze

Kandidati naj pošljijo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti pisemski ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« na naslov SGP Tehnik Škofja Loka, Kidričeva 43/a, v roku 15 dni od objave.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po izbiri.

TOVARNA OBUTVE PEKO TRŽIČ
Ste Marie aux Mines 5
64290 TRŽIČ

Delovna skupnost skupnih služb Tovarne obutve Peko n.solo. Tržič objavlja v splošnem sektorju dela in naloge

OPRAVLJANJE GASILSKIH DEL

Pogoji za sprejem:

- poklic: gasilec - zahtevana 4. stopnja izobrazbe funkcijsko znanje: izpit za voznika C kategorije delovno znanje: 1 leto poskusno delo: 3 mesece

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Tovarna obutve Peko Tržič, Ste Marie aux Mines 5.

IZBRALI SO ZA VAS

MERKUR Kranj

TOMOS

TOMOS

TOMOS

MERKUR Kranj

TOMOS

V MERKURJEVI prodajalni GLOBUS v Kranju vam nudimo veliko izbiro motornih žag TOMOS Koper POSEBNA UGODNOST NAKUPA JE PLAČILO NA PET OBROKOV BREZ OBRESTI.

lesnina Kranj

salon pohištva na Primskovem

• vam nudi izredno ekonomična svetila »FLUO«. Svetila so namenjena za osvetlitev notranjih in zunanjih prostorov.

Prikaz porabe električne energije in moč svetlosti

Če bi vsako gospodinjstvo v Jugoslaviji imelo samo eno tako svetilo, bi bil prihranek na električni energiji za eno elektrarno Džerdap.

• Pri gotovinski prodaji kuhinj Gorenje v vrednosti nad 3,650.000 din (brez vgrajenih elementov bele tehnike), vam v času akcije podarijo hladilnik Gorenje.

• Poleg navedenega vam Lesnina nudi nakup pohištva na obročno doplačevanje na 3, 6 in 12 mesecev.

Prevoz pohištva do 30 km je brezplačen.

MALI OGLASI**tel.: 27-960
testa JLA 16****APARATI STROJI**

Prodam barvni TV El Niš. Goriče 7, Šolnik
Glasbeni stolp dainich, 2 x 20 W (dvojni kasetofon), nov, deklariran, ugodno prodam. Mlačka c. 57, Kranj - Mlaka 18602

Prodam hobi KOMBINIRKO mio stanard. Tel.: 66-091 18608

Prodam TRAKTOR ferguson 539 in ferguson 535, škropilnico metalna-rau, FUHLINKI taufin in TROSILNIK gnojnice creina vicen. Trilar, Okroglo 6 18627

odam 4 KOLEKTORJE in vso dodatno opremo za montažo. Fic, Zg. Bitnje 18630

Prodam molzni STROJ alfa laval. Tel.: 04-01 18635

Prodam KASETOFON sansui D 90, glasovalec fischer CA 38 in bokse. Tel.: 51-707 18649

V vaš dom, gostinski lokal, izložbo prijava NOVO LETO!

ZA PRIJETNO VZDUŠJE, LEP IZGLED POSKRIBIMO MI Z NASHIM ALI VASIM MATERIALOM.

Aranžiranje, okrasitev, darila za goste: tel.: 25-722

Prodam glasbeni STOLP benytone, 2 x 70 W. Tel.: 42-687 18677
Prodam barvni TV iskra na daljnško upravljanje, star 4 leta. Tel.: 81-837, od 16. do 19. ure 18681
Ugodno prodam APARAT za regeneriranje in popravilo TV ekranov. Tel.: 33-069 18687
Prodam TRAKTOR TV 732, letnik 1981, s hidravličnim volanom. Tel.: 44-133 18688
PRALNI STROJ gorenje PS 663 bio, generalno obnovljen, z garancijo, prodam. Tel.: 42-058 18690

GRADBENI MATERIAL

Električne OMARICE, zunanje in notranje, kompletno opremljene, prodam 30 odstotkov ceneje. Tel.: 061/213-244 18673
Prodam suh žagan LES - smreka, bor, deb. 25 in 50 mm. Naslov v oglašnem oddelku. 18652

KUPIM

Kupim polautomatski SADILEC krompirja kirkner in IZKOPALNIK polak. Tel.: 0601/73-842, po 15. uri 18655
Kupim TELETA, starega do 7 dni. Tel.: 79-615 18609
Kupim smrekovo ŽAMANJE za kurjavo. Tel.: 45-497 18686

ZIVALI

Prodam BIKCA, starega 6 tednov, za zakol. Jerala, Podbreze 218 18657
Prodam BIKCA frizika, starega 3 tedne. Jamnik, Žabnica 8 18597
Prodam KRAVO simentalko, tretje tele, z ali brez. Sr. vas 26, Bohinj 18598
Prodam 4 tedne staro TELIČKO simentalko. Suha 16, Kranj 18601
Prodam BIKCA, starega 9 tednov, za zakol ali rejo. Sitar, Ljubno 108 18610
Prodam PRASIČA za zakol. Breg 14, Preddvor 18617
Prodam PRASIČA po izbiri. Marija Šarovič, Šenčur, Miškarjeva 43 18619
Prodam 10 dni starega BIKCA. Tel.: 51-559 18697

MALI OGLASI, OGLASI, OSMRPNICE

Prodam mlade breje OVCE in OVCE z jagnjeti. Stara Fužina 10, tel.: 76-448 18634
Prodam visoko breje KRAVO friziko, 2. tele in drobni KROMPIR. Praprotna polica 24, Cerknje 18653
PRASIČE 20 do 180 kg težke prodam. Stanonik, Log 9, Šk. Loka 18655
Prodam 1 teden staro TELICO simentalko. Ovsije 24, Podnart, tel.: 70-238 18658
Prodam TELICO simentalko v 8. mesecu brejosti. Tel.: 45-368 18662
Prodam 10 dni staro TELETA. Urbanc, Goriče 24 18666
Prodam PRASIČA za zakol. Smokuc 5, tel.: 80-521 18667
Prodam 10 teden staro TELIČKO simentalko. Tel.: 27-791 18674
Prodam polovico KRAVE. Breg 11, Preddvor 18679
Prodam 7 tednov stare PRASIČE. Sodnik, Pivka 9, Naklo 18685
Prodam PRASIČE za zakol in 14 dni staro TELIČKO simentalko. Češnjevec 5, Cerknje 18693

STANOVANJA

Na Jesenicah prodam novejše etažno 2-sobno STANOVANJE in garažo v garažni hiši. Ponudbe na tel.: 82-765 18648
V najem oddam 100 kvad. m. stanovanjske površine v pritličju, primereno poslovne prostore. Sifra: KS KRAJN - CENTER 18695

VOZILA

Prodam GOLF JGLD, letnik 1984. Aljančič, Kovor 16, tel.: 57-424 18600
Prodam Z 101, letnik 1978. Ciril Matko, C. Jaka Platiša 7, tel.: 39-215 18605
Z 750, letnik 1979, registriran do novembra 1989. Naklo, P. Medetovec 28 18599
Prodam Z 101, letnik 1976. Štular, Galjeva 22, Kranj - Kokrica 18605
Prodam Z 126 P, generalno obnovljen, letnik 1977. Tel.: 44-118 18606
Z 101 GTL, letnik 1984, dobro ohranljeno, prodam za 12 mil. Tel.: 27-935 18611
Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1986. Informacije na tel.: 78-446, po 17. uri 18612
Prodam VW 1303 J, letnik 1975, neregistriran. Cena 150 SM. Mežnarec, Hraše 27/b, Lesce 18613
Prodam R 4 TL, letnik 1977, za 300 SM. Suhadolc 12, Komenda 18620
Prodam MERCEDES 200 D, letnik 1975. Kos, Reševa 11, Kranj, tel.: 26-152 18629
Prodam NISSAN micra, letnik september 1987. Tel.: 50-272 18632
Prodam Z 128 P, letnik 1978, registrirana do 30. 8. 1989. Tel.: 80-466 18633
Ugodno prodam motorno KOLO tomos 15 SLC, letnik oktober 1985. Tel.: 74-938 18638
Prodam R 4 za 3,5 mil., registriran do oktobra 1989. Tel.: 73-529 18639
PEUGEOT 404, prodam po delih. Informacije na tel.: 82-193 18640
Prodam Z 101, letnik 1981. Tel.: 24-717, po 15. uri 18642
Prodam osebni avto CITROEN GS 1.3, letnik 1980. Tel.: 064/622-667 18643
Prodam Z 750, letnik 1982. Trata 25, Šk. Loka 18644
Prodam GOLF, letnik 1982 (bencin). Tel.: 064/622-353 18646
Ugodno prodam GOLF diesel, letnik 1986, rdeč, garažiran in 5 ton SENA Dvorje 56, tel.: 42-037 18670
Ugodno prodam BMW 2500, s plinsko napravo, rahoč, karamboliran. Tel.: 064/631-597 18675
Prodam DIANO, letnik 1979, celo ali po delih. Tel.: 73-695 18676
Prodam dobro ohranljeno Z 101 mediteran 1300, letnik 1981. Ogled vsak dan popoldan. Gregorič, Begunje 15/a 18680
Prodam JUGO 45 A, letnik 1986, registriran do oktobra 1989. Čičič, Stara Loka 58/a, Škofja Loka 18682
Prodam JUGO 45 A, letnik 1986. Tel.: 44-133 18689

ZAPOSLITVE

Berate oglase, premišljajete, pa se do sedaj ne morete odločiti. Zdaj vam ponujamo izdelek, ki je nujno potreben vsaki družini in je dosegel že razna priznanja doma in v tujini. Pogoji: avto in vikend. Tel.: 68-760 18571
Zaradi povečanega osuge, oslanjanja in vse večjega posameznega interesu, ne dajti najnovejših svetovnih uspešnic (ATLAS SVETOVNE ZGODOVINE, ENCIKLOPEDIJA ROČNIH DEL itd.) imamo še prostota hibnorarna delovna mesta - ZASTOPNIK. Prijave na tel.: 73-349, izključno od 9. do 12. ure 18604
Inštruiram angleščino za vse stopnje. Tel.: 35-301 18694

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju iz tozda Vzdrževanje in energetika

**VINKO ZAPLOTNIK
roj. 1913**

Od njega smo se poslovili v soboto, 26. novembra 1988, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

Sindikalna organizacija
SAVA KRANJ

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu naše dobre mame, stare mame, prababice, sestre, tašče, tete in svakinje

ANE GOLOB

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zborovodji prof. Demšarju, pevcom KUD Ivan Cankar Sv. Duh ter pevcom cerkevnega zboru. Lepa hvala g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat hvala.

VSI NJENI

Virmaše, 19. novembra 1988

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame, stare mame in prababice

**FRANČIŠKE STARE
roj. Kokalj**

se iskreno zahvaljujemo nadvise dobrimi sosedom in vaščanom za pomoc v težkih trenutkih, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospomili na njeni zadnji poti. Zahvala velja tudi dr. Kosejlu in sestri Križnarjevi za zdravljenje, enako velja pevcom za lepo petje in častiti duhovščini za lepo opravljen pogrebni obred.

ZALUJOČI: Vsi njeni**OSMRPNICA**

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila draga mama in starata mama v 81. letu starosti

EMA OVSENEK

Od nje se bomo poslovili v torek, 6. decembra 1988, ob 15. uri na pokopališču v Kranju.

Sin Bruno in vnuka Robert in Miran

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JANKA PINTARJA

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in izraze sožalja. Iskrena hvala sosedom za nesebično pomoč, dr. Habjanu za zdravnisko nego, g. župniku za opravljen obred, lovcom LD Sorica in sosednjih družin za spremstvo na zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Sorica, 1. decembra 1988

V SPOMIN

Tiho in mirno h grobu
pristopite
in večni mir mu zaželite ...

Mineva že peto leto, kar nas je zapustil naš sin, mož, oči, brat in stric

FRANIČI ŽIBERT

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sodelavcem v Merkur-Globus Elektro, ki se ga na kakršenkoli način spominjate.

VSI NJEGOVI**ZAHVALA**

Ob boleči izgubi moža, ata in starega ata

**JOŽETA
MANFREDA**

Peyita z Bohinjske Bele

se iskreno zahvaljujemo so edom za pomoč, sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje. Posebej srčna hvala medicinski sestri Danili Vidic iz ZD Bled za nesebično pomoč v zadnjih mesecih njegove bolezii.

ZALUJOČI: žena in otroci z družinami

Bohinjska Bela, 23. novembra 1988

DELO

Izredna seja PK ZK Kosova: različne ocene

So bili shodi Albancev novembra na Kosovu kontrarevolucija ali samo množična zbiranja? — Polarizacija mnenj 45 razpravljalcev

OD NAŠEGA DOPISNIKA

Priština, 4. decembra — So bili novembrski dogodki v Prištini (od 17. do 21. novembra) kontrarevolucija ali masovna zbiranja, so bila v znamenju podpore ZK Jugoslavije in ZK Kosova ali ne? To je bilo osrednje vprašanje današnje izredne seje PK ZK Kosova, ki se je končno, po nekajkratnih preložitvah, po številnih sestankovanjih in posvetovanjih sestal danes opoldne. Natančnega odgovora, vsaj dosedanjem seje, še ni ponudil oziroma dal. Toda, kot je razbrati iz razprav, je polarizacija na nacionalni podlagi v PK po novembrskih dogodkih 1988 v Prištini še večja in ostrešja.

Ni težko razbrati, da del pokrajinskega komiteja zagovarja tezo, da so masovna zbiranja Albancev v dneh od 17. do 21. novembra v »bistvu bila jugoslovansko in socialistično usmerjena, še posebej v prvih dneh, ko je v masi zbranih ljudi bilo precej več delavcev. Tega tudi ne more negirati dejstvo, da se je v zadnjih dneh socialna sestava zbranih spremenila, saj se je zmanjšalo število delavcev, zato pa se je povečalo število učencev in študentov, ter da je zbiranje zaradi nekaterih nekontroliranih izpadov dobito značilnosti demonstracij. To je že v uvedu k razpravi dejal tudi **Džumbret Selmani**, vršilec dolžnosti sekretarja predsedstva PK ZK Kosova. Na drugi strani pa so se pojavljala mnenja in razprave, da so bila »masovna zbiranja« vse prej kot samo le to, saj so bila dobro organizirana, vodenja po »dobro napisanem scenariju«, in še zda-

leč ne tako naivna, kot jih nekateri želijo prikazati.

Pred začetkom razprave na današnji izredni seji PK ZK Kosova, ki so jo nekateri novinarji poimenovali Zimmermanova drama (po režiserju westerna uspešnice Točno opoldne) je zbranim govoril Remzi Kolgeci, ki je med drugim dejal, da ste za spor potrebna dva, prav tako pa sta potrebna dva za pomiritev in za spravo.

Razpravljalci so si bili enotni — vsaj večina — da je na Kosovu skrajni čas, da prebivalci, Albanci, Srbi, Črnomorci, Hrvati, Turki, Romi, končno spoznajo, da nacionalna izločanja vodijo zgolj v ustvarjanje novih med-nacionalnih napetosti. Da je res tako, sta že v začetku razprave, za katero se je prijavilo 45 raz-

pravljalcev, menila **Baskhi Bisi** in **Adem Hasenaj**. Njuno razpravo bi lahko strnili v dejstvo, da će se bori vsaka stran v katerikoli večnacionalni skupnosti (še posebej je za to značilno za Kosovo) le za svoje pravice in svoboščine, potem je jasno, da so ji vse druge strani sovražnice.

Razprave »druge« strani bi lahko strnili v besede **Jordana Kostića**, ki je spomnil na življe Sinanu Hasaniju članu predsedstva SFRJ, na parole »Kosovo republika«, »Ne spreminjačmo ustave, ki jo je napisal Tito« in podobno. Srbi in Črnomorci na Kosovu namreč menijo, je dejal Kostić, da so razmere na Kosovu rezultat nacionalnega podvajanja, za katero pa je kribo izključno politično vodstvo Kosova.

Klub pričakovanjem — vsaj albanskega dela kosovskega življa — na današnji izredni seji vsaj za sedaj niso razpravljali o kadrovskih spremembah oziroma o preklicu odločitev s prejšnje seje pokrajinskega komiteja, ko sta s položaja odstopila Kausha Jashari in Azem Vllasi. O kadrovskih »spremembah«, je spregovoril le uvodničar **Džumbret Selmani**, ki je med drugim dejal, »da bi bil kolektivni odstop predsedstva PK ZK Kosova (kar nekateri zahtevajo) povsem nesprejemljiv. Zato smo se odločili za ugotavljanje posamežne odgovornosti članov predsedstva«. O tem bodo spregovorili — kot smo izvedeli — na naslednji seji PK ZK Kosova. Sicer pa je danes na Kosovu mirno.

Dejan Vodovnik

nica hitro pokazala pravo sliko. Ne znam si predstavljati, kako bo, če bo nekaj časa snežilo, ko je prvi sneg naredil takšno zmedo...«

Vojko Selišnik, voznik avtobusa z Jezerskega: »Slišal sem za novi pravilnik. Bojim se, da bo veliko karambolov. Menda so ob novembrskem snegu na Gorenjskem zabeležili okrog 100 prometnih nesreč. Če cestarji ne bodo pravočasno solili in orali, bomo imeli snežne in ledene deske. Menim, da bo davek, da se bomo nanje navadili, velik, prehud in težko opravičljiv.«

Radovljški žulji, sitnosti in težave

Počitniške hiše v vaških jedrih

Bohinjska Bistrica - V razmerah, ko je v območju Triglavskega naravnega parka prepovedana gradnja počitniških hišic, prav tako pa tudi spreminjanje namembnosti gospodarskih stavb (senikov, hlevov, planšarij) na planinah, človeška iznajdljivost ne pozna meja. Nekateri enostavno obidejo zakone in predpise in se obnašajo, kot da so »posvečeni« (v krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuše se sprašuje, kdo je izdal dovoljenje za preureditev dveh hlevov in senika na Pokrovcu v počitniške hiše), drugi pa cer ubirajo legalna pota, vendar posegajo v ustaljene odnose na vasi.

Balkonu grozi rušenje

Krajevna skupnost Begunje je že drugič, tokrat na novembriški seji občinske skupščine postavila delegatsko vprašanje, kako pristojni občinski organi ukrepači zoper nezakonito zgrajen balkon pri hiši v bližini begunjske cerkve. Odgovor je poslala Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko. V njemu piše, da je republiška urbanistična inšpekcija (iz formalno-pravnih razlogov) razveljavila odločbo, s katere je občinski inšpektor odredil, da mora investitor odstraniti betonsko teraso. Inšpektor je zato junija letos izdal novo ustavitevno odločbo, ob koncu oktobra pa še (novi) odločbo o odstranitvi. Ko bo pravnomočna, bo urbanistična inšpekcija izdala še sklep o tem, da je dovoljena rušitev.

Zgradili bloke, a na cesto po bili

V Begunjah pa se ubadajo z enim problemom. Čeprav morala biti do Poddobrave zgrajena nova dostopna cesta, preden je začela nastajati nove soseški, pa te ni niti zdaj stojiča že dva bloka s skupno stanovanji in se je začela tu gradnja 21 zasebnih hiš. Stavalcii se morajo voziti po poti, poteka po zasebnih zemljiščih, ki jih makadamska, ovinkasta utesnjena med zidovem in stavbo je zlasti pozimi zelo nevarna. Da bi bila nesreča še večja, isti poti hodijo v solo in vrtec gunjski in okoliški otroci.

C. Zaplotnik

V petek, 9. decembra, ob 19. uri bo v kranjskem hotelu Creina prva jesenska Glasova preja.

Misli na temo

Sedem desetletij Jugoslavije

in sedem desetletij socializma v svetu

bosta predevala predsednik predsedstva CK ZKS Milan Kučan in voditelj Glasovih prej podpredsednik RK SZDL Viktor Žakelj.

Vabimo Vas, da se nam pridružite in s svojimi mnenji obogatite večer.

Rezervacije sprejemamo na telefone 21-860 in 21-835

GLASOVNA ANKETA

Minus 10 bo plus 20

Za prvi letosnji sneg, ki je padel konec novembra, bi lahko rekli, da je pravzaprav razkril prave karte glede tega, kaj nas čaka to zimo oziroma po novem letu na cestah. Če bi lani po prvem snegu prišlo do tolikih zastojev in pravih prometnih infarktov zaradi slabih cest, ki so bile potem takšne še nekaj dni, bi vso kritiko pa tudi jezo tistih, ki so letosno prvo zimsko past občutili še kako drugače na lastni koži, prav gotovo naprili vzdrževalcem oziroma cestarjem. Tako pa je na (njihovo) srečo, prav na dan, ko je zapadel sneg, prišlo tudi sporočilo o sprememjenem pravilniku in slabšem zimskem vzdrževanju cest. Novi pravilnik namreč cestarjem nalaga manj dela. Manj naj bi solili in posipavali s peskom in kasneje naj bi začeli plužiti. To naj bi bila torek prva odkrita karta za voznike. Tej pa je sledila tudi druga, ki se nanaša na akcijo, da bi prihodnje leto v primerjavi z obdobjem zadnjih treh let zmanjšali število nesreč v naši republiki za deset odstotkov. Strokovnjaki pravijo, da si pravilnik in akcija nista v nasprotju. Pravi odgovor bodo prav gotovo dali šele zima in ceste v prihodnjem letu. Trenutno pa bi se marsikdo težko strinjal s takšno oceno. Morda bi jim deloma lahko pritrdirli (strokovnjakom namreč) le ob ugotovitvi, da vsaj vemo, kaj nas čaka.

Jernej Vogrin, prometnik na kranjski avtobusni postaji: »Mislim, da prihranka z okrnjenim zimskim vzdrževanjem ne bo. Cestna skupnost bo morda nekaj prihranila, vendar pa bodo izgube na drugi strani takšno večje. Samo en avtobus naj se na slabih cestah postavi počez in zapre promet, pa bo racuna

nic hitro pokazala pravo sliko. Ne znam si predstavljati, kako bo, če bo nekaj časa snežilo, ko je prvi sneg naredil takšno zmedo...«

Vojko Selišnik, voznik avtobusa z Jezerskega: »Slišal sem za novi pravilnik. Bojim se, da bo veliko karambolov. Menda so ob novembrskem snegu na Gorenjskem zabeležili okrog 100 prometnih nesreč. Če cestarji ne bodo pravočasno solili in orali, bomo imeli snežne in ledene deske. Menim, da bo davek, da se bomo nanje navadili, velik, prehud in težko opravičljiv.«

no pravočasno in pravilno posipanje. Pa tudi posebej velikih razlik med cestami ne bi smeli delati. Če lokalne ceste ne bodo splužene, ljudje ne bodo mogli na delo.«

A. Žalar

Sklepni izlet na Tisje

Kranj, 5. decembra - Kranjsko planinsko društvo, ki je letos organiziralo že blizu petdeset izletov, prireja to nedeljo, 11. decembra 1988, še zadnjo skupno turo. Planinci se bodo pod vodstvom Slave Obradović in Igorja Kloarja udeležili 8. spominskega pohoda na Tisje. Iz Kranja se bodo odpeljali z vlakom ob 5. uri in 44 minut do Litije. Na poti bo 3 do 4 ure zmerne hoje, za katero zadostuje običajna planinska oprema, priporoča pa tudi smučarske palice. Na kontrolni točki, na Tisju, bo moč dobiti čaj, na cilju v Veliki Kostrevnici pa tudi hrano. Prijave za izlet niso potrebne, saj si bo vsak udeleženec sam kupil vozno karto.

S.

Občinski praznik je blizu

Telefoni so še gluhi

Škofja Loka, 4. decembra - Do praznika škofjeloške občine, ki bo čez dober mesec dni, naj bi po obrobnih mestnih naseljih proti Kranju in Ljubljani ljudje dobili okroglo tisoč novih telefonskih priključkov. Praznik je skoraj tu in po številnih tehničnih napakah, ki so jih menda odkrili delavci PTT Kranj na novih krajevnih omrežjih, se ljudje, zlasti v krajevni skupnosti Sv. Duh, boje, da se bo priključitev zavlekla in da zbrana vsota denarja ne bo zadoščala. Kako je s tem, smo vprašali na tri različne konce.

V krajevni skupnosti Sv. Duh so povedali, da jim je PTT oziroma komisija za odpravo pomanjkljivosti na telefonskem omrežju da rok 30. november, ko naj bi izvajalci omrežja popravili vse tehnične napake, nakar bi lahko iskali vsa potrebna ostala dovoljenja za priključitev. Žal s popravili za nekaj dni zamujajo, kljub temu pa upajo, da s tem ne bodo sprožili tudi zamude pri priklapljanju telefonov ter bistvenih podražitev. Ljudje so dejanje že zbrali in je obrestovan, tako da skoraj zagotovo dodatnih stroškov ne bodo več imeli.

V PTT Kranj so interni tehnični pregledi omrežja že opravili, zdaj pa za Sv. Duh čakajo na uporabno dovoljenje, ki ga izda-

ja občinski upravni organ in na različna soglasja. Brez uporabne dovoljenje telefonov ne upajo priključiti, saj se boje strogega republiškega inšpekторja za promet in zvezze, čeprav imajo številke za Sv. Duh tako rekoč že v predalu in bi po internalnih tehničnih normativih to območje lahko priključili. Brž za njim, ko bodo odpravljene gradbene pomanjkljivosti, pa tudi Godešič in Reteče.

All torej zdaj birokratsko zavlačuje upravni organ? V občinskem komitezu za družbeno planiranje in urejanje prostora pravijo, da ne. Vlogo za izdajo uporabne dovoljenja za Sv. Duh so dobili 21. novembra, prvi mogoč dan za tehnični pregled pa

je po njihovem koledarju 22. decembra. Če bo takrat vse v redu in bodo takoj pridobili tudi vsa potrebna soglasja, bodo uporabno dovoljenje lahko izdali in najboljšem primeru 26. decembra. Torej bo imel PTT še dovolj časa, da do občinskega praznika telefone pri Sv. Duhu priključi.

Vlog za izdajo uporabnih dovoljenj za ostala naselja v komitezu je petek še niso imeli, če jih dobitjo takoj, tehničnega pregleda pa prej kot 29. decembra ne bo mogoče opraviti. Torej ljudje v teh naseljih lahko upravičeno dvomijo, da jim bodo telefonni zavonili za občinski praznik. Ali pa jih vendarle čaka presečenje? Občinski izvršni svet je PTT Kranj predlagal za občinsko priznanje. Morda bodo vsi skupaj vendarle napeli moči in v krajane prijetno presenetili?

H. Jelovčan

ODISEJ SE SMUČA:

- NOVO LETO V SARAJEVU
- OD 7. 1. 1989 DALJE SMUČANJE SAMO 490.000 DIN
- (v ceni: 7 pol. HTL - A.ktg, prevoz, smuč. karta, animacija)
- FRANCIJA (Tri doline, Val D'Isere)
- ČSSR/POLJSKA

V Dobenski Ameriki bo 42 hiš

Škofja Loka, 4. decembra - Izvršni svet je sprejel osnutek zazidalnega načrta za Dobensko Ameriko v Poljanah, ki je eno od prvih večjih zemljišč za usmerjeno individualno gradnjo v škofjeloški občini. Na precej strmem pobočju na zahodnem robu Poljan nad novo osnovno šolo bo zgrajenih 42 objektov.

V Zavodu za družbeni razvoj so povedali, da sporazumno pridobivanje zemljišč poteka, prav tako pa tudi vseh ostalih soglasij. Vodijo postopek za izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave, ki bo skupna za Poljane in Gorenje vas in brez katere praviloma ni mogoče odpreti novega stanovanjskega naselja.

Građnja bo zasegla 2,6 hektarja. Predvidena sta dva tipa stanovanjskih hiš, v naselju pa bo tudi trgovina in gostinska lokacija. Gradnja bo zaradi razgraničenosti oziroma naklona terena precej zahtevna.

Ob javni razgraničitvi osnutka zazidalnega načrta je bilo največ pri-

H. Jelovčan